

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE
ZA ROK 2024**

Tuchola 2025 r.

Szanowne Panie i Panowie Radni,

Przedłożenie powyższego sprawozdania jest realizacją obowiązku nałożonego na osoby kierujące powiatowymi centrami pomocy rodzinie, określonego w art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938, 2760 z późn. zm.), według którego kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa coroczne sprawozdanie radzie powiatu z działalności centrum.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt. 15 ustawy o pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi zobowiązane jest, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawić Staroście oraz Radzie Powiatu sprawozdanie z całorocznych efektów pracy.

Sprawozdanie niniejsze, zgodnie z art. 182. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) zostało przedłożone także Zarządowi Powiatu.

W ręce Państwa oddaję sprawozdanie z realizacji działań ustawowych, programowych, ale także opisujących realizowane przez pracowników Centrum projekty oraz inne przedsięwzięcia. Bardzo dziękuję Wszystkim za kolejny rok współpracy dla dobra mieszkańców powiatu tucholskiego.

Z wyrazami szacunku
Anna Goźlińska
Dyrektor PCPR w Tucholi

SPIS TREŚCI:

I. WSTĘP	5
II. STAN ZATRUDNIENIA:.....	6
III. BUDŻET POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE.	7
IV. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.	8
1) Wykorzystanie środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wg rodzajów realizowanych zadań w 2024 r. przedstawia się następująco:	8
Informacje ogólne.....	9
Rehabilitacja społeczna – podział na poszczególne zadania.	10
Programy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:	14
Aktywny Samorząd.....	14
V. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	18
Zapewnienie usług w Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej.	18
Udzielanie pomocy posiadaczom Karty Polaka.....	20
Udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy	20
Potrzeby w zakresie realizacji zadań systemu pomocy społecznej:.....	20
Informacja o współpracy ze stowarzyszeniem „Chojnicki Bank Żywności”.	21
VI. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ, SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	21
Rodzinna piecza zastępcza.	21
Finansowanie utrzymania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnym domu dziecka.....	24
VII. SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI, JAKO ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE TUCHOLSKIM ZA ROK 2024.	28
Wstęp.	28
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2024 zrealizowało następujące zadania:	28
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI ZA ROK 2024.....	32
SPRAWOZDANIE Z PRACY KOORDYNATORÓW RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA OKRES OD 01.01.2024 R. DO 31.12.2024 R.:	35
Instytucjonalna piecza zastępcza.	36
VIII. INNE SPRAWOZDANIA Z PROGRAMÓW KOORDYNOWANYCH PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI.....	38
Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030.	38

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE TUCHOLSKIM NA LATA 2022-2028”	41
Sprawozdanie z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w powiecie tucholskim na lata 2021-2026.....	89
IX. PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI oraz TUCHOLSKIE STOWARZYSZENIE „JAK W RODZINIE”	106
1) „Rodzina w centrum Etap I”	106
2) Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”	107
3) Projekty realizowane przez Tucholskie Stowarzyszenie „ Jak w rodzinie”:.....	108
X. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ORGANIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE:	108
1) Powiatowy Dzień Dziecka, Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, XXII Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych.....	108
2) Organizacja X Powiatowej Interdyscyplinarnej Konferencji.....	108
3) Spotkanie świąteczne „Tucholskie święta – niech każdy zapamięta”	109

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI ZA ROK 2024

I. WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej samorządu powiatowego. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy.

Podstawą gospodarki finansowej PCPR jest roczny plan finansowy, sporządzany na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową. Realizując swoje zadania PCPR współdziała w szczególności m.in. z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, z organami rządowej administracji, organami samorządów terytorialnych, sądami, organizacjami społecznymi, stowarzyszeniami, służbami (policja, straż pożarna, służba więzienna itp.). PCPR może prowadzić działalność charytatywną, współdziałać z wolontariuszami oraz z innymi organizacjami działającymi na rzecz mieszkańców powiatu tucholskiego, co też czyni wykorzystując do tego między innymi pozyskane środki.

Ważniejsze akty prawne regulujące pracę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi:

- 1) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 1530, 1572, 1717, 1756, 1907);
- 2) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r., poz. 2809);
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1283, 1572) zwana dalej „ustawą o pomocy społecznej”;
- 4) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, 858, 1089, 1165, 1494, 1961),zwana dalej „ustawą o rehabilitacji”;
- 5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz. 49), zwana dalej „ustawą o pieczy zastępczej”;
- 6) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz.U.2014.1937.);
- 7) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz.U. z 2015, poz. 926);
- 8) Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25.03.2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2021 r. nr 2284) zwane dalej „rozporządzeniem wtz”;
- 9) Wytyczne w sprawie realizacji projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego oraz Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój.

II. STAN ZATRUDNIENIA:

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi zatrudniało 22 osoby (zgodnie z Tabelą nr 1). PCPR otrzymał refundację wynagrodzeń 2 osób w ramach robót publicznych.

Tabela nr 1. Struktura zatrudnienia w PCPR na dzień 31.12.2024 r.

Lp.	Nazwa stanowiska	Ilość etatów
1	Dyrektor PCPR	1
2	Zastępca Dyrektora PCPR	1
3	Główny księgowy	1
4	Kierownicy działów PCPR	3
5	Podinspektor	6
6	Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	2
7	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	1
8	Starszy specjalista pracy socjalnej	1
9	Specjalista pracy socjalnej	1

10	Pomoc administracyjna	3
11	Dozorca	1
Łącznie		22 etaty

III. BUDŻET POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE.

Wykonanie planu wydatków w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi w 2024r.

Tabela nr 2. Wykonanie budżetu PCPR w 2024 r.

Lp.	Rozdział	Nazwa	Plan	Wykonanie	% Wykonani a
1	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	33.550,00zł	25.887,34zł	77,16
2	85218	Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	1.923.512,00zł	1.821.588,26 zł	94,70
3	85295	Pozostała działalność (realizowanie projekty EFS, SNS)	24.096,00 zł	24.096,00 zł	100
4	85324	PFRON (obsługa realizowanych zadań)	70.800,00 zł	59.176,76 zł	83,58
5	85508	Rodziny zastępcze	6.199.166,10 zł	6.157.135,72 zł	99,32
6	85510	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	608.000,00 zł	472.137,96 zł	77,65
7	85595	Pozostała działalność Projekt „Rodzina w Centrum – Etap I”	891.036,00 zł	738.282,01 zł	82,86
			9.750.160,10 zł	9.298.304,05 zł	95,37

IV. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

- 1) Wykorzystanie środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wg rodzajów realizowanych zadań w 2024 r. przedstawia się następująco:

Tabela nr 3. Wykorzystane środki PFRON w 2024 r.

Lp.	Nazwa zadania	Plan zgodnie z uchwałą nr VII/58/2024 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 18 grudnia 2024 r.	Wykonanie na 31.12.2024 r.
1.	Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych art. 26e	0,00 zł	0,00 zł
2.	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej dla osób niepełnosprawnych art. 12a	160.000,00 zł	160.000,00 zł
3.	Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej albo na kontynuowanie prowadzenia własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego dla osób niepełnosprawnych	0,00 zł	0,00 zł
4.	Zwrot kosztów adaptacji stanowisk pracy osób niepełnosprawnych art. 26	0,00 zł	0,00 zł
5.	Zwrot kosztów zatrudniania pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy art. 26d	0,00 zł	0,00 zł
6.	Finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy 40	0,00 zł	0,00 zł
7.	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych art. 11	0,00 zł	0,00 zł
8.	Zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnianych osób niepełnosprawnych	0,00 zł	0,00 zł
9.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych	756.154,00 zł	756.154,00 zł

	przepisów		
10.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	187.688,00 zł	187.688,00 zł
11.	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	367.212,00 zł	367.212,00 zł
12.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	42.050,00 zł	42.050,00 zł
13.	Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	1.347.840.00 zł	1.347.840.00 zł
14.	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika	0,00 zł	0,00 zł
15.	Zadania zlecone z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych	130.000,00 zł	130.000,00 zł
	Ogółem	2.432.848,00 zł	2.432.848,00 zł

Informacje ogólne

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych powiat, jako jeden z dysponentów środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych. Klientami Centrum, korzystającymi z dofinansowań ze środków PFRON są osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o zaliczeniu do jednego z 3 stopni niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności do 16 roku życia. Do osób niepełnosprawnych zaliczane są także osoby posiadające ważne orzeczenie lekarza orzecznika ZUS o częściowej niezdolności do pracy, całkowitej niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji (ważność zachowują także orzeczenia KRUS, MSWiA oraz komisji d.s. inwalidztwa wydane przed 01.01.1998 r.). Niepełnosprawność bardzo często skutecznie uniemożliwia prawidłowe wykonywanie ról społecznych, jakie narzuca codzienność, dlatego w Centrum do każdej osoby z niepełnosprawnością podchodzi się indywidualnie, okazując jej należyty szacunek i zrozumienie.

Na realizację zadań ustawowych Powiat Tucholski otrzymał z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie kwotę 2.990.944,00 zł. Wszelkie zmiany, w zakresie podziału środków PFRON opiniuje Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizują powiatowe centra pomocy rodzinie, natomiast z zakresu rehabilitacji zawodowej powiatowe urzędy pracy. W 2024 r. przyznane środki zostały wykorzystane w 100%, co jednak nie wystarczyło na przyznanie dofinansowania wszystkim wnioskodawcom spełniającym kryteria otrzymania wsparcia.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym, poprzez pobudzanie aktywności, zaradności osobistej, tak by zapewnić optymalny poziom niezależności funkcjonowania. Realizowana jest poprzez:

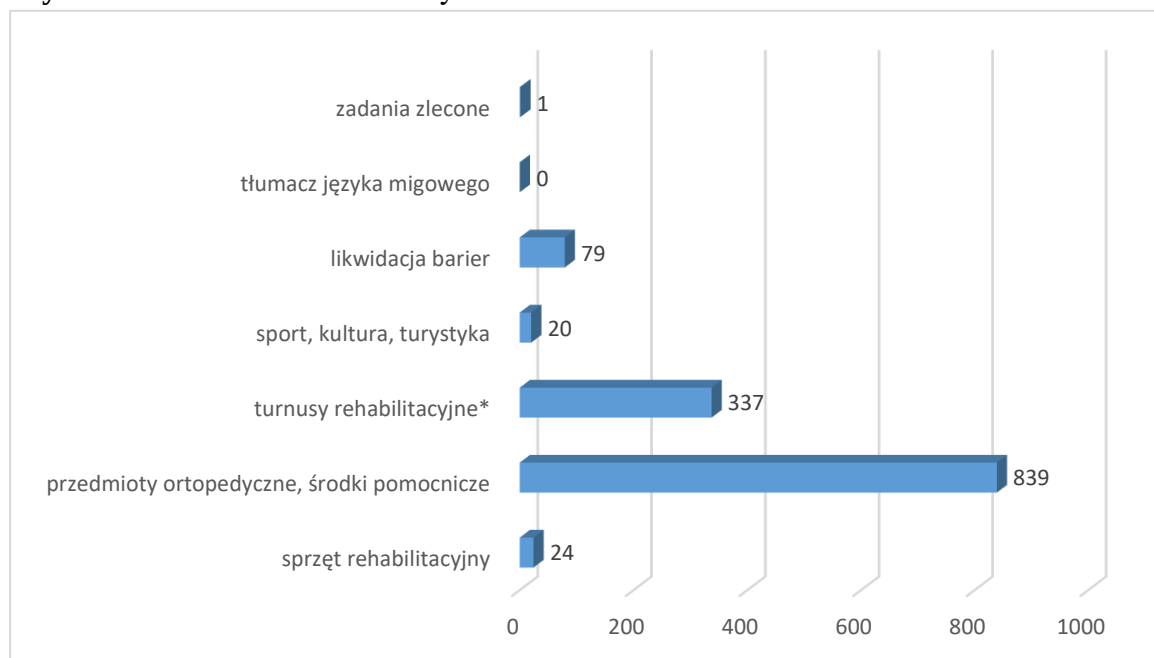
- 1) dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych;
- 2) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
- 3) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;
- 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych;
- 5) dofinansowanie do usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika;
- 6) dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 7) zlecanie zadań organizacją pozarządowym.

Od 2022 r. wszystkie wnioski w ramach rehabilitacji społecznej procedowane są obligatoryjnie w Systemie Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON. Jest to system opracowany przez PFRON umożliwiający elektroniczne składanie wniosków z zakresu rehabilitacji osób z niepełnosprawnością. Wnioski mogą być nadal składane w formie papierowej, jednak pracownicy PCPR są zobligowani do wprowadzenia ich do systemu SOW, co niestety wydłuża procedurę weryfikacji i przyznawania dofinansowania.

Rehabilitacja społeczna – podział na poszczególne zadania.

W 2024 r. na wszystkie zadania z zakresu rehabilitacji społecznej złożono 1.279 wniosków osób fizycznych (w tej liczbie są także osoby wskazane na opiekunów osób z niepełnosprawnością w trakcie turnusów rehabilitacyjnych) oraz 21 wniosków organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Rozkład wniosków na poszczególne zadania obrazuje następujący wykres.

Wykres nr 1. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON

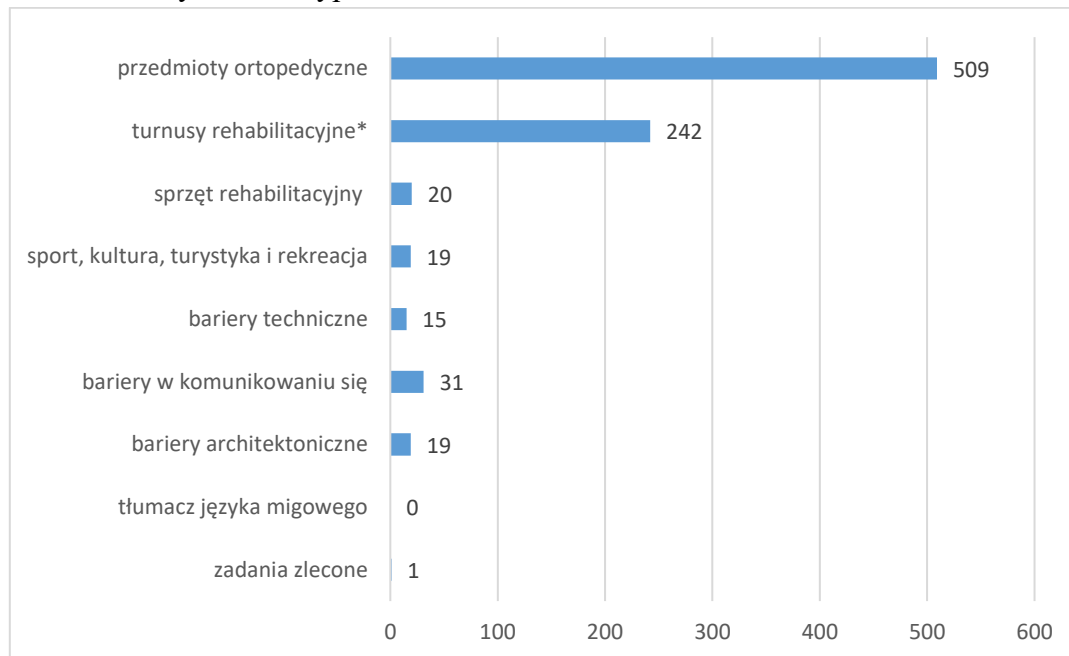

*wraz z opiekunami

W 2024 r. pozytywnie rozpatrzono i dofinansowano 836 wniosków złożonych na wszystkie zadania oraz dofinansowano 20 przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe (w ramach zadań „Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób

niepełnosprawnych” oraz „Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym”). Rozkład dofinansowanych wniosków na poszczególne zadania obrazuje następujący wykres.

Wykres nr 2 . Przyznane i wypłacone dofinansowania ze środków PFRON w 2024 roku

*wraz z opiekunami

- 1) **Sport, kultura, turystyka i rekreacja osób niepełnosprawnych** - o dofinansowanie ze środków PFRON mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, muszą jednakże spełniać określone w przepisach wymogi formalne. Wnioski składane są na zorganizowanie imprez sportowych, kulturalnych, wydarzeń integracyjnych, wyjazdów. W 2024 r. zawarto **19 umów** na realizację przedsięwzięć przez organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu tucholskiego (wnioski na zadanie składane są w roku poprzedzającym działanie), jedna z organizacji zrezygnowała z przyznanego dofinansowania. W dofinansowanych przedsięwzięciach wzięło udział 669 osób, w tym 185 dzieci, a łączna wysokość środków przeznaczonych na to zadanie wyniosła **42.050,00 zł**.
- 2) **Zadania zlecone z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych** na podstawie art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – w ramach tego zadania organizacją pozarządową mogą być zlecane zadania określone w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatów, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2024 r. dofinansowano 1 zadanie na kwotę **130.000,00 zł**, z którego skorzystało 60 osób z niepełnosprawnościami (35 osób dorosłych i 25 dzieci).
- 3) **Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych** – turnusy rehabilitacyjne trwają 14 dni, a osoba niepełnosprawna może skorzystać z dofinansowania raz w roku.

Ze środków PFRON poza uczestnictwem osoby z niepełnosprawnością może być finansowane uczestnictwo opiekuna, pod warunkiem potwierdzenia przez lekarza. Wyboru ośrodka oraz terminu turnusu dokonuje sam wnioskodawca. Wysokość dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym jest uzależniona od średniego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w ostatnim kwartale, stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy, wskazanego we wniosku dochodu oraz faktu zatrudnienia w zakładzie pracy chronionej. W związku ze wzrostem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (a tym samym wysokości dofinansowania do jednego turnusu), wobec zbliżonej kwoty otrzymywanej przez powiat z PFRON liczba osób, które mogą skorzystać z dofinansowania jest niższa. W 2024 r. przyznano dofinansowanie **242 osobom**, w tym **15 dzieciom** oraz **71 opiekunom**, a łączna wysokość środków przeznaczonych na to zadanie wyniosła **367.212,00 zł**.

- 4) **Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów** - zakres przedmiotowy oraz wysokość dofinansowania ze środków PFRON w tym przypadku wynika z Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie, które określa limit finansowania ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia oraz udział pacjenta w cenie zakupu danego przedmiotu. Ze środków PFRON możliwe jest pokrycie kosztów wykraczających ponad kwotę refundowaną przez NFZ. Najczęściej w ramach tego zadania wnioskodawcy ubiegają się o dofinansowanie lub refundację pieluchomajtek, aparatów słuchowych, wózków inwalidzkich, cewników, materacy przeciwoodleżynowych, balkoników czy ortez. W 2024 r. w ramach tego zadania przyznano **509 dofinansowania**, z tego 28 dofinansowań dotyczyło dzieci, a łączna wysokość środków przeznaczonych na to zadanie wyniosła **743.332,41 zł**.
- 5) **Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny** – o dofinansowanie w ramach tego zadania mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnością, w sytuacji gdy zachodzi potrzeba prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych. W ramach tego zadania wypłata dofinansowania jest zawsze poprzedzona zawarciem umowy, po czym wnioskodawca może zakupić dofinansowany sprzęt. Środki najczęściej były przeznaczane na zakup rowerów stacjonarnych i orbitreków. W 2024 r. dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny otrzymało 20 osób, w tym 2 dzieci, a łączna wysokość środków przeznaczonych na to zadanie wyniosła **12.821,59zł**.
- 6) **Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych** - bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienie występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania, uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. W ramach tego zadania pierwszym krokiem po przyznaniu dofinansowania jest zawarcie umowy z Wnioskodawcą, dopiero w dalszej kolejności można przystąpić do realizacji zaplanowanych działań. Przedsięwzięcia realizowane w ramach tego zadania (takie jak przystosowanie łazienki, budowa podjazdu dla wózków inwalidzkich) są z reguły kosztowane, co przy ograniczonych środkach PFRON oznacza, że w roku

kalendarzowym objętych dofinansowaniem może zostać objęta niewielka liczba wniosków. W 2024 r. wypłacono **19 dofinansowań**, na łączną kwotę **103.700,00 zł**.

- 7) **Dofinansowanie do likwidacji barier technicznych** - bariery techniczne to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń. W ramach tego zadania wypłata dofinansowania jest zawsze poprzedzona zawarciem umowy, po czym wnioskodawca może zakupić dofinansowany sprzęt. Przedsięwzięcia dotyczą zakupu takich przedmiotów jak łóżka rehabilitacyjne, krzeselka, stoliki przyłóżkowe zatem dotyczą zaspokajania podstawowych potrzeb osób z niepełnosprawnością. W 2024 r. wypłacono **15 dofinansowań**, na łączną kwotę **38.113,00 zł**.
- 8) **Likwidacja barier w komunikowaniu się** - bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji. O dofinansowanie w ramach tego zadania mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli realizacja zadania wynika z niepełnosprawności. W ramach tego zadania wypłata dofinansowania jest zawsze poprzedzona zawarciem umowy, po czym wnioskodawca może zakupić dofinansowany sprzęt. W 2024 r. wypłacono **31 dofinansowań**, na łączną kwotę **45.875,00 zł**. Część wnioskodawców mogła skorzystać z dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd”.
- 9) **Dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej w Tucholi** - Warsztaty Terapii Zajęciowej, prowadzone przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi swą działalność rozpoczęły zgodnie 01.12.2007 r. Warsztat jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie nabycia przez nich umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Działalność WTZ finansowana jest ze środków PFRON (w 2024 r. 1.347.840,00 zł), dotacji samorządu powiatowego (169.760,00 zł, w tym dotacji przekazywanych przez gminy z terenu powiatu tucholskiego, tj. Cekcyn - 7.000,00 zł, Gostycyn 4.000,00 zł, Lubiewo – 3.000,00 zł i Śliwice 6.000,00 zł; dotacje przekazywane są za pośrednictwem Powiatu Tucholskiego) oraz z przychodów uzyskanych w ramach prowadzonej przez Warsztaty sprzedaży wytworzonych w ramach terapii produktów (te środki mogą zostać przeznaczone tylko na działania integracyjne dla uczestników). W 2024 r. w zajęciach terapii zawodowej, społecznej oraz zdrowotnej brało udział 43 uczestników (w ciągu całego roku kalendarzowego, liczba miejsc w jednostce do 40). W WTZ zajęcia prowadzone są w 8 pracowniach (ceramiczna, krawiecko-dziewiąrska, techniczna, prac biurowych, muzyczno-teatralna, umiejętności społecznych, ogrodniczo-bukieciarska, gospodarstwa domowego i higieny). Ponadto uczestnicy WTZ mogą korzystać z sali doświadczania świata oraz fizjoterapii. PCPR w Tucholi pozytywnie ocenia pracę WTZ w Tucholi z zaleceniami zawartymi w protokole pokontrolnym (wykonanie ich jest monitorowane przez PCPR).
- 10) **Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych** – Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych została powołana Zarządzeniami nr 16/2023 z dnia 21 marca 2023 r. Starosty Tucholskiego na lata 2023 – 2026. Składa się z 5 osób. Do zakresu działania Powiatowej Rady, zgodnie ustawą o rehabilitacji należy:

inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji ich praw, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz tych osób i ocena ich realizacji, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Rada wydała 5 pozytywnych opinii dotyczących projektów uchwał podziału środków PFRON, opiniowania realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zaopiniowanie ofert złożonych do konkursu nr 1/PFRON/2024 na wykonywanie zadań publicznych w 2024 roku.

Programy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

Aktywny Samorząd.

W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi kontynuowało realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Środki finansowe pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem programu jest wyeliminowanie i zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji. Adresatami programu były osoby niepełnosprawne z dysfunkcją narządu wzroku, ruchu, słuchu ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Środki przyznane w ramach realizacji programu wydatkowane są do 15 kwietnia roku następującego po roku realizacji programu. Program w zakresie zadań realizowanych przez samorząd powiatowy podzielony jest na dwa moduły. Poniżej przedstawiono zestawienie wniosków złożonych w 2024 r.

Tabela nr 4. Program PFRON „Aktywny Samorząd”(stan na 28 luty 2024 r.)

„Aktywny samorząd”				
Lp.	Zadanie	Plan	Wykonanie za 2024 rok*	% wykonania
1	Moduł I	386.816,00 zł	381.723,28 zł	98,68 %
2	Moduł II	289.450,00 zł	271.539,17 zł	93,81 %
Suma		676.266,00 zł	653.262,45 zł	96,60 %

*** Środki pilotażowego programu „Aktywny samorząd” na dany rok wydatkowane są do 15 kwietnia roku kolejnego.**

— **MODUŁ I Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową,**
w tym:

a) **Obszar A – likwidacja bariery transportowej:**

Tabela nr 5. Aktywny samorząd – obszar A – likwidacja bariery transportowej.

Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie z braku środków	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie ze względów formalnych/ rezygnacje
Zadanie 1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	4	3	0	1
Zadanie 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	3	2	0	1

b) **Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:**

Tabela nr 6. Aktywny samorząd – obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym.

Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie z braku środków	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie ze względów formalnych/ rezygnacje
Zadanie 1 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	6	6	0	0
Zadanie 2 Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego	1	0	0	1

i oprogramowania				
Zadanie 3 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku	7	7	0	0

c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Tabela nr 7. Aktywny samorząd – Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się.

Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie z braku środków	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie ze względów formalnych/ rezygnacja
Zadanie 1 Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	5	4	0	1
Zadanie 2 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	7	5	0	2
Zadanie 3 Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	4	3	0	1
Zadanie 5 Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka	6	6	0	0

ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania				
---	--	--	--	--

d) Obszar D

Tabela nr 8. Aktywny samorząd – Obszar D

Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie z braku środków	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie ze względów formalnych
Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	12	12	0	0

e) Obszar E

Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie z braku środków	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie ze względów formalnych
Pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej	18	16	0	2

— MODUŁ II

Tabela nr 9. Aktywny samorząd – Moduł II

Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie z braku środków	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie ze względów formalnych/rezygnacje
Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	61	58*	0	1

*Dwa wnioski są na etapie poprawy przez Beneficjentów

Podsumowując działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami można zauważyć wyraźny wzrost rok do roku zarówno w zakresie wydatkowanych środków, jak i liczby osób zainteresowanych uzyskaniem wsparcia. Wraz ze starzeniem się społeczeństwa takich osób będzie przybywać. Przed PCPR stawia to dodatkowe zadania, gdyż nasze wsparcie to nie tylko przyjęcie, sprawdzenie wniosku i wypłata dofinansowania. Czas poświęcony na wyjaśnienie zawiłości związanych z wnioskowaniem o dofinansowanie, pomoc w wypełnieniu formularzy zawsze dostosowany jest do potrzeb i możliwości klientów. Często pracownicy PCPR wyjaśniają i pomagają uzyskać wsparcie nie tylko w naszej jednostce, ale także w innych podmiotach. Nierzadko również osoby z niepełnosprawnościami potrzebują opowiedzieć o swoich problemach, podzielić się swoimi trudnościami i pracownik naszej jednostki staje się także powiernikiem takich problemów. Mimo ogromu obowiązków związanych z czasochłonnymi procedurami (w szczególności koniecznością rejestrowania wniosków w systemie SOW PFRON), staramy się by każdy klient mógł uzyskać nie tylko rzetelną informację, ale również wsparcie emocjonalne i zachętę do działania.

V. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ .

Zapewnienie usług w Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej.

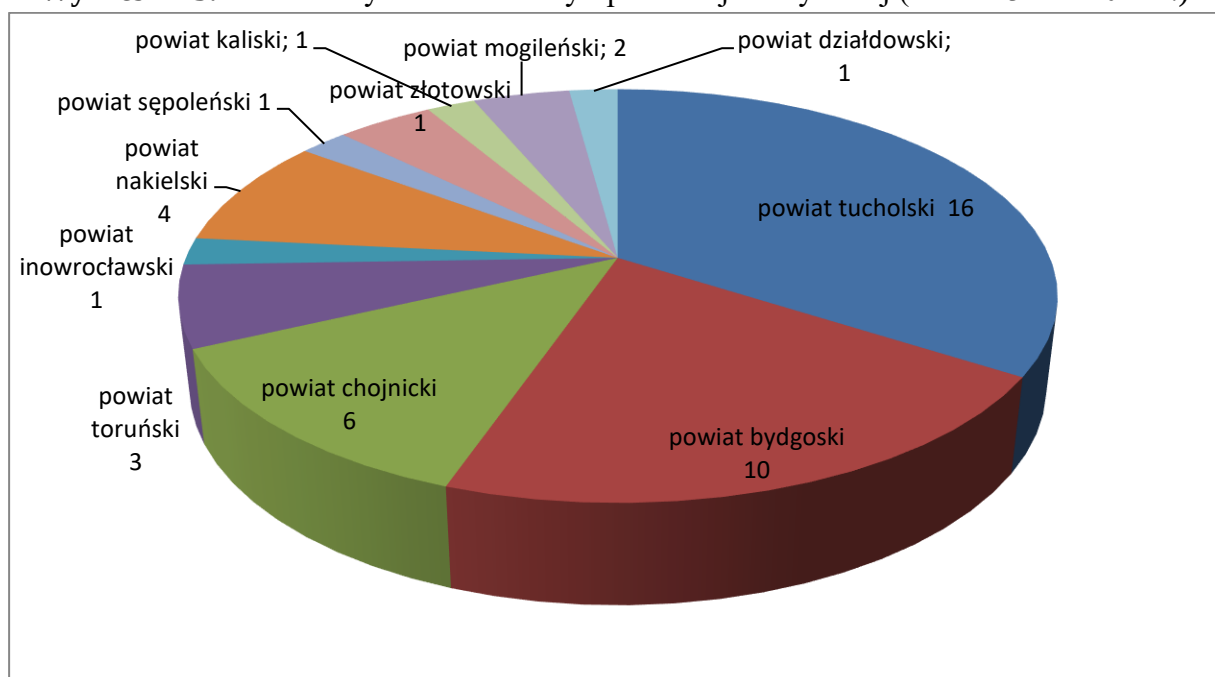
Powiat Tucholski jest organem prowadzącym Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej. DPS działa na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko – Pomorskiego, nr WPS.VI.SS.9013/31/2008. Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej jest koedukacyjnym domem dla 46 osób przewlekle somatycznie chorych. Miesięczny koszt pobytu w roku 2024 został ustalony w wysokości **6.552,85 zł**.

W Domu Pomocy Społecznej umieszcza się osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności czy niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu. Są one kierowane przez gminy (właściwe ze względu na miejsce zamieszkania) do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami decyzję o skierowaniu i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy. Natomiast decyzję o umieszczeniu wydaje

starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej. W przypadku osób, które zostały umieszczone w domu pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r. decyzje zmieniające i decyzje o odpłatności wydaje starosta właściwy ze względu na położenie DPS. W roku 2024 r. na tzw. „starych zasadach” przebywało 2 mieszkańców. Średnia wieku mieszkańca wynosiła 74 lata w przypadku mężczyzn i 79 w przypadku kobiet. Powyżej 75 roku życia przebywało 18 osób. Większość mieszkańców ma orzeczoną niepełnosprawność. Osoby schorowane wymagają całodobowej opieki i pomocy w codziennych czynnościach życiowych. W roku 2024 przyjęto 13 nowych mieszkańców. Na dzień 31.12.2024 r. na umieszczenie w DPS oczekiwały 4 osoby.

Strukturę mieszkańców wg miejsca zamieszkania przed umieszczeniem w DPS przedstawia poniższy wykres:

Wykres nr 3. Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej (stan na 31.12.2024 r.)

DPS świadczy usługi bytowe, opiekuńcze. W zależności od możliwości mieszkańca oferuje wsparcie edukacyjne, kształtuje aktywne postawy życiowe, stwarza warunki do pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, rekreacji, turystyce. Realizowane są również dla osób chętnych zajęcia terapeutyczne, rehabilitacyjne. Gabinet rehabilitacyjny jest wyposażony w komorę hiperbaryczną, lampę solux, bieżnię rehabilitacyjną, rotory do ćwiczeń itp. Ponadto można skorzystać z tężni solankowych, masaży suchych, wodnych czy perełkowych. Każdy mieszkaniec ma „swojego” pracownika pierwszego kontaktu, do którego może się zwrócić o pomoc w każdej sytuacji. DPS posiada własną bibliotekę. Prócz tego mieszkańcy mają stały dostęp do prasy codziennej, tygodników czy bezpłatnego internetu. Mieszkańcy mają też możliwość korzystania z telefonu komórkowego, mogą prowadzić video rozmowy, korzystać z messenger. Chętne osoby biorą udział w praktykach religijnych. Jak co roku odbywały się spotkania integracyjne, pikniki, wyjazdy do zaprzyjaźnionych placówek np. DPS w Kamieniu Krajeńskim, ŚDS w Tucholi i Czersku, WTZ w Tucholi.

Zadania z zakresu polityki społecznej:

Udzielanie pomocy posiadaczom Karty Polaka.

W roku 2024 powiatowi tucholskiemu przyznano dotację celową z przeznaczeniem na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka. Zgodnie z art. 2 w/w ustawy świadczenie zostaje przyznane osobie osiedlającej się na terenie Polski, która deklaruje przynależność do Narodu Polskiego m.in. posiada przynajmniej podstawową znajomość języka polskiego, który uważa za swój język ojczysty, posiada znajomość polskich tradycji i zwyczajów, posiada w dniu złożenia wniosku o wydanie Karty Polaka obywatelstwo Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Estońskiej, Gruzji, Ukrainy lub innych państw wymienionych w ustawie o Karcie Polaka. Zgodnie z ustawą wypłaty kwoty przyznanej pomocy dokonuje starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania posiadacza Karty Polaka.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał trzy decyzje (1 rodzina z Republiki Białorusi) na pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej. Środki w wysokości 29.799,00 zł. zostały wydatkowane w całości.

Udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy

W 2024 roku do Starosty Tucholskiego wpłynął 1 wniosek (małżeństwo narodowości ukraińskiej z dwójką dzieci) o udzielenie pomocy w ramach programu integracyjnego dla osoby, która uzyskała ochronę uzupełniającą. Wnioskodawca złożył oświadczenie o zamiarze zamieszkania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Rodzina posiada karty pobytu. Osoby dorosłe są zarejestrowane w urzędzie pracy. Zgodnie z ustawą o cudzoziemcach w porozumieniu z rodziną opracowano Indywidualny Program Integracji. Program zawiera m.in.: opis sytuacji mieszkaniowej, zawodowej, finansowej, zdrowotnej, możliwości i ograniczenia rodziny w procesie integracji, zobowiązania PCPR i cudzoziemca. Rodzinie zaproponowano świadczenie w łącznej maksymalnej wysokości 42.000,00 zł. Program został wysłany do oceny Urzędu Wojewódzkiego. Postępowanie zawieszono do czasu akceptacji przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego programu i otrzymania środków finansowych.

Potrzeby w zakresie realizacji zadań systemu pomocy społecznej:

- Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz pozyskiwanie środków finansowych na budowę kolejnej placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz typu rodzinnego;
- Promocja rodzicielstwa zastępczego (ulotki, media, plakaty itp.);
- Promocja działalności PCPR (ulotki, długopisy, torby);
- Wzmacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rodzin zastępczych na terenie naszego powiatu;
- Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego;
- Pozyskanie środków na realizację zadań z zakresu rehabilitacji stacjonarnej, terapii sensorycznej i terapii w sali doświadczania świata;
- Organizacja szkoleń i konferencji dla pracowników jednostek pomocy społecznej z terenu powiatu tucholskiego oraz instytucji współpracujących z PCPR, w tym

- dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy, przeprowadzenie kolejnej edycji Powiatowej Interdyscyplinarnej Konferencji na temat przemocy w rodzinie „Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy”;
- Organizacja działań zmierzających do podniesienia świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zajęć dla sprawców przemocy;
 - Szkolenia, warsztaty, grupy wsparcia dla rodzin zastępczych i biologicznych, osób usamodzielnianych i dzieci z pieczy zastępczej;
 - Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
 - Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników PCPR;
 - Rozwój innowacyjnych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnością, w tym usług świadczonych w miejscu zamieszkania poprzez rozwój gospodarstw opiekuńczych;
 - Działania edukacyjne kierowane do osób z niepełnosprawnością w zakresie korzystania z systemu SOW;
 - Zakup nowego wyposażenia oraz wymiana zużytych mebli, tekstyliów, AGD;
 - Wdrożenie zajęć/spotkań przeciwdziałających wypaleniu zawodowemu pracowników PCPR.

Informacja o współpracy ze stowarzyszeniem „Chojnicki Bank Żywności”.

W roku 2024 Powiat Tucholski przekazał na rzecz Stowarzyszenia składki w kwocie **9.864,00 zł**. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem w roku 2024 jednostka otrzymała darowizny o wartości 89 867,25 zł w postaci artykułów spożywczych. Towary te zostały przekazane jednostkom organizacyjnym powiatu m.in. Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1 w Gostycynie, Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 2 w Żalnie, Domowi Pomocy Społecznej w Wysokiej, Specjalistycznemu Ośrodkowi Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi, mieszkańcom mieszkań wspieranych, ponadto rodzinom zastępczym i Warsztatom Terapii Zajęciowej w Tucholi.

VI. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ, SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. powiat jest zobowiązany do wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którym na podstawie Zarządzenia nr 52/2011 Starosty Tucholskiego z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Tucholskim, jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, które skrupulatnie wykonuje wszystkie zadania wymienione w w/w ustawie.

Rodzinna piecza zastępcza.

Rodzinna piecza zastępcza to forma opieki nad dziećmi, które z różnych przyczyn nie mogą wychowywać się w swoich rodzinach biologicznych. Ma na celu zapewnienie im tymczasowego lub długotrwałego domu, wsparcia emocjonalnego oraz prawidłowego

rozwoju. W głównej mierze zapewnia pracę z rodziną biologiczną, której celem jest powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe dążenie do przysposobienia dziecka. Rodzina zastępcza, w której umieszczone jest dziecko, stawia sobie za cel dobro wychowanka poprzez przygotowanie go do samodzielnego i odpowiedzialnego życia zgodnie z zasadami etyki oraz przez naukę pokonywania codziennych trudności.

Typy rodzin zastępczych:

- Spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra),
- Niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem, które przyjmują je pod opiekę, ale nie otrzymują z tego tytułu wynagrodzenia i nie jest to ich stała praca.
- Zawodowa – to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Wyróżniamy dwa typy rodzin zastępczych zawodowych:
 - rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna – zapewnia bardziej zindywidualizowaną pomoc dla dzieci wymagających szczególnej opieki, często z podwodów zdrowotnych.
 - rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego – zapewnia tymczasową opiekę dzieciom wymagającym natychmiastowego zabezpieczenia.
- Rodzinny dom dziecka - to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodzinnego domu dziecka; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim. Możliwe jest jednocześnie umieszczenie do 8 dzieci lub w przypadku rodzeństwa za zgodą prowadzących rodzinny dom dziecka dozwolone jest umieszczenie większej liczby dzieci.

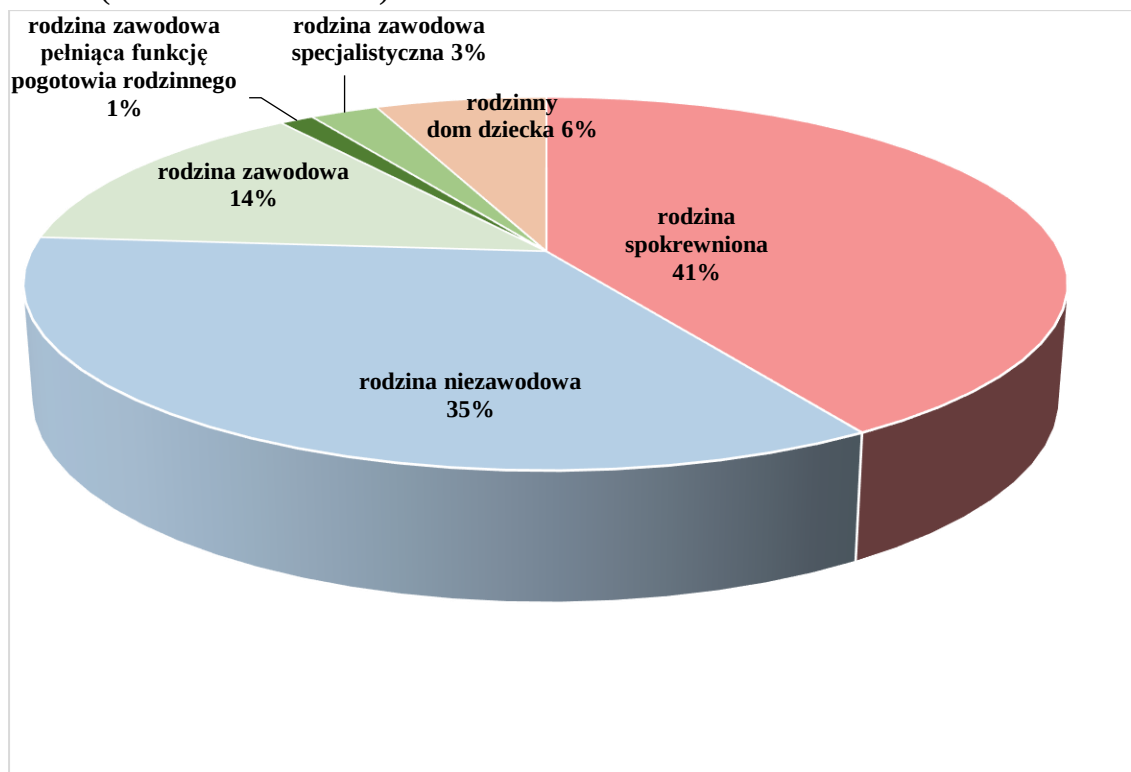
Liczba i podział rodzin zastępczych w powiecie tucholskim w 2024 r.

Na dzień **31.12.2024 r.** w powiecie tucholskim funkcjonowało **80** rodzin zastępczych, w których przebywało **167** dzieci, **108** dzieci z terenu powiatu tucholskiego i **59** dzieci pochodzących z terenu innych powiatów.

Rodziny zastępcze wg rodzaju oraz ilość dzieci:

- spokrewnione rodziny zastępcze – **33** rodziny, **44** dzieci;
- niezawodowe rodziny zastępcze – **28** rodzin, **33** dzieci;
- zawodowe rodziny zastępcze – **11** rodzin, **44** dzieci;
- zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – **1** rodzina, **3** dzieci;
- zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza – **2** rodziny, **6** dzieci;
- rodzinny dom dziecka – **5** rodzinnych domów dziecka, **37** dzieci.

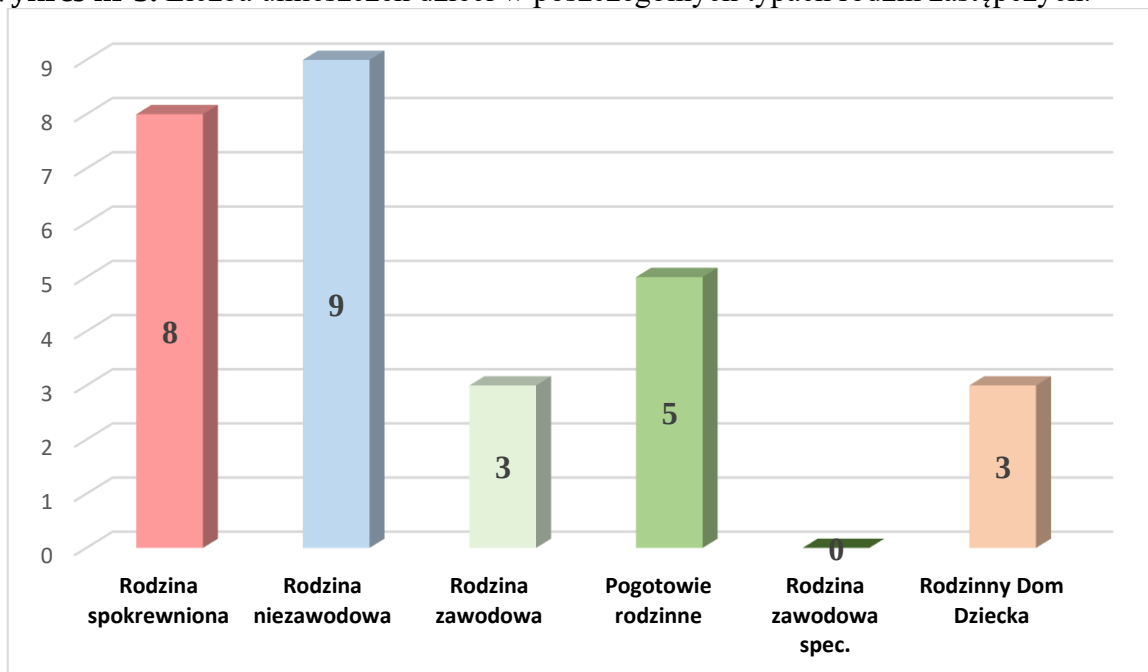
Wykres nr 4. Rodziny zastępcze mieszkające na terenie powiatu tucholskiego wg rodzaju w 2024 r. (stan na 31.12.2024 r.).

Liczba umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r.

W rodzinnej pieczy zastępczej w ciągu 2024 r. zostało umieszczonych **28** dzieci, w tym **8** dzieci pochodzących spoza terenu powiatu tucholskiego.

Wykres nr 5. Liczba umieszczeń dzieci w poszczególnych typach rodzin zastępczych.

W rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu tucholskiego na dzień 31.12.2024 r. umieszczonych było **59** dzieci z terenu innych powiatów, które ponoszą pełną odpłatność za nie na zasadzie podpisanych porozumień.

12 dzieci z powiatu tucholskiego zostało umieszczone w rodzinach zastępczych na terenach następujących powiatów:

- chojnicki – 5 dzieci;
- miasto Toruń – 1 dziecko;
- gorzowski – 1 dziecko;
- bydgoski – 2 dzieci;
- złotowski – 1 dziecko;
- świecki – 2 dzieci.

Finansowanie utrzymania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnym domu dziecka.

1) Świadczenia dla rodzin zastępczych.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy o pieczy zastępczej. Na podstawie art. 86 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w dniu 24 marca 2024 r. ogłoszono Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka, wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej oraz wysokości kwot określonych w umowach.

Zgodnie z tym obwieszczeniem rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania nie niższe niż kwota **1.002,00 zł** - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej, a **1.517,00zł** - w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej lub w rodzinnym domu dziecka. Kwoty świadczeń, o których mowa w art. 54 ust. 3 pkt 9 i 12a, art. 62 ust. 2 pkt 7, 11 i 14 oraz w art. 75 ust. 2 pkt 6 ustawy – podlegają waloryzacji o nie mniej 11,4 %. Powyższe kwoty obowiązują od 01.06.2024 r.

W okresie sprawozdawczym koszty przyznanych świadczeń na dzieci wyniosły **3.046.370,68 zł** (świadczenia za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. wraz z kontynuującymi naukę, pomocą na zagospodarowanie i usamodzielnienie) **306.664,06 zł** (obciążenia wynikające z zawartych porozumień z innymi powiatami, na terenie których w rodzinach zastępczych przebywają dzieci z naszego powiatu) = **3.353.034,74 zł**.

W 2024 roku przyznano: **20** jednorazowych świadczeń na pokrycie kosztów związanych z przyjmowaniem do rodziny dzieckiem na terenie naszego powiatu na łączną kwotę **29.900,00 zł**, środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem w łącznej wysokości **4.010,00 zł**, świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych w łącznej wysokości **4.680,00 zł**. Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania otrzymało 39 dzieci na łączną kwotę **15.700,00**

zł. Koszt świadczeń na pokrycie utrzymania lokali mieszkalnych rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka w ww. okresie sprawozdawczym wyniósł **112.012,64 zł.** Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego w ciągu 2024 r. otrzymywało 6 rodzin zastępczych zawodowych i 5 rodzinnych domów dziecka.

2) Wydatki związane z umieszczeniem dzieci z powiatu tucholskiego w rodzinach zastępczych przebywających na terenie innych powiatów.

Umieszczenie dzieci z powiatu tucholskiego w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów wiąże się z określonymi zasadami finansowania. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powiat, z którego pochodzi dziecko, jest odpowiedzialny za pokrycie kosztów utrzymania w pieczy zastępczej, niezależnie od lokalizacji rodziny zastępczej. Oznacza to, że powiat tucholski ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu. Aby formalnie uregulować kwestie finansowe, powiat, na terenie którego funkcjonuje rodzina zastępcza przyjmująca dziecko, zawiera z powiatem tucholskim porozumienie. **Wydatki poniesione przez powiat tucholski w 2024 r. na podstawie zawartych porozumień wyniosły 306.664,06 zł.**

3) Dochody związane z umieszczeniem dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych mieszkających na terenie powiatu tucholskiego.

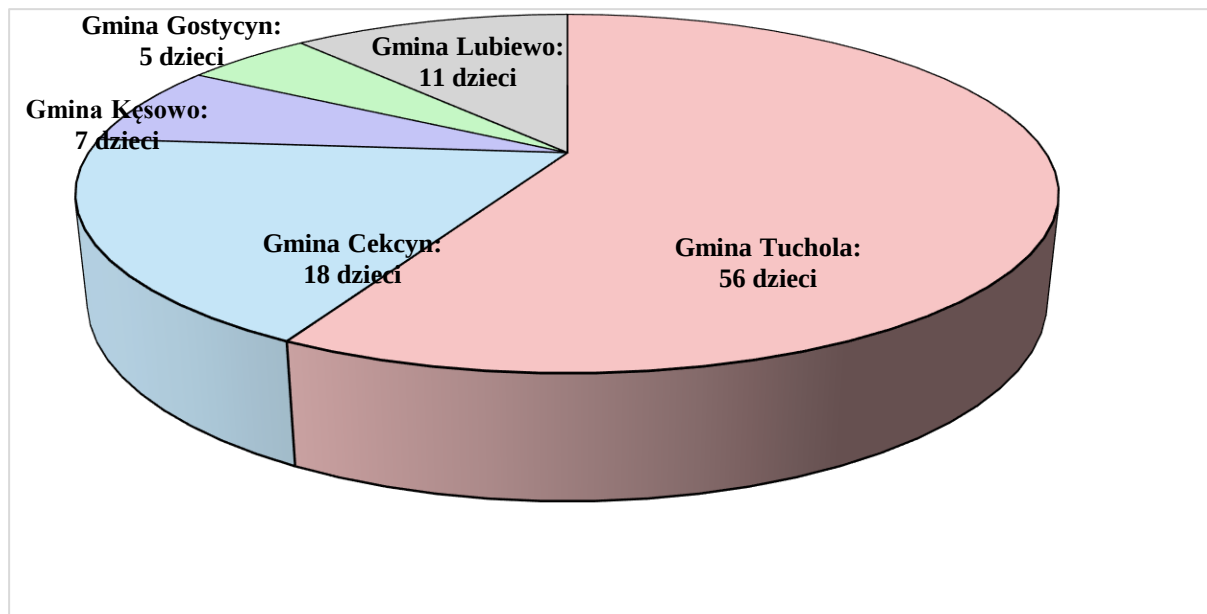
Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powiat, z którego pochodzi dziecko jest odpowiedzialny za pokrycie kosztów jego pobytu w pieczy zastępczej, nawet jeśli dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu. Umieszczenie dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie powiatu tucholskiego generuje dochody dla powiatu tucholskiego w postaci środków finansowych przekazywanych przez powiaty pochodzenia tych dzieci. Na terenie powiatu tucholskiego w rodzinach zastępczych w 2024 roku przebywały dzieci z następujących powiatów: chojnickiego, ząbkowickiego, zgorzeleckiego, szczecińskiego, sępoleńskiego, świeckiego, brodnickiego, inowrocławskiego, człuchowskiego, chełmińskiego, chodzieskiego, suwalskiego, wodzisławskiego, grudziądzkiego, bydgoskiego, tczewskiego, ostrowskiego, wąbrzeskiego, łódzkiego, jaworzyńskiego, włocławskiego, toruńskiego, starogardzkiego, gdańskiego, myśliborskiego, polickiego, nyskiego.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka, w wysokości:

- a) 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- b) 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- c) 50 % w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Dochody z tego tytułu wyniosły 3.027.631,62 zł. W skład dochodów wchodzi dochody uzyskane z odpłatności: gmin z terenu powiatu tucholskiego za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, powiatów z których umieszczone są dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu tucholskiego oraz nienależnie pobrane świadczenia.

Wykres nr 6. Liczba dzieci pochodząca z terenu powiatu tucholskiego za które poszczególne gminy ponoszą odpłatność (stan na 31.12.2024 r)

4) Świadczenia na kontynuowanie nauki.

Usamodzielniani wychowankowie, którzy opuścili rodzinę zastępczą lub placówkę opiekuńczą – wychowawczą otrzymują pomoc zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pomoc na kontynuowanie nauki wynosi zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 marca 2024 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka, wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej oraz wysokości kwot określonych w umowach 759,00 zł i obowiązuje od dnia 01.06.2024 r. Od dnia 01.06.2023 r. do dnia 31.05.2024 r. pomoc na kontynuowanie nauki wynosiła 681,00 zł

W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. w szkole ponadpodstawowej, liceum, studium oraz szkole wyższej lub na kursach naukę kontynuowało **15** wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i **6** wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej. Kwota wydatkowana na świadczenie na kontynuowanie nauki w roku 2024 wynosiła **102.961,30 zł** dla wychowanków, którzy opuścili rodziny zastępcze, natomiast dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze – **42.481,19 zł**

5) Usamodzielnienie:

W roku 2024 r. wypłacano pomoc pieniężną na usamodzielnienie dla jednego wychowanka, który opuścił rodzinę zastępczą w kwocie **8.968,00 zł**. Wypłacono również pomoc pieniężną na zagospodarowanie **jednemu** wychowankowi rodzinnej pieczy zastępczej w łącznej kwocie **2.039,00 zł**.

6) Pomoc pieniężna na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki.

Osobom opuszczającym zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapeutyczny,

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy przyznawana jest pomoc na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki.

W okresie sprawozdawczym z pomocy nie skorzystała żadna osoba, która opuściła wyżej wymienione instytucje.

7) Mieszkania dla osób usamodzielnianych.

Powiat Tucholski zawarł porozumienie z Gminą Tuchola dotyczącą użyczenia lokali mieszkalnych. W związku z powyższym powiat dysponuje 2 mieszkaniami dla osób usamodzielniających się na ul. Alei LOP, w których mogą zamieszkać wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych. Do dyspozycji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi w roku 2024 r. były dwa mieszkania, w których zamieszkiwała jedna wychowanka. Od kwietnia 2021 r. w zasobach PCPR w Tucholi znalazły się jeszcze 2 jednoosobowe pokoje, każdy z własną łazienką i wspólnym salonem oraz kuchnią z aneksem jadalnym. Znajdują się one w Powiatowym Centrum Wsparcia w Tucholi w kompleksie mieszkań wspieranych, z oddzielnym wejściem. W mieszkaniu wspieranym w sumie znajduje się 5 pokoi 1-osobowych (2 dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej oraz 3 dla osób z niepełnosprawnością intelektualną). Warunkiem pobytu w mieszkaniu dla osób usamodzielniających się jest kontynuacja nauki oraz respektowanie regulaminu pobytu w mieszkaniu. Mieszkania są w pełni wyposażone. Lokatorzy zobowiązani są do ponoszenia kosztów za prąd, wodę oraz niewielki czynsz. Osoby z niskim dochodem mogą skorzystać ze świadczeń pomocy społecznej w formie dodatku mieszkaniowego. W ciągu roku 2024 r. w powyższym mieszkaniu wspieranym przebywały łącznie 3 osoby usamodzielniane, które opuszczały pieczę zastępczą.

8) Odpłatność rodziców biologicznych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, w 2024 r. na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wszczęła postępowania administracyjne względem rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Na mocy wyżej wymienionej ustawy oraz Uchwały nr XVII/143/2012 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalania opłaty za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej prowadzono postępowania w sprawie ustalenia, umorzenia bądź odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Niestety współpraca z częścią rodziców biologicznych jest trudna, ponadto w przypadku niektórych osób nie można ustalić miejsca ich aktualnego pobytu. W roku 2024 zobowiązano 3 rodziców biologicznych do ponoszenia odpłatności względem dwójki dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

VII. SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI, JAKO ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE TUCHOLSKIM ZA ROK 2024.

Wstęp.

Rodzina zastępcza i organizator rodzinnej pieczy zastępczej są ze sobą ściśle powiązani – wzajemnie na siebie oddziałują i zależą od siebie. Piecza zastępcza to temat wyjątkowo trudny i delikatny, ponieważ obejmuje formalne regulacje dotyczące kwestii, które trudno jednoznacznie ująć w przepisy – stworzenia domu dla dziecka oraz zapewnienia mu odpowiednich warunków do rozwoju, gdy nie może liczyć na wsparcie rodziny biologicznej.

Zgodnie z przepisami, zadania związane z pieczą zastępczą realizuje Starosta, który wykonuje je za pośrednictwem m.in. organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W powiecie tucholskim funkcję tę pełni Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, wyznaczone do tego zadania Zarządzeniem Nr 52/2011 Starosty Tucholskiego z dnia 7 grudnia 2011 r., na podstawie art. 190 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa ta w art. 182 ust. 5 nakłada na kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie obowiązek corocznego składania zarządowi powiatu sprawozdania z działalności centrum oraz przedstawienia zestawienia potrzeb w zakresie pieczy zastępczej.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej obejmują szeroki zakres działań: promocyjne, szkoleniowe, organizacyjne, pomocowe, opiniotwórcze, sprawozdawcze oraz nadzorcze. Do jego obowiązków należy m.in.: pozyskiwanie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze, organizowanie szkoleń i przygotowanie ich do pełnienia tej roli, udzielanie wsparcia i poradnictwa funkcjonującym rodzinom zastępczym, współpraca z lokalnym środowiskiem na rzecz dobra dzieci objętych pieczą zastępczą.

Ponadto, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązane jest do corocznego przedstawienia Staroście oraz Radzie Powiatu sprawozdania z efektów swojej działalności.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2024 zrealizowało następujące zadania:

- a) Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, ośrodkami adopcyjnymi a także kościołami oraz organizacjami społecznymi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, aktywnie współpracuje z lokalnym środowiskiem oraz instytucjami wspierającymi realizację zadań wynikających z ustawy o pieczy zastępczej. Regularny kontakt utrzymywany jest m.in. z powiatowymi centrami pomocy rodzinie z innych powiatów, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, placówkami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, ośrodkami adopcyjnymi, kościołami oraz organizacjami społecznymi. Współpraca ta odbywa się zarówno na szczeblu powiatowym, jak i ponadpowiatowym, co pozwala na skuteczniejszą realizację działań na rzecz dzieci i rodzin objętych pieczą zastępczą.

b) Promocja rodzicielstwa zastępczego.

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi kontynuowało promocję rodzicielstwa zastępczego w lokalnej społeczności. Działania te obejmowały aktywność na portalach społecznościowych, takich jak Facebook, oraz aktualizacje na oficjalnej stronie internetowej PCPR. Odwiedzając naszą stronę, można uzyskać istotne informacje na temat rodzicielstwa zastępczego. Materiały promocyjne są dostępne w budynku Powiatowego Centrum Wsparcia. Co roku pracownicy PCPR dystrybuują ulotki i informacje podczas różnych wydarzeń, takich jak imprezy mikołajkowe, obchody Dnia Dziecka, kiermasz pracy oraz pikniki organizowane przez gminy. Dzięki tym inicjatywom staramy się zwiększać świadomość na temat rodzicielstwa zastępczego i zachęcać do zaangażowania się w tę formę opieki nad dziećmi.

c) Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze.

Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zgodnie z wymogami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są poddawani szczególnej ocenie. Muszą uzyskać pozytywną opinię psychologiczną, pedagogiczną, lekarską. Niezbędne jest zaświadczenie o zatrudnieniu - minimum jednego z małżonków. Należy nadmienić, że rodziną zastępczą może zostać także jedna osoba, niemniej jednak musi ona posiadać stałe źródło dochodów. Pracownicy jednostki udają się także w miejsce zamieszkania kandydatów, gdzie sprawdzane są warunki lokalowe i bytowe. Osoby, które uzyskują pozytywną ocenę wstępną są kierowane na szkolenie. Koszty szkolenia ponosi nasza jednostka. Szkolenie na rodzinę zastępczą niezawodową trwa 60 godzin, w tym 10 godzin praktyk. Osoby, które zostały ustanowione rodziną zastępczą niezawodową przez sąd rejonowy również podlegają opisanym wyżej wymogom. W takim przypadku szkolenia odbywają się już w trakcie pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Praktyki można odbyć w rodzinie zastępczej zawodowej, placówce opiekuńczo-wychowawczej – w uzgodnieniu z kandydatami, rodzinami zawodowymi i placówką. (Dane dotyczące ilości Państwo znajdują na stronach 31-32).

d) Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego biorąc pod uwagę ich aktualne potrzeby.

W 2024 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz inni pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Tucholi utrzymywali codzienny, stały kontakt telefoniczny i osobisty z rodzinami zastępczymi oraz umieszczonymi w nich dziećmi. W odpowiedzi na zgłaszane przez opiekunów potrzeby ciągłego doskonalenia i wzmocniania kompetencji, PCPR w Tucholi umożliwiło rodzinom zastępczym udział w specjalistycznych szkoleniach:

- „Pierwsza pomoc przedmedyczna oraz bezpieczeństwo, zagrożenia, cyberprzestępczość”;
- „Standardy ochrony małoletnich”;
- „Jak pomagać dziecku z diagnozą FASD? Trzy obszary pomocy: więzi, relacje, nauka”;
- „Kurs specjalistyczny, metoda RTZ - racjonalna terapia zachowania”;

- „Trudności pracy z dzieckiem – wymiana doświadczeń przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu”
- „Techniki twórczego rozwiązywania problemów. Twórcze i kreatywne myślenie w pracy wychowawczej
- „Wypalenie rodzicielskie, rodzicu zadbaj o siebie!”
- „Wyrażanie własnych potrzeb i ich znaczenie dla relacji rodzinnych”

Kolejny rok pracownicy PCPR w Tucholi realizowali zadania wynikające z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzinom udzielano wszelkiej pomocy również w ramach projektu Rodzina w Centrum Etap I:

- specjalistyczne poradnictwo rodzinne – pedagogiczne,
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne – psychologiczne,
- specjalistyczne poradnictwo logopedyczne,
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne – prawne,
- mediacje rodzinne, terapia rodzinna,
- supervizja rodzin,
- grupy wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych,
- warsztaty dla rodzin,
- zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów,
- warsztaty dla dzieci i młodzieży, w tym socjoterapeutyczne, warsztaty „Moje emocje”,
- warsztaty dla dzieci i młodzieży,
- grupy wsparcia dla młodzieży.

Dodatkowo zaproponowano krótkookresowe pobyty dla rodziców zastępczych i naturalnych o charakterze profilaktycznym mające na celu umożliwienie rodzicom zastępczym i naturalnym zadbanie o zdrowie psychiczne, naukę radzenia sobie ze stresem, poznanie metod rozładowania napięcia. Dzieci korzystały również z półkolonii, kolonii, wyjść do kina, dodatkowych zajęć karate, boksu, zajęć tanecznych, zajęć akrobatycznych.

Młodzieży proponowano warsztaty o tematyce: Budowanie poczucia własnej wartości, instytucje /urzędy nie są złe, odpowiedzialność prawna i finansowa w dorosłym życiu, rozwój zawodowy, rozwiązywanie konfliktów.

- e) Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi w 2024 roku aktywnie pozyskiwało wolontariuszy, wspierających dzieci przebywające w pieczy zastępczej. Ze względu na częste zaległości szkolne takich dzieci, istotne było bieżące wyrównywanie braków edukacyjnych. Rodziny zastępcze poświęcają swoim podopiecznym wiele czasu i uwagi, jednak w przypadku większej liczby dzieci może to stanowić wyzwanie. W minionym roku część tego obowiązku przejmowali wolontariusze którzy pomagali w nauce i organizacji codziennych zajęć. Dodatkowo młodzież szkolna chętnie angażowała się w organizację wydarzeń takich jak Powiatowy Dzień Dziecka czy mikołajki, wspierając PCPR w przygotowaniach i realizacji tych inicjatyw. Liczba wolontariuszy (osób zaprzyjaźnionych) w 2024 roku wyniosła 9.

- f) Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach

z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej odpowiada za przeprowadzanie okresowych ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Oceny te dokonuje się co trzy miesiące w przypadku dzieci do 3 roku życia, natomiast dla starszych dzieci oceny przeprowadza się co sześć miesięcy. Ocena sytuacji dziecka opiera się na obserwacji dziecka i rodziny zastępczej, opinii ze szkół i przedszkoli, informacjach od asystentów i pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej, dokumentacji dziecka, a także konsultacjach z pedagogiem i psychologiem. W skład zespołu oceniającego wchodzi: koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny PCPRu, kuratorzy, asystenci rodzin biologicznych, pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej, przedstawiciele rodzin biologicznych niepozbawionych praw rodzicielskich, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, pedagodzy oraz psychologowie. Na podstawie decyzji zespołu formułowana jest opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Ocena sytuacji dziecka, wraz z opinią o zasadności jego dalszego pobytu w pieczy, zostaje przekazana do właściwego sądu. Wszystkie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną są regularnie zgłaszane do ośrodka adopcyjnego.

W 2024 oceny sytuacji dziecka odbyły się terminowo. Zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego zostało 23 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną.

- g) Prowadzenie szkoleń, poradnictwa i terapii, wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz prawnego w szczególności w zakresie prawa rodzinnego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W ramach projektu „Rodzina w Centrum Etap I” w 2024 roku z poradnictwa specjalistycznego skorzystało, jak co roku, bardzo wiele osób, zarówno z rodzin naturalnych, jak i zastępczych, co świadczy o ogromnych potrzebach w tym zakresie. Ponadto PCPR w Tucholi regularnie współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tucholi, zgłaszając dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej na indywidualne konsultacje oraz badania. Na podstawie przeprowadzonych badań dotyczących rodzin zastępczych, psychologowie wydali opinie na temat predyspozycji i motywacji osób pełniących funkcję rodziny zastępczej.

Tucholskie Stowarzyszenie „Jak w Rodzinie”, działające przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, corocznie pozyskuje środki zewnętrzne na działania pozaustawowe, z których korzystają zarówno rodziny zastępcze, jak i inne osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z terenu powiatu tucholskiego. W ramach tych działań uczestnicy mieli możliwość skorzystania z rehabilitacji, przedsięwzięć integracyjnych, edukacyjnych oraz programów wspierających rozwój dzieci.

- h) Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki w związku z zaplanowanym wypoczynkiem.

W 2024 r. 2 rodziny złożyły wniosek o pomoc w sprawowaniu opieki nad dziećmi w związku z zaplanowanym wypoczynkiem, które zostały pozytywnie rozpatrzone. W dziesięciu rodzinach zastępczych zawodowych i pięciu rodzinnych domach dziecka

zatrudnione były osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Zatrudnione osoby świadczą usługi w ramach umowy zlecenia.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI ZA ROK 2024.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026 został przyjęty Uchwałą nr LVIII/394/2023 Rady Powiatu Tucholskiego w dniu 15 grudnia 2023 roku. Został zmieniony pkt 12 Uchwałą z 13 września 2024 r. Powiatowy Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026 przyjmuje konkretne cele oraz zadania do ich realizacji.

Celem głównym Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 jest rozbudowywanie i wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej.

Cel nr 1 – Promocja i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej – zakładanym rezultatem tego zadania jest pozyskanie nowych rodzin zastępczych na terenie powiatu tucholskiego.

Zadania:

- a) organizacja szkoleń do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- b) promocja rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu tucholskiego;
- c) podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat rodzicielstwa zastępczego.

W ramach tego celu w 2024 roku zostały osiągnięte następujące wskaźniki i rezultaty:

- liczba kandydatów zgłaszających chęć do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – 13 osób (7 rodzin: w tym 1 rodzina otrzymała ocenę wstępną negatywną, 2 rodziny zostały już wcześniej ustanowione przez sąd, 4 rodziny zgłosiły się w wyniku chęci zostania rodziną zastępczą);
- liczba wydanych kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej – 7 osób (w tym 4 osoby pełniące już funkcję rodziny zastępczej ustanowionej wcześniej postanowieniem sądu);
- liczba wydanych kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej – 8 osób;
- liczba akcji promujących rodzicielstwo zastępcze – 4 (Powiatowy Dzień Dziecka, mikołajki dla dzieci, kiermasz pracy w Tucholi oraz piknik w gminie Cekcyn;
- na terenie powiatu tucholskiego dostępne były ulotki i plakaty.

Należy nadmienić, że procedura kwalifikacyjna trwa niekiedy kilka miesięcy, w związku z powyższym część rodzin, które rozpoczęły procedurę w roku 2023 uzyskały kwalifikacje w roku 2024.

Cel nr 2 Wsparcie oraz rozwój rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu tucholskiego – zakładanym rezultatem tego zadania jest wzrost kompetencji osób pełniących funkcję rodziny zastępczej bądź rodzinnego domu dziecka, integracja środowiska rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania:

- a) prowadzenie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych;
- b) organizacja szkoleń doskonalących i podnoszących kompetencje opiekunów wychowawczych;
- c) objęcie rodzin wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- d) możliwość skorzystania przez rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinny dom dziecka oraz przez ich wychowanków z bezpłatnego poradnictwa psychologicznego;
- e) organizacja imprez integrujących rodziny zastępcze z powiatu tucholskiego oraz konkursów dla dzieci.

W ramach tego celu w 2024 roku zostały osiągnięte następujące wskaźniki i rezultaty:

- liczba rodzin zastępczych uczestniczących w grupach wsparcia – 28;
- liczba rodzin zastępczych uczestniczących przynajmniej w jednym szkoleniu – 59 rodzin;
- liczba udzielonych porad – 949;
- liczba zorganizowanych imprez i konkursów – 2 duże imprezy okolicznościowe, 1 konkurs „Wzorowy uczeń”

Cel nr 3 Wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej – zakładanym rezultatem tego celu jest podniesienie kwalifikacji osób usamodzielnianych i zaspokojenie niezbędnych potrzeb w samodzielnym życiu.

Zadania:

- a) organizacja szkoleń dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej;
- b) wsparcie finansowe;
- c) monitorowanie indywidualnych programów usamodzielniania;
- d) możliwość zamieszkania w mieszkaniu dla osób usamodzielniających się.

W ramach tego celu w 2024 roku zostały osiągnięte następujące wskaźniki i rezultaty:

- liczba wypłaconych świadczeń na konstituowanie nauki, zagospodarowanie i usamodzielnienie wyniosła **207**, natomiast łączna kwota przeznaczona na pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą i placówki opiekuńczo – wychowawcze wyniosła w 2024 r. **156.636,79 zł**;
- możliwość zamieszkania w mieszkaniu dla osób usamodzielniających się jednej osobie, w mieszkaniu wspieranym osobom kontynuującym naukę (3 osoby, które opuściły Rodzinne Domy Dziecka).

Cel nr 4 Zwiększenie liczby dzieci powracających do rodzin biologicznych – głównym założeniem tego celu jest podejmowanie wszelkich możliwych działań zmierzających do powrotu dziecka do rodziców biologicznych.

Zadania:

- a) współpraca z ośrodkiem pomocy społecznej (asystentami rodzin biologicznych i pracownikami socjalnymi) w zakresie powrotu dzieci do domu rodzinnego;
- b) motywowanie rodziców biologicznych do kontaktowania się z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej.

W ramach tego celu w 2024 roku zostały osiągnięte następujące wskaźniki i rezultaty:

- liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej – 8;
- liczba dzieci uczestniczących w spotkaniach z rodzicami biologicznymi – 78.

Cel nr 5 Rozwój infrastruktury placówek opiekuńczo-wychowawczych – głównym założeniem tego celu jest stworzenie miejsca do spędzania wolnego czasu dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz dostosowanie pomieszczeń do sytuacji epidemiologicznej.

Zadania:

- a) rozwój miejsc do rekreacji na świeżym powietrzu;
- b) ułatwienie udziału w wydarzeniach kulturalnych, sportowych itp.;
- c) ułatwienie przewozu osób niepełnosprawnych;
- d) udział w szkoleniach, warsztatach organizowanych dla wychowanków placówek.

W ramach tego celu w 2024 roku zostały osiągnięte następujące wskaźniki i rezultaty:

- utworzono gry podwórkowe z masy termoplastycznej, uzupełnienie zieleni wokół placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- udział wychowanków w różnych projektach kulturalnych, sportowych itp.
- zakończenie projektu i dostawa busa 9-osobowego do przewozu m.in. niepełnosprawnych wychowanków;
- wychowankowie obu placówek uczestniczyli w wielu szkoleniach, warsztatach, m.in. „Moje emocje”, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia profilaktyczne, warsztaty dla dzieci i młodzieży realizowane z projektu Rodzina w Centrum Etap I, dwoje wychowanków ukończyło staż zawodowy HEBE realizowany przez Fundację One Day.

Cel nr 6 Plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej – zwiększenie ilości dodatkowych wolnych miejsc w istniejących rodzinach zastępczych, przeciwdziałanie wypaleniu rodzicielskiemu oraz zwiększenie ilości rodzinnych domów dziecka.

Zadania:

- a) promocja prestiżu rodzicielstwa zastępczego;
- b) zachęcanie istniejących rodzin zastępczych do przekształcenia w rodzinne domy dziecka;

- c) wsparcie merytoryczne dla istniejących rodzin celem ułatwienia zapewnienia odpowiedniej opieki dzieciom z problemami;
- d) szkolenia wzmacniające kompetencje wychowawcze rodzin przeciwdziałające wypaleniu rodzicielskiemu.

W ramach tego celu w 2024 roku zostały osiągnięte następujące wskaźniki i rezultaty:

- liczba zorganizowanych kampanii promocyjnych rodzicielstwa zastępczego - 4
- liczba powstałych rodzinnych domów dziecka – 1
- liczba wniosków rodzin niezawodowych o utworzenie RDD dziecka - 1

**SPRAWOZDANIE Z PRACY KOORDYNATORÓW RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA OKRES
OD 01.01.2024 R. DO 31.12.2024 R.:**

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w ramach obowiązków koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej podejmowali następujące czynności:

- prowadzenie dokumentacji dotyczącej rodzin zastępczych objętych pomocą koordynatorów;
- odwiedziny w środowisku rodziny zastępczej w celu ustalenia aktualnej sytuacji dzieci oraz rodziny, wspólnego rozwiązywania bieżących problemów, pomocy w realizacji potrzeb podopiecznych oraz rodziny, pedagogizacji oraz udzielania wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- koordynowanie współpracy rodziny ze specjalistami;
- współpraca ze specjalistami projektu „Rodzina w Centrum – Etap I”;
- koordynowanie spotkań dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej z rodzicami biologicznymi i dalszą rodziną;
- przygotowanie informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną i zgłaszanie ich do Ośrodka Adopcyjnego;
- współpraca z pracownikiem do spraw świadczeń;
- tworzenie planów pomocy dziecku wspólnie z rodziną na jeden rok;
- kontakt indywidualny z dzieckiem w celu jego wysłuchania;
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej z gmin, z których pochodzi rodzina biologiczna w celu ustalenia faktycznej sytuacji bytowej, mieszkaniowej i osobistej rodziców celem oceny możliwości powrotu dziecka do środowiska sprzed umieszczenia w rodzinie zastępczej;
- prowadzenie grupy wsparcia rodzin zastępczych;
- prowadzenie grupy wsparcia rodzin naturalnych;
- sporządzanie opinii do Sądu o decyzji zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka dwa razy w roku wszystkich dzieci oraz co trzy miesiące dzieci do lat 3;
- organizowanie i prowadzenie spotkań zespołu ds. oceny sytuacji dziecka;
- tworzenie opinii dotyczącej rodziny zastępczej;
- udzielanie wsparcia w tworzeniu Indywidualnego Programu Usamodzielnienia przez osoby przygotowujące się do usamodzielnienia na miesiąc przed ukończeniem 18 roku życia;
- wnoszenie wniosków do Sądu o wydanie zarządzeń wobec sytuacji prawnej dziecka;
- współpraca z asystentami rodzin oraz kuratorami sądowymi;

- koordynowanie udziału rodzin zastępczych z dziećmi w różnych działaniach PCPR w Tucholi;
- podnoszenie kompetencji poprzez udział w szkoleniach i konferencjach, superwizji;
- promowanie rodzicielstwa zastępczego na imprezach powiatowych.

Instytucjonalna piecza zastępcza.

1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Od 21.06.2019 r. na terenie powiatu tucholskiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Gostycynie i Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Żalnie (które obecnie funkcjonują pod nazwą Domy dla Dzieci w Gostycynie i w Żalnie). Liczba miejsc rzeczywistych według standardów w dwóch placówkach wynosi po 14 osób w każdej. Wg stanu na dzień 31.12.2024 r. w placówkach przebywało 31 wychowanków, a miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Gostycynie wyniósł od marca 2024 r. **8.330,85 zł.** a z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 2 w Żalnie od marca 2024 r. **7.719,21 zł.**

Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych ze względu na powiaty pochodzenia (dane za rok 2024): chojnicki – 2 dzieci, chełmiński – 3 dzieci, koszaliński – 5 dzieci, szczeciński – 1 dziecko.

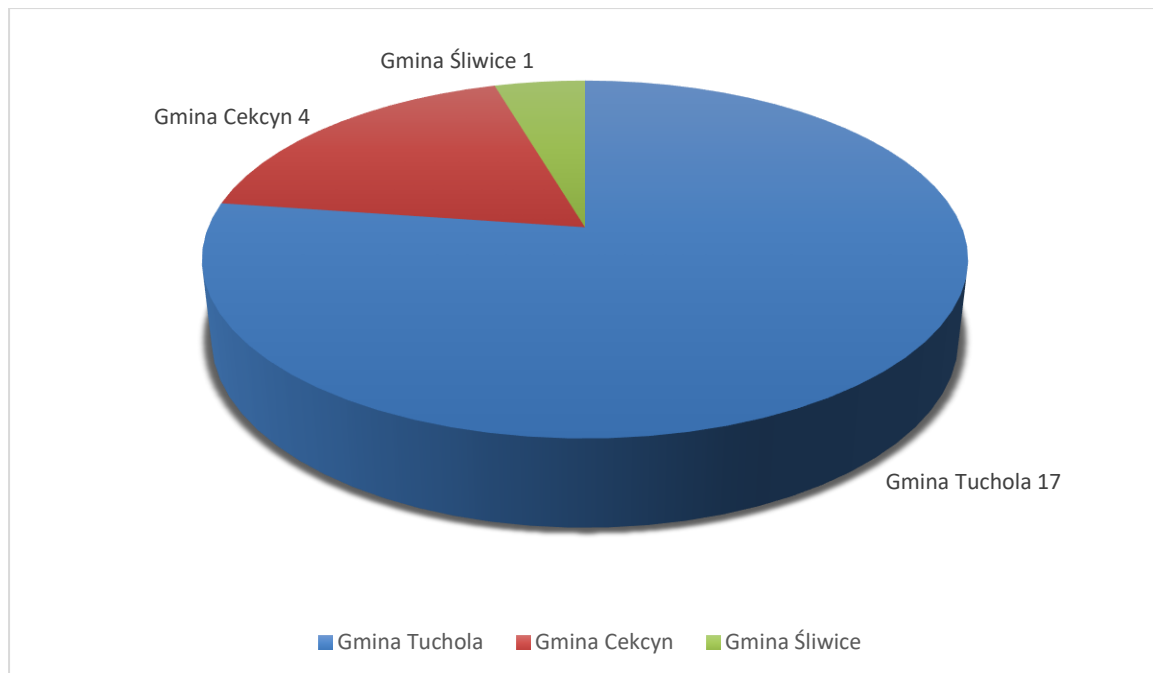
Dzieci z powiatu tucholskiego pochodziły z następujących gmin: Tuchola – 16 dzieci, Lubiewo – 3 dzieci, Kęsowo – 2 dzieci, Śliwice – 1 dziecko (dane za rok 2024).

2) Przekazywanie środków za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, pochodzących z powiatu tucholskiego.

- a) W związku z zawartymi porozumieniami, powiat tucholski, przekazał w 2024 roku środki w wysokości **421.479,12 zł** na dzieci pochodzące z terenu powiatu tucholskiego, które zostały umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów:
 - sępoleńskiego – 2 dzieci;
 - szczycieńskiego – 4 dzieci
- b) dochód dla powiatu tucholskiego wynikający z pokrycia kosztów utrzymania w placówce opiekuńczo-wychowawczej dzieci z terenów innych powiatów, gmin powiatu tucholskiego oraz z tytułu opłat za pobyt w mieszkaniu dla osób usamodzielniających się w 2024 r. wyniósł **1.726.653,97 zł.**

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka, w wysokości: 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50 % w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Koszty gmin z powiatu tucholskiego z tytułu przebywania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zostały ujęte w ww. kwocie.

Wykres nr 7. Liczba dzieci pochodząca z terenu powiatu tucholskiego umieszczona w POW za które poszczególne gminy ponoszą odpłatność (stan na 31.12.2024 r.)

3) Odpłatność rodziców biologicznych dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z art. 193 ustawy o pieczy zastępczej rodzice biologiczni ponoszą miesięczną opłatę w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opłatę ponoszą, do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, rodzice dziecka. Opłatę, o której mowa powyżej ustala w drodze decyzji administracyjnej starosta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do placówki. Ze względu na trudną sytuację materialną, zgodnie z ustawą o pieczy zastępczej oraz na podstawie zasad zawartych w Uchwale nr XVII/143/2012 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalania opłaty za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej osoby zobowiązane do opłaty mogą być z niej zwolnione całkowicie lub częściowo. W 2024 r. troje rodziców zostało zobowiązanych do odpłatności za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

VIII. INNE SPRAWOZDANIA Z PROGRAMÓW KOORDYNOWANYCH PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI.

Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie podejmuje działania mające na celu zmniejszenie zjawiska przemocy domowej na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Na podstawie tej samej ustawy został w roku 2024 opracowany Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030, który został przyjęty Uchwałą nr LX/409/2024 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 22 marca 2024 r.

Realizacja celów objętych w programie jest koordynowana przez Centrum we współpracy z różnymi instytucjami oraz osobami uwikłanymi w zjawisko przemocy domowej. Należą do nich między innymi:

- Powiat Tucholski, którego zadaniem będzie zabezpieczenie środków finansowych na realizację programu;
- Placówki opiekuńczo-wychowawcze – które w razie konieczności zapewniają ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia;
- Rodziny zastępcze - które w razie konieczności zapewniają ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia;
- Sąd, Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, których zadaniem będzie współpraca z rodzinami uwikłanymi w przemoc domową;
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi – który zapewnia opiekę osobom doznającym przemocy domowej;
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, z którą współpraca polegała będzie na diagnozowaniu i promowaniu działań wynikających z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- Szkoły i inne instytucje oświatowe – współpraca w zakresie wychowywania i edukacji dzieci i młodzieży;
- Stowarzyszenia, fundacje – które zgodnie ze swoim statutem mogą wspierać i promować przemoc domową.

W programie zostały określone konkretne cele szczegółowe, które pozwolą na osiągnięcie celu głównego, a jest nim:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w powiecie tucholskim.

Realizacja uchwały w zakresie celów szczegółowych w roku 2024 wygląda następująco:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej:
 - promowanie działań programu poprzez rozmowy z pracownikami instytucji współpracujących oraz organizacjami pozarządowymi;

- promowanie działań programu poprzez rozmowy z pracownikami instytucji współpracujących oraz organizacjami pozarządowymi;
 - opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej
- rozpowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w zakresie przemocy domowej poprzez rozpowszechnianie ulotek,
 - promowanie działającego na terenie Powiatowego Centrum Wsparcia Lokalnego Punktu Konsultacyjnego dla Osób Poszkodowanych Prześstępstwem, w ramach którego osoby uwiękane w przemoc domową mogą skorzystać z szeregu form wsparcia np. psychologicznego, prawnego, itp.
 - realizacja projektu RWC Etap I – również kierowany między innymi do osób uwiękanych w przemoc domową w ramach którego uczestnicy mogą skorzystać z specjalistycznego poradnictwa rodzinnego (psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne), terapii rodzinnej, mediacji rodzinnych, warsztatów dla rodziców, dzieci i młodzieży, zajęcia profilaktyczno-wychowawczych, superwizja rodzin zastępczych, diagnoza FASD, grupy wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka;
 - zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej dla 10 mieszkańców. W 2024 r. 27 osób (12 kobiet, 15 dzieci), które skorzystały z miejsc całodobowych w specjalistycznym ośrodku wsparcia.
 - zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, interwencyjne umieszczenie w pieczy zastępczej 9 dzieci.
 - zabezpieczenie 24 małoletnich dzieci w pieczy zastępczej na podstawie postanowienia Sądu.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową;
- przeprowadzono program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową. Uczestniczyło 10 osób, wszyscy ukończyli program.
 - całoroczna rekrutacja uczestników do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową na terenie powiatu tucholskiego.
 - w 2024 r. 22 osoby złożyły deklaracje uczestniczenia w w/w programie, z czego 7 osób na podstawie skierowania przez zespoły interdyscyplinarne. Jedna osoba mimo skierowania przez zespół nie złożyła deklaracji uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową.
4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług:
- uczestnictwo pracowników służb pracujących w zakresie zjawiska przemocy domowej w różnych formach poradnictwa i wsparcia psychologicznego,
 - zapewnienie pracownikom regularnego dostępu do superwizji,

- przygotowania do Powiatowej Interdyscyplinarnej Konferencji „Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy”. Planowany termin konferencji 2-3 październik 2025 r.

W wyniku podjętych działań został przyjęty Uchwałą nr LX/408/2024 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 22 marca 2024 r. Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.

Założeniem programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową prowadzonego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi jest zmiana przekonań odbiorców programów korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej. Powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy. Rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych. Zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy. Wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania. Poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej. Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej. Uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy. Uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Program określa również swój cel, jest nim realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego jest powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową od działań krzywdzących wobec osób doznających przemocy domowej. Program ten ma za zadanie wprowadzenie zmian w uczestnikach programu, poprzez rozwinięcie u nich umiejętności samokontroli i współżycia. Uczestnicy będą mieli możliwość nauczenia się efektywnego radzenia sobie z emocjami w sytuacjach dla nich trudnych. Poznają możliwości alternatywne złych zachowań w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu drugiego człowieka.

W roku 2024 pozyskano dotację celową z przeznaczeniem na prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych, dla osób stosujących przemoc domową zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz postanowieniami Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Kwota dotacji to 10.000 zł, która pozwoliła na działania korekcyjno-edukacyjne dla 10 osób stosujących przemoc domową. Realizacja wskazanej uchwały odbyła się w miesiącach wrzesień - grudzień 2024 r. W programie uczestniczyło 10 osób. Wszyscy uczestnicy ukończyli w/w program, 5 z nich ze 100% frekwencją. Uczestnikami programu byli mieszkańcy powiatu tucholskiego.

Centrum prowadzi całoroczną rekrutację dla osób chętnych do wzięcia udziału w programie odbywają się w siedzibie PCPR w Tucholi, ul. Kościuszki 16, poniedziałek od 7:30-16:30, wtorek – czwartek od 7:30- 15:30, piątek w godz. 7.30-14.30. Karta zgłoszeniowa do udziału w programie jest dostępna w siedzibie PCPR, na stronie PCPR-u. Udział w Programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych jest bezpłatny.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE TUCHOLSKIM NA LATA 2022-2028”

Celem niniejszego opracowania jest podsumowanie realizacji „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2022-2028” (dalej: „strategii”) w 2024 roku.

Strategia jest dokumentem określającym podstawowe problemy społeczne występujące na terenie powiatu tucholskiego i działania zmierzające do minimalizacji tych trudności. Działania w ramach Strategii, pozwalają nie tylko na usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej czy rozszerzenie form pomocy instytucjonalnej, ale również na skuteczne rozwiązywanie problemów poszczególnych grup docelowych.

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny oraz konieczność wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga systemowego i profesjonalnego diagnozowania problemów społecznych oraz stworzenia realnych warunków rozwoju.

Sprawozdanie z realizacji działań w ramach strategii sporządzone zostało w oparciu o dane pozyskane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi od realizatorów strategii.

Zakres 1: Łagodzenie skutków ubóstwa

Cel główny: Podniesienie jakości życia mieszkańców powiatu tucholskiego.

Cele szczegółowe:

- zminimalizowanie skutków ubóstwa,
- promowanie idei wspierania osób ubogich.

Wskaźniki:

Gminy powiatu tucholskiego:

- 1) liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej: 2051;
- 2) liczba uczestników projektów na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa: 0;
- 3) liczba osób korzystających z dożywiania: 2097;
- 4) liczba przeprowadzonych akcji na rzecz osób ubogich 41;
- 5) Liczba osób starszych i niepełnosprawnych, która weźmie udział w projektach aktywizujących: 342;
- 6) liczba członków organizacji pozarządowych zrzeszających osoby starsze i niepełnosprawne: 1011;
- 7) liczba utworzonych w 2024 r. placówek zapewniających opiekę osobom starszym i niepełnosprawnym: 0;
- 8) liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności: 568;
- 9) liczba realizowanych usług na rzecz osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi: 64;
- 10) liczba przeprowadzonych przedsięwzięć promujących aktywność osób starszych i niepełnosprawnych (konferencji, przeglądów twórczości itp.): 12;

- 11) liczba miejsc w utworzonych mieszkaniach wspieranych dla osób starszych i niepełnosprawnych: 0;
- 12) liczba rodzin, które skorzystały z usług polityki wytechnieniowej: 27;
- 13) liczba osób, które skorzystały z usług rehabilitacji oraz terapii 41;
- 14) liczba miejsc dla osób starszych i niepełnosprawnych w nowoutworzonych podmiotach aktywizacji osób starszych i niepełnosprawnych 10.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tucholi:

- Wsparcie osób niepełnosprawnych poprzez środki finansowe PFRON (turnusy, zakup busa, zamontowanie windy);
- Przemoc w rodzinie – procedura Niebieskiej Karty;
- Opracowanie i wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich;
- Udzielanie wsparcia materialnego (np. dopasowywanie odzieży do pory roku);
- Dożywianie dzieci (OPS), Program dla szkół „owoce i warzywa” oraz „mleko i produkty mleczne”;
- Organizowanie spotkań mających na celu wymianę informacji i doświadczeń pomiędzy pracownikami jednostek pomocy społecznej, kuratorami sądowymi w celu uzyskania pomocy ze strony instytucji wspierających;
- Prowadzenie Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjnego-Opiekuńczego – program „za życiem”;
- Nawiązywanie bezpośrednich kontaktów z PCPR, pracownikami OPS i kuratorami sądowymi w sferze pomocy społecznej;
- Doskonalenie współpracy z policją, Sądem Rodinnym celem wzmocnienia możliwości wsparcia osób dotkniętych przemocą domową;
- Wzrost poziomu aktywności w życiu społecznym uczniów SOSW;
- Promowanie i wdrażanie właściwych metod wychowawczych;
- Udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych.

Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

Tabela nr 10. Podniesienie jakości życia mieszkańców powiatu tucholskiego –ZSLiA

NAZWA DZIAŁANIA	ZREALIZOWANE DZIAŁANIA
Realizacja programów i projektów aktywizujących osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z tytułu ubóstwa	— umożliwienie młodzieży realizacji zainteresowań i rozwoju osobistego poprzez możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych na terenie szkoły.
Organizowanie akcji charytatywnych, loterii	— przygotowanie dla seniorów z DPS w Wysokiej świątecznych kartek przez uczniów w ramach akcji „Kartka dla seniora”; — akcja charytatywna zbiórki nakrętek dla chorej dziewczynki.

Źródło: Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi

Liceum Ogólnokształcące w Tucholi:

Uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w wielu działaniach charytatywnych: WOŚP, „Szlachetna Paczka”, zbiórka darów na rzecz podopiecznych –SOSW w Tucholi, uczniowie wraz z nauczycielami przygotowali upominki wraz z życzeniami świątecznymi dla dzieci z Domu Dziecka w Żalnie, kartki z życzeniami dla seniorów, uczniowie brali udział w zbiórce żywności – szkolne koło Caritas, a także uczniowie wraz z nauczycielami brali udział w tucholskim Kiermaszu Świątecznym.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Gostycynie i Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Żalnie:

- korzystanie z pomocy sponsorów celem urozmaicenia czasu wolnego wychowankom;
- korzystanie ze wsparcia Banku Żywności;
- organizowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży;
- wnioskowanie o przyznanie lokali mieszkaniowych z zasobów miasta i gminy dla wychowanków usamodzielniających się;
- motywowanie rodziców do korzystania z pomocy OPS, PCPR oraz jak najbardziej efektywne spożytkowanie form wsparcia zewnętrznego;
- motywowanie do podejmowania przez rodziców działań w celu polepszenia warunków bytowych rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi

- dożywianie dzieci i młodzieży w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 w szkołach i przedszkolach. W 2024 roku z obiadów w szkołach i przedszkolach skorzystało 204 dzieci, a 5 dzieci w bursach, internatach i ośrodkach,
- prowadzenie Jadłodajni, w której w 2024 r. z posiłków i artykułów żywnościowych skorzystało 26 osób,
- dystrybucja artykułów spożywczych w ramach współpracy z Bankiem Żywności w ramach FEPŻ 2021-2027 podprogram 2024 z których w zeszłym roku skorzystało 640 osób (251 rodzin). W ramach powyższego podprogramu realizowane były działania (warsztaty, szkolenia) ze środków towarzyszących skierowanych do 256 osób korzystających z tego programu,
- Ośrodek pośredniczył w przekazywaniu używanych mebli, sprzętu AGD, odzieży rodzinom najbardziej potrzebującym,
- przy zdarzeniach losowych udzielana była pomoc w formie zasiłku celowego oraz organizowaliśmy dla poszkodowanych zbiórkę niezbędnych rzeczy,
- współpraca ze Stowarzyszeniem Caritas parafii Bożego Ciała, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Komendą Powiatową Policji w Tucholi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną, Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Specjalnej Troski, Spółdzielnią Socjalną Progres, pedagogami szkół znajdujących się na terenie gminy Tuchola, lekarzami oraz pielęgniarkami środowiskowymi,

- przy OPS funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Tuchola. W skład zespołu wchodzi: jednostki organizacyjne pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należą: realizacja działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar; diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie; podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałania przemocy; inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; rozpowszechnienie informacji o możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę techniczną Zespołu, natomiast pracownicy socjalni uczestniczą w posiedzeniach grup diagnostyczno - pomocowych i współrealizują określone działania. W 2024 roku wszczętych zostało 51 procedur Niebieskiej Karty, prowadzono 19 procedur z roku 2023, natomiast zakończono 46 procedur,
- dla osób niesamodzielnych organizowano pomoc w formie usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich (razem 42 rodziny),
- na podstawie wniosku osoby zainteresowanej lub na podstawie postanowienia Sądu kierowano do domów pomocy społecznej,
- monitorowano środowiska, gdzie sprawowana jest opieka nad osobą niepełnosprawną i pobierane są: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna lub specjalny zasiłek opiekuńczy. W 2024 r. zasiłki rodzinne wypłacono 323 rodzinom, skorzystało z nich 705 dzieci, realizowano zadania z funduszu alimentacyjnego - uprawnionych były 104 rodziny (178 osób),
- osoby bezdomne kierowane były do schroniska dla osób bezdomnych, w tym z usługami opiekuńczymi. W 2024 r. w Schroniskach przebywało 13 osób. W ramach porozumienia wraz z Komendą Powiatową Policji w Tucholi patrolowane były miejsca – szczególnie w okresie zimowym - gdzie mogły znajdować się osoby bezdomne,
- dla osób samotnych i bezdomnych w grudniu 2024 r. zorganizowano spotkanie wigilijne (dla 94 osób), rozdysponowano 158 paczek świątecznych,
- osoby w kryzysie miały możliwość skorzystania z bezpłatnych porad psychologa. W 2024 r. z takiej pomocy skorzystały 72 rodziny,
- od 2013 r. rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zostają objęte pomocą asystenta rodziny, w roku 2024 objętych pomocą asystenta było 45 rodzin,
- wypłacono dodatki mieszkaniowe 435 rodzinom,
- wydano 242 Kart Dużej Rodziny,
- uczniowie zamieszkujący na terenie gminy Tuchola mogli skorzystać z pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w 2024 r. ze stypendium skorzystało 48 rodziny (93 dzieci),

- w związku z wojną w Ukrainie Uchodźcy składali wnioski o jednorazową pomoc w wys. 300 zł na osobę, w 2024 r. złożono 4 wnioski o pomoc, którą wypłacono dla 5 osób,
- dzieci z rodzin Uchodźców otrzymywały pomoc w formie pokrycia kosztów wyżywienia w szkołach, przedszkolach, dzieci mogły także wnioskować o pomoc w formie stypendium szkolnego, z którego skorzystała 1 rodzina.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiewie

Zbiórka żywności 2024

W dniach 29.11.2024 r. i 30.11.2024 r. na terenie Gminy Lubiewo w punktach odbyła się Świąteczna Zbiórka Żywności, która została przeprowadzona dzięki współpracy Gminy Lubiewo ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w Chojnicach. W zbiórkę włączyło się 43 wolontariuszy - uczniów Szkół Podstawowych w Lubiewie i Bysławiu wraz z opiekunami. Łącznie zebrano 352 kg żywności. Wszystkie zebrane artykuły zostały przekazane osobom starszym/samotnym z terenu Gminy Lubiewo podczas spotkania wigilijnego w dniu 20.12.2024r.

Szlachetna Paczka w Gminie Lubiewo

W roku 2024 Gmina Lubiewo podjęła współpracę ze stowarzyszeniem Wiosna celem objęcia wsparciem „SZLACHETNEJ PACZKI” najbardziej potrzebujące rodziny z terenu gminy. Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiewie wskazali Liderowi Szlachetnej Paczki 4 rodziny, które wyraziły zgodę na udział w programie. Ostatecznie wsparcie otrzymały 3 rodziny.

Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Oświatowo-Wychowawczych im. Teresy Kras z Lublina oraz Centrum Wspierania Młodzieży w Bydgoszczy

GOPS w Lubiewie współpracował z w/w jednostkami w celu typowania i kwalifikowania dzieci na kolonie:

- Kolonie zimowe w Białym Dunajcu – 10 dzieci
- Kolonie zimowe w Tleniu – 2 dzieci.
- Kolonie letnie w Poroninie – 5 dzieci.
- Kolonie letnie w Zębie – 8 dzieci.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

Diagnozy w zakresie poziomu ubóstwa dokonano na podstawie przyznanych świadczeń z pomocy społecznej. Ogólna liczba rodzin zamieszkujących Gminę, którym zostały udzielone pomoc i wsparcie z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2021-2024 uległa znacznemu zwiększeniu. W 2024 – liczba osób, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa to: 68 osób (liczba osób w rodzinach: 118).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie realizuje program „Posiłek w szkole i domu”, którego celem jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, osób samotnych, w podeszłym wieku i osób z niepełnosprawnością.

Przedstawiona analiza dotyczy osób pobierających świadczenie pieniężne oraz osób z terenu Gminy, które korzystały ze świadczeń niepieniężnych w formie posiłku. Z tej formy pomocy skorzystało w 2024 r. – 225 osób w postaci posiłków na kwotę 212 010,00 zł, w tym:

- dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej: 42;
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej: 71;
- pozostałe osoby: 112.

W tym liczba osób korzystających z posiłku 114 osób na kwotę 154 270,00 zł, w tym:

- dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej: 34;
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej: 58;
- pozostałe osoby: 22.

W tym liczba osób korzystających z zasiłku celowego 120 osób na kwotę 57 740,00 zł, w tym:

- dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej: 9;
- pozostałe osoby: 111 osób.

W schronisku dla bezdomnych w 2024 r. przebywały 2 osoby – koszt 46 222,00 zł

Żywność dla najuboższych: wydano 28 539,60 kg produktów żywnościowych o wartości: 185 660,52 zł

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

- liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – 358;
- liczba osób korzystających z dożywiania – 198;
- liczba dzieci, którym zorganizowano wypoczynek – 7;
- liczba utworzonych placówek infrastruktury socjalnej, w tym mieszkań socjalnych – 0;
- liczba przeprowadzonych akcji na rzecz osób ubogich – 1 (przedsięwzięcia zbiórka żywności dla osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych przeprowadzona przez GOPS);
- przygotowanie paczek świątecznych dla osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych z produktów ze zbiórki żywności i pozyskanych z Banku Żywności w Chojnicach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Śliwicach:

GOPS w Śliwicach wypłacił w 2024 roku stypendium szkolne dla 57 uczniów. Dodatki mieszkaniowe wypłacono 13 rodzinom. Wydano 59 Kart Dużej Rodziny w formie tradycyjnej i elektronicznej.

Tutejszy Ośrodek udzielił pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej dystrybuowanego przez Federację Polskich Banków Żywności. Z tej formy pomocy skorzystało 177 rodzin (504 osoby w rodzinach). Ponadto, przez cały rok 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Śliwicach w związku ze współpracą z bankiem Żywności

w Chojnicach, wydawał paczki żywnościowe oraz paczki z artykułami higienicznymi dla rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kęsowie:

- realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i domu”;
- kierowanie do prac społecznie użytecznych;
- realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej m.in. zatrudnienie asystenta, praca z rodziną, odpłatność za umieszczenie dzieci w pieczy;
- dystrybucja żywności dla najuboższych mieszkańców z Banku Żywności w Chojnicach;
- realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny;
- realizacja innych zadań ściśle wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz innych zadań wynikających ze statutu GOPS.

Zakres 2: Przeciwdziałanie bezrobociu.

Cel główny – Ograniczenie zjawiska bezrobocia.

Cele szczegółowe:

- podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych;
- zwiększenie doświadczenia zawodowego osób bezrobotnych poprzez realizację instrumentów rynku pracy;
- promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych, w tym tworzenia podmiotów ekonomii społecznej;
- promocja kształcenia ustawicznego.

W końcu grudnia 2024 r. zarejestrowanych było 1.750 bezrobotnych, w tym 938 kobiet, które stanowiły 53,6% ogółu bezrobotnych. W odniesieniu do końca grudnia 2023 r. liczba bezrobotnych spadła o 22 osoby. Największy wzrost odnotowano w grupie długotrwale bezrobotnych (62 osoby).

Tabela 11. Liczba osób bezrobotnych w końcu 2023 r. i 2024 r. według grup

Wyszczególnienie	Bezrobotni wg stanu w dniu 31.12.2023r.	Bezrobotni wg stanu w dniu 31.12.2024r.	Zmiana osoby %	
Bezrobotni ogółem	1772	1750	-22	-1,2
Bezrobotne kobiety	977	938	-39	-4,0
Bezrobotni z prawem do zasiłku	394	322	-72	-18,3
Bezrobotni do 30 roku życia	516	546	30	5,8
Bezrobotni powyżej 50 r. życia	413	368	-45	-10,9
Długotrwale bezrobotni*	903	965	62	6,9
Bezrobotni niepełnosprawni	135	98	-37	-27,4
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych**	629	624	-5	-0,8

Wyszczególnienie	Bezrobotni wg stanu w dniu 31.12.2023r.	Bezrobotni wg stanu w dniu 31.12.2024r.	Zmiana osoby %	
Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego***	338	352	14	4,1
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	346	310	-36	-10,4
Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	378	327	-51	-13,5
Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	13	13	0	0
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	78	94	16	20,5

Źródło: Opracowanie PUP w Tucholina podstawie sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy

***Bezrobotny długotrwale** - oznacza to bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

**** Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych** – oznacza to bezrobotnego nieposiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

*****Bezrobotny bez doświadczenia zawodowego** - bezrobotny, który nie wykonywał zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub nie prowadził działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Wykorzystywanie instrumentów rynku pracy do aktywizacji osób bezrobotnych.

W 2024 roku pracę podjęło 1.531 bezrobotnych. Było to o 79 osób więcej niż w 2023r. Podjęcia pracy stanowiły 64,6% ogółu wyłączonych z ewidencji bezrobotnych (w roku poprzednim 61,7%).

Zatrudnienie niesubsydiowane (1.205 osób) stanowiło 78,7% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych (w roku poprzednim było to odpowiednio 1.079 i 74,3%).

Natomiast zatrudnienie subsydiowane (326 osób) stanowiło 21,3% wszystkich podjęć pracy (w roku ubiegłym było to odpowiednio 373 osoby i 25,7%).

W 2024r. 96 osób bezrobotnych rozpoczęło staż, a prace społecznie użyteczne – 41 osób (w roku ubiegłym staże – 119 osób, a prace społecznie użyteczne – 46osób).

Tabela 12. Wybrane kategorie bezrobotnych podejmujących w 2024r. pracę.

Wyszczególnienie	Razem	% w ogółem	Kobiety
Ogółem	1.531	100	815
z tego:			
do 30 roku życia	657	42,9	330

Wyszczególnienie	Razem	% w ogółem	Kobiety
w tym do 25 roku życia	412	26,9	197
długotrwale bezrobotni	391	25,5	235
powyżej 50 roku życia	212	13,8	106
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	268	17,5	179
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	13	0,8	8
niepełnosprawni	95	6,2	50

Źródło: Opracowanie PUP w Tucholi na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

Wybrane formy aktywizacji oraz strukturę aktywizowanych bezrobotnych w 2024 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Wybrane formy aktywizacji oraz struktura aktywizowanych bezrobotnych w 2024 r.

Forma aktywizacji	Ogółem	Kobiety	do 30 r. życia	powyżej 50 r. życia	Długotrwale bezrobotni
Zatrudnienie subsydiowane					
Prace interwencyjne	100	48	43	17	25
Roboty publiczne	105	76	41	20	26
Jednorazowe środki na podjęcie dział. gosp.	40	14	15	1	3
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia st. pracy	61	19	25	2	15
Miejsca aktywizacji zawodowej					
Staże	96	73	62	4	27
Prace społecznie użyteczne	41	25	4	13	29

Źródło: Opracowanie PUP w Tucholi na podstawie sprawozdania MRiPS-01 o rynku pracy

Wspieranie zakładania działalności gospodarczej.

W 2024 r. jednorazowe środki udzielono 40 bezrobotnym (w 2023 r. 48 osób), usługowej – 33 osobom (w 2023r. 42);

- handlowej – 3 osobom (w 2023r. 5);
- produkcyjnej – 4osobom (w 2023r. 1).

W 2024r. bezrobotni decydowali się przede wszystkim na podejmowanie działalności usługowej. Działalność usługowa dotyczyła najczęściej usług fryzjerskich, kosmetycznych – 6 osób; konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – 4 osoby; wykonywania pozostałych robót budowlanych i wykończeniowych – 4 osoby; pozostałych pozaszkolnych form edukacji – 3 osoby.

Działalność handlowa dotyczyła sprzedaży drobnych wyrobów metalowych, farb i szkła prowadzonej w wyspecjalizowanych sklepach; sprzedaży hurtowej odzieży i obuwia;

sprzedaży hurtowej maszyn i urządzeń rolniczych oraz dodatkowego wyposażenia. Działalność produkcyjna dotyczyła produkcji pozostałych mebli – 3 osoby; produkcji wyrobów tartacznych – 1 osoba.

Organizacja działań na rzecz podniesienia kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych.

W 2024 r. szkolenia realizowane były w trybie indywidualnym i grupowym. Szkolenia rozpoczęły 72 osoby, w tym 2 osoby zarejestrowane jako poszukujące pracy (art. 43 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Szkolenia indywidualne rozpoczęły 22 osoby w następującym zakresie:

- audyt energetyczny i remontowy budynków – 1 osoba;
- kurs opiekunka osób starszych (indywidualny) – 1 osoba;
- kurs prawa jazdy kat. E do B – 2 osoby;
- kurs prawo jazdy kat. E do C wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną – 4 osoby;
- kurs prawo jazdy kat. D wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną – 3 osoby;
- spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG 135 – 4 osoby;
- operator koparko-ładowarki klasa III– 2 osoby;
- kurs prawo jazdy kat. C wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną - 2 osoby;
- szkolenie ENMOT – ElektroNeuro Mobilizacja Obszaru Twarzowego – 1 osoba;
- szkolenie kelnerskie– 1 osoba;
- Szkolenie od zera do fryzjera – 1 osoba.

Szkolenie grupowe rozpoczęło 50 osób bezrobotnych w następującym zakresie:

- Marketing w firmie. Jak pozyskać pierwszych klientów – 30 osób;
- Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych – 10 osób;
- Specjalista ds. księgowości z obsługą programu finansowo-księgowego – 10 osób.

Ze szkoleń częściej korzystały osoby zamieszkałe na wsi (70,0%).

Tabela 14. Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynających w 2024 r. szkolenia

Wyszczególnienie	razem	% w ogółem	kobiety
Ogółem z tego:	70	100	37
zamieszkali na wsi	49	70,0	27
do 30 roku życia	28	40,0	13
w tym do 25 roku życia	16	22,9	8
powyżej 50 roku życia	8	11,4	5
długotrwale bezrobotni	17	24,3	11

Źródło: Opracowanie PUP w Tucholi na podstawie sprawozdania o rynku pracy MRiPS-01

Wspieranie aktywizacji osób bezrobotnych poprzez pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe.

Powiatowy Urząd Pracy, udzielając pomocy określonej w ustawie, przygotowuje Indywidualny Plan Działania (IPD).

IPD to plan działań obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy.

IPD jest przygotowywany przez doradcę klienta we współpracy z bezrobotnym lub poszukującym pracy i zawiera w szczególności:

- działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie, np. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia;
- działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy;
- planowane terminy realizacji poszczególnych działań;
- formy, terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy;
- termin i warunki zakończenia realizacji IPD.

W roku 2024 w PUP w Tucholi sporządzono 2.433 indywidualne plany działania (odpowiednio w 2023 roku 2.413).

W 2024 roku 503 osoby (263 kobiety, 240 mężczyzn) skorzystały z porady indywidualnej. Grupowym poradnictwem objęto 121 osób (63 kobiety).

Tabela 15. Cechy społeczno – demograficzne osób objętych poradnictwem zawodowym w 2024 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób	% w ogółem
<i>Poradnictwo indywidualne</i>		
Ogółem z tego	503	100
bezrobotni do 30 roku życia	237	47,1
długotrwale bezrobotni	245	48,7
bezrobotni powyżej 50 roku życia	54	10,7
zamieszkali na wsi	359	71,4
niepełnosprawni	36	7,2
<i>Poradnictwo grupowe</i>		
Ogółem z tego:	121	100
bezrobotni do 30 roku życia	120	99,2
długotrwale bezrobotni	20	16,5
bezrobotni powyżej 50 roku życia	0	0
zamieszkali na wsi	89	73,6
niepełnosprawni	4	3,3

Źródło: Opracowanie PUP w Tucholi

Tematyka porad grupowych w 2024r. to „Kompetencje cyfrowe z elementami metod poszukiwania pracy”.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) wprowadziło do Planu realizacji Gwarancji dla Młodzi w Polsce zapisy rekomendujące przeprowadzanie oceny kompetencji cyfrowych osób młodych przystępujących do wsparcia. Ocena kompetencji cyfrowych osób młodych przeprowadzana jest przez Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi za pomocą opracowanego w MRPiPS narzędzia składającego się z ankiety samooceny i kwestionariusza praktycznego.

W 2024r. badaniem kompetencji cyfrowych objęto 489 osób bezrobotnych do 30 roku życia (w 2023r. 611 osób).

Wynik przedstawiany jest w 6-cio stopniowej skali od braku umiejętności cyfrowych do bardzo dobrych. W przypadku gdy osoba młoda uzyskała wynik na poziomie dobrym lub bardzo dobrym nie ma konieczności podejmowania przez nią szkolenia uzupełniającego umiejętności, niemniej jeśli osoba młoda wyrazi chęć odbycia takiego szkolenia, PUP daje jej taką możliwość.

W pozostałych przypadkach oferta szkolenia jest obligatoryjnie przedstawiana. PUP proponuje udział w poradzie grupowej *Kompetencje cyfrowe z elementami metod poszukiwania pracy*, którą prowadzą doradca zawodowy z informatykiem PUP. W 2024r. z porady grupowej skorzystało 121 osób (w 2023r. 94 osoby) w 19 grupach. Ponadto PUP udostępnia bezpłatne linki do samokształcenia.

Pośrednictwo Pracy:

- udziela pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia;
- udziela pomocy pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych;
- upowszechnia oferty pracy;
- pozyskuje oferty pracy;
- inicjuje i organizuje kontakty bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami,
- informuje bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach;
- informuje bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy.

W 2024 roku do PUP w Tucholi wpłynęły 1.003 zgłoszenia wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Liczba zgłoszonych wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej wyniosła 863, natomiast wolnych miejsc aktywizacji zawodowej (staże, prace społecznie użyteczne) 140.

W stosunku do roku ubiegłego liczba zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej spadła o 16,6% tj. o 200 miejsc.

Dla zrealizowania zgłoszonych wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej propozycje pracy przedstawiono 1306 osobom, propozycje stażu 232 osobom, a propozycje prac społecznie użytecznych 49 osobom. Propozycje przedstawiane są nie tylko wezwanym w tym celu osobom bezrobotnym, ale także osobom zgłaszającym się z własnej inicjatywy bądź zgłaszającym się w wyznaczonym terminie. O wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej informuje się również drogą mailową i sms-em.

Skierowania wydano 710 osobom (w 2023r. 854 osobom), z czego 503 skierowania do pracy, 161 na staż i 46 na prace społecznie użyteczne.

W 2024 r. zorganizowano 2 giełdy pracy (w 2023r. 5 giełd na 110 wolnych miejsc pracy) na 21 wolnych miejsc pracy. Giełda pracy to spotkanie pracodawców z dobranymi przez pośrednika pracy osobami bezrobotnymi lub poszukującymi pracy, które posiadają kwalifikacje wymagane na stanowiskach pracy zgłoszonych przez tych pracodawców. Pracodawcy w trakcie trwania giełdy przeprowadzają rozmowy z bezrobotnymi i rekrutują ich do pracy.

W celu umożliwienia pracodawcom i potencjalnym pracownikom nawiązania kontaktu niezbędnego na rynku pracy, a także upowszechnienia oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych i wyższych w powiązaniu z regionalnym rynkiem pracy zorganizowano 15.03.2024r. VII edycję Powiatowych Targów Pracy i Edukacji.

Realizacja działań na rzecz osób bezrobotnych przez inne podmioty:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie.

- liczba osób bezrobotnych skierowanych na: staż/prace interwencyjne/roboty publiczne – 14;
- liczba bezrobotnych skierowanych do prac społecznie – użytecznych – 9.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiewie.

Pomoc finansową z GOPS w 2024 r. otrzymało **25 rodzin** z osobami bezrobotnymi. W ramach prowadzonych przez Gminę Lubiewo prac społecznie użytecznych w 2024 r. zatrudniono **9 osób**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Jest to zjawisko niekorzystne z punktu widzenia rynku pracy, ponieważ najczęściej świadczy o tym, że bezrobotny nie ma zamiaru czy możliwości podjęcia zatrudnienia bądź uzyskuje dochody z nielegalnych źródeł. W przypadku Gminy Gostycyn dostrzegalny jest spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych. Osoby podnoszą swoje kwalifikacje.

Z racji bezrobocia z form zasiłków skorzystało 57 osób (liczba osób w rodzinach 126)

Realizacja robót publicznych w Gminie Gostycyn – Urząd Gminy Gostycyn – w 2024 r. – 10 osób.

Realizacja prac społecznie – użytecznych – Urząd Gminy Gostycyn – w 2024 r. z tej formy pomocy skorzystało – 10 osób.

Staże w 2024 r. – w GOPS – 2 osoby, Urząd Gminy Gostycyn – 1 osoba.

Prace Interwencyjne – Urząd Gminy Gostycyn – 3 osoby.

Informacje nt. wszystkich korzystających z form pomocy PUP w Tucholi posiada ta jednostka.

Zespół Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi.

W ramach doradztwa zawodowego podejmowano następujące działania związane z przeciwdziałaniem bezrobociu i w planowaniu kariery zawodowej:

- wskazywano uczniom źródła informacji o rynku pracy;
- wskazywano na konieczność „uczenia się przez całe życie”;
- uczniowie uczestniczyli w zajęciach grupowych o tematyce związanej z rynkiem pracy, poszukiwaniem pracy, rozmową kwalifikacyjną, możliwościami dalszej edukacji, zadaniami UP czy zakładaniem własnej działalności gospodarczej;
- kształtowano kompetencje miękkie uczniów.

Ponadto przeprowadzono spotkania informacyjne z potencjalnymi pracodawcami: Zakład Karny w Koronowie wraz z realizacją projektu „W służbie prawu”, WKU w Bydgoszczy.

Młodzież wzięła udział w konferencji PUP: „Formy wsparcia dla osób bezrobotnych”. Organizowano wycieczki zawodowoznawcze m.in. na lotnisko, do sklepów, marketów, pogłębiano i rozwijano umiejętności przygotowywania potraw regionalnych poprzez kontakt z instytucjami krzewiącymi regionalizm oraz wieloma innymi placówkami i firmami oferującymi propozycje satysfakcjonującego wejścia na rynek pracy i rozwoju zawodowego dla naszych uczniów.

Planując dalsze działania, będziemy mieć na uwadze prowadzone już dotychczas inicjatywy, włączać się w akcje realizowane w środowisku oraz bieżące rozwiązywanie problemów społecznych występujących w środowisku szkolnym i powiecie tucholskim.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Gostycynie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Żalnie:

- zwrócenie szczególnej uwagi na zadania związane z systematycznym realizowaniem obowiązku szkolnego w celu ukończenia szkół przez wychowanków i zdobycie zawodu;
- systematyczna pomoc pracowników placówki w nadrabianiu zaległości edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- zgłaszanie wychowanków do udziału w różnego rodzaju projektach zwiększających ich szanse w zatrudnieniu. W roku 2024 dwóch podopiecznych z powodzeniem ukończyło 2 miesięczny staż zawodowy w Hebe realizowany przez Fundację One Day;
- motywowanie rodziców biologicznych podopiecznych dzieci do poszukiwania zatrudnienia oraz przezwyciężania swojej trudnej sytuacji życiowej;
- stały kontakt, poradnictwo i pomoc udzielona wychowankom usamodzielnionym, kontynuującym naukę i pracującym, również po usamodzielnieniu;
- pomoc w poszukiwaniu pracy wychowankom usamodzielniającym się;
- pomoc w procesie usamodzielniania się wychowanków poprzez ścisłą współpracę z opiekunami usamodzielnienia.

Zakres 3: Zapewnienie osobom starszym i niepełnosprawnym godnych warunków życia.

Cel główny – wzrost aktywności osób starszych i osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

- wzrost aktywności społecznej osób niepełnosprawnych i osób starszych;
- wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych;
- poprawa dostępu osób starszych i niepełnosprawnych do usług opiekuńczych;
- poprawa jakości życia osób starszych, osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów.

Wskaźniki:

- 1) Liczba przyznanych dofinansowań dla osób niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji zawodowej – 60;
- 2) Liczba przyznanych dofinansowań dla osób niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji społecznej: dofinansowanie udziału 242 osób w turnusach rehabilitacyjnych, 509 przyznanych dofinansowań do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, 19 zrealizowanych umów w ramach zadania „Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych”, w ramach likwidacji barier technicznych: 15, architektonicznych: 19, barier w komunikowaniu się: 31, dofinansowań do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego – 20;
- 3) Liczba osób starszych i niepełnosprawnych, która weźmie udział w projektach aktywizujących – 169;
- 4) Liczba członków organizacji pozarządowych zrzeszających osoby starsze i niepełnosprawne – 671;
- 5) Liczba utworzonych w 2024 r. placówek zapewniających opiekę osobom starszym i niepełnosprawnym – 0;
- 6) Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych, które podjęły zatrudnienie lub założyły działalność gospodarczą – 3;
- 7) Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności – 368;
- 8) Liczba miejsc w utworzonych mieszkaniach wspieranych dla osób starszych i niepełnosprawnych – 0.

Szerzej działania na rzecz osób niepełnosprawnych opisano w sprawozdaniu z realizacji „Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w powiecie tucholskim na lata 2021 – 2026”.

Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej:

Głównym zadaniem Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej jest:

- zapewnianie osobom starszym godnych warunków życia i opieki;
- kształtowanie aktywnych postaw życiowych;
- organizowanie systemu działań wspierających osoby starsze i ich rodziny;
- stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej przeznaczony jest dla 46 osób, przewlekle somatycznie chorych.

Średnia wieku mieszkańców wynosi: – mężczyźni 74,28;

– kobiety 79,19.

Tabela nr 16. Podział grup wiekowych mieszkańców DPS.

Mieszkańcy	41-60 lat	61-64 lat	65-74 lat	75-79 lat	80 i więcej
Kobiety	0	1	8	3	9
Mężczyźni	1	6	12	3	3
Razem	1	7	20	6	12

Źródło: Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej.

Mieszkańcy DPS w Wysokiej pochodzą z:

- powiat tucholski – 16 osób;
- powiat Bydgoszcz grodzki – 10 osób;
- powiat toruński – 3 osoby;
- powiat nakielski – 4 osoby;
- powiat chojnicki – 6 osób;
- powiat sępoleński – 1 osoba;
- powiat złotowski – 1 osoba;
- powiat kaliski – 1 osoba
- powiat inowrocławski – 1 osoba;
- powiat mogileński – 2 osoby;
- powiat działdowski – 1 osoba.

Większość mieszkańców ma orzeczoną niepełnosprawność.

Statutowa działalność Domu służy, więc co do zasady osobom niepełnosprawnym, a zadania nakreślone przez Strategię i Program realizujemy, na co dzień,

W roku 2024 mieszkańcom DPS opiekę lekarską i pielęgniarską zapewniał Ośrodek Zdrowia w Raciążu, który prowadzony jest przez spółkę lekarską z Tucholi. Natomiast rehabilitacja usprawniająca, zaopatrzenie w leki i artykuły sanitarne, w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne oraz opieka i wsparcie opiekunów pozostało po stronie DPS. Do końca roku 2024 kontynuowana była dodatkowa rehabilitacja realizowana przez Fundację GRAN VIDA jako dodatkowe wsparcie dla mieszkańców.

Mieszkańcy Domu w szerokim zakresie korzystają z usług lekarzy specjalistów w Tucholi, Bydgoszczy, Świeciu i Chojnicach.

Mieszkańcami naszego domu są osoby niepełnosprawne, które wymagają całodobowej opieki i pomocy w podstawowych czynności życiowych. Pomocy w tym zakresie udziela, na co dzień personel i dotyczy ona najczęściej ubierania, mycia, kąpieli, golenia, karmienia, dokonywania zakupów, wychodzenia na spacer. Każdy mieszkaniec ma swojego pracownika pierwszego kontaktu, który jest mu najbliższą osobą służącą pomocą w rozwiązywaniu jego problemów.

W Domu stosowane są różne formy rewitalizacji i rehabilitacji geriatrycznej. Rehabilitacja odbywa się w gabinecie wyposażonym w lampę solux, komorę hiperbaryczną oraz inne sprzęty do ćwiczeń ruchowych tj. bieżnia, rower statyczny, rotory. Wykonywane są też masaże suche i perełkowe oraz masaże wodne. Prowadzona jest bogata oferta zajęć terapeutycznych uwzględniających indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne mieszkańców.

Wyszkoleniu aktywnych postaw, przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, stwarzaniu warunków do pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce, służy u nas obszerna sfera działań obejmujących pracę kulturalno-oświatową, terapię zajęciową i terapię pracą. Dzięki uczestnictwu w różnych formach tej działalności mieszkańcy wyzbywają się kompleksów związanych z niepełnosprawnością. Biorąc udział w życiu Domu, pracując na jego rzecz (w obejściu, ogrodzie), wyjeżdżając na zewnątrz, aby uczestniczyć w życiu innych, nabierają pewności siebie, przekonania o swej normalności.

Mieszkańcy chętnie uczestniczą w integracyjnych spotkaniach, wyjazdach do innych zaprzyjaźnionych placówek (MOO w Pruszczu, DPS w Kamieniu Krajeńskim, WTZ z Tucholi, DdZP z Chojnic, ŚDS w Tucholi i Czersku).

Dom na stałe współpracuje ze Stowarzyszeniem na rzecz Domu Pomocy w Wysokiej „Przyjazna Dłoń”. W ubiegłym roku wspólnie zrealizowano projekt „Piknik Integracyjny - spotkanie mieszkańców z rodzinami i przyjaciółmi”.

Dom Pomocy Społecznej umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w uzyskaniu informacji o możliwych formach wsparcia dla osób niepełnosprawnych (dostęp do internetu, udostępnienie telefonu, dowóz do instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi). Ponadto mieszkańcy mają stały dostęp do biblioteki, codziennej prasy, tygodników oraz przepisów prawnych dotyczących domów pomocy społecznej.

Mieszkańcy Domu mający pełnię praw mogą, swobodnie kontaktować się ze światem zewnętrznym.

Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej w bieżącej działalności utrzymuje się w całości z własnych środków:

- dotacji wojewody (mieszkańcy na tzw. starych zasadach);
- odpłatności mieszkańców (70% dochodów własnych);
- odpłatności gminy, z której pochodzi mieszkaniiec.

Stowarzyszenie na Rzecz Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej „Przyjazna Dłoń”:

Strategia rozwiązywania problemów społecznych oraz Program wyrównywania szans osobom niepełnosprawnym w powiecie tucholskim wymagają od Stowarzyszenia na rzecz Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej „Przyjazna Dłoń” :

- kształtowania aktywnych postaw życiowych;
- organizowania systemu działań wspierających osoby starsze i rodziny;
- stwarzania warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce.

Stowarzyszenie „Przyjazna Dłoń” działa przy Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej od 2006 roku.

Wykształceniu aktywnych postaw, o których mowa w „Strategii”, stwarzaniu warunków do pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce, o czym mówi „Program”, służy u nas obszerna sfera działań obejmujących pracę kulturalno-oświatową. Dzięki uczestnictwu w różnych formach tej działalności osoby niepełnosprawne wyzbywają się kompleksów związanych z dysfunkcjami fizycznymi oraz psychicznymi.

W 2024 roku Stowarzyszenie było współrealizatorem jednego projektu „Piknik integracyjny spotkanie mieszkańców z rodzinami i przyjaciółmi”, dofinansowanego ze środków PFRON. Ponadto Stowarzyszenie współorganizowało szereg imprez organizowanych na terenie Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej tj. m.in. majówka, pożegnanie lata, zabawa sylwestrowa.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Gostycynie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Żalnie:

Promowanie aktywności obywatelskiej w zakresie pomocy społecznej.

Sposób realizacji:

- pozyskiwanie wolontariuszy, stażystów do pracy z wychowankami;
- współdziałanie z ludźmi dobrej woli, chętnymi do pomocy i współpracy z placówką;
- udział wychowanków w imprezach integracyjnych na terenie Tucholi, Gostycyna, Żalna oraz innych miejsc, z którymi na bieżąco obie placówki współpracują.

W roku 2024 w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 w Gostycynie oraz Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 2 w Żalnie realizowane były zadania:

- wczesne wspomaganie rozwoju dzieci niepełnosprawnych;
- objęcie wychowanków psychoterapią w ramach projektu Rodzina w Centrum Etap I;
- objęcie dzieci niepełnosprawnych intelektualnie i pozostałych wzmożoną opieką stomatologa;
- objęcie pomocą specjalistyczno-lekarską wszystkich dzieci wymagających odpowiedniego leczenia;
- dzieci uczestniczyły w zajęciach z wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tucholi oraz przedszkolu w Gostycynie i Szkole Podstawowej w Żalnie.

W placówce wykonuje się:

- wczesne rozpoznanie i diagnozowanie zaburzeń rozwojowych dzieci natychmiast po przybyciu dziecka do placówki;
- wspieranie rozwoju dziecka na bazie kompleksowych oddziaływań wielospecjalistycznych oraz wychowania stymulującego;
- umożliwienie dziecku niepełnosprawnemu wychowania z rówieśnikami pełnosprawnymi;
- praca socjalna z rodziną dziecka niepełnosprawnego intelektualnie;
- systematyczne wnioskowanie o sporządzenie diagnoz na bazie orzecznictwa psychologiczno-pedagogicznego i medycznego;
- umocnienie i zapewnienie stałego kontaktu dziecka niepełnosprawnego z rodziną;
- stworzenie na terenie placówki warunków do uczestniczenia rodziców w życiu codziennym ich dzieci oraz możliwości jak najczęstszego kontaktu wychowanka

z rodziną.

Wzrost aktywności osób niepełnosprawnych, poprawa stanu zdrowia.

- objęcie niepełnosprawnych wychowanków specjalistyczną opieką medyczną;
- udział podopiecznych w projektach skierowanych dla osób niepełnosprawnych;
- objęcie podopiecznych wczesnym wspomaganiem rozwoju dziecka, kształceniem specjalnym oraz dostosowanie wymagań do możliwości wychowanka;
- organizacja aktywnego czasu wolnego skierowana do osób niepełnosprawnych;
- prowadzenie akcji informacyjnych na temat profilaktyki i zdrowego trybu życia.

Liceum Ogólnokształcące w Tucholi:

W szkole działa Szkolny Klub Wolontariatu – Grupa eM. Zrealizowano kolejną edycję akcji „Komórkomania” oraz świąteczną zbiórkę w ramach akcji „Szlachetna Paczka”. Członkowie wolontariatu współpracowali ze Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi, pomagali w organizacji zajęć terapeutycznych. Szkolne koło PCK realizowało zbiórki charytatywne na rzecz chorych dzieci.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

- Na terenie Gminy Cekcyn działają organizacje zrzeszające osoby starsze i niepełnosprawne – Uniwersytet Trzeciego Wieku Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy Filia w Cekcynie (104 osoby). Prowadzone są zajęcia o różnej tematyce. W ramach UTW funkcjonują trzy sekcje: teatralna, turystyczna, szachowa (działalność sekcji szachowej w 2023 roku zawieszona);
- Funkcjonowanie Gminnej Rady Seniorów liczącej 8 osób;
- Liczba placówek zapewniających opiekę osobom starszym, niepełnosprawnym – 0;
- Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności – 66, liczba osób w tych rodzinach – 185;
- Liczba realizowanych specjalistycznych usług opiekuńczych na rzecz osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi – 14;
- Organizacja spotkań okolicznościowych w GOK w Cekcynie i świetlicach wiejskich;
- Spotkania wyjazdowe seniorów z zaprzyjaźnionymi klubami oraz zorganizowane wyjazdy seniorów do instytucji kulturalnych (kino, teatr);
- Rozwijanie talentów seniorów poprzez uczestnictwo w zajęciach plastycznych, manualnych i wokalnych;
- Integracja wielopokoleniowa seniorów.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

Aktywność i integracja społeczna seniorów stanowią niezwykle ważny i wymagających obszar dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dzięki postępowi medycznemu żyjemy coraz dłużej, coraz dłużej chcemy być aktywni i korzystać z życia w pełni. Pomimo tego w starszych osobach często nie dostrzega się potencjału i korzyści płynących dla społeczności lokalnej, należy pamiętać, że to właśnie seniorzy dzięki swej wiedzy i życiowemu doświadczeniu mogą stanowić niezwykle cenne źródło nauki dla młodych pokoleń.

Na przestrzeni ostatnich lat możemy zauważyć wahania udziału osób, które ukończyły 60 lat w populacji ogólnej. Zjawisko to nazywane starzejącym się społeczeństwem ma miejsce zarówno w Polsce, jak i w większości uprzemysłowionych krajów. Niesie to za sobą konieczność intensyfikacji działań skierowanych w stronę wsparcia i integracji seniorów. W Gminie Gostycyn odsetek osób będących w wieku poprodukcyjnym w 2024 roku wyniósł 22,9%. Kluczowym zasobem w zakresie wsparcia seniorów są domy pomocy społecznej, świadczące usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności i nie są zdolne do samodzielnej egzystencji.

Kierowanie do DPS i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w Domu jest zadaniem własnym Gminy o charakterze obowiązkowym. Opłatę za pobyt w DPR ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70,0% swojego dochodu. Jeżeli nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą małżonkowie, zstępni przed wstępnymi, a w przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300% kryterium dochodowego, koszty ponosi Gmina. Koszty te sukcesywnie wzrastają.

Na terenie Gminy działają 2 ośrodki wsparcia dziennego dla seniorów: Dzienny Dom Senior+ w Gostycynie przeznaczony dla 20 osób w wieku poprodukcyjnym oraz Klub Senior+ w Wielkim Mędromierzu dla 25 uczestników. DDS oprócz zajęć terapeutycznych oferuje także szereg zajęć rehabilitacyjnych i fizjoterapeutycznych w specjalnie przygotowanej sali rehabilitacji. Dodatkowo działa Klub Seniora „Wrzos” w Gostycynie, i na koniec 2024 roku liczył 25 członków oraz Klub Seniora „Malwa” w Pruszczu, który skupia 36 członków z Pruszcza, Gostycyna, Piły i Tucholi. Seniorzy spotykają się raz w miesiącu.

Od grudnia 2023 roku na terenie gminy Gostycyn działa Rodzinny Dom Pomocy w Wielkim Mędromierzu. Dom świadczy usługi całodobowo dla nie mniej niż 3 osób i nie więcej niż 8 osób z powodu wieku lub niepełnosprawności czy braku rodziny. Powstał z myślą o mieszkańcach z terenu gminy Gostycyn, podopiecznych potrzebujących całodobowej opieki i wsparcia. Dzięki w/w placówce w 2024 roku 5 seniorów z gminy Gostycyn oraz 2 osoby z gminy Tuchola (na zasadzie porozumienia międzygminnego) otrzymały schronienie oraz profesjonalną opiekę.

W 2024 roku w ramach Uniwersytetu III Wieku, w porozumieniu z Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy odbyło się 14 spotkań/wykładów. Na liście uczestników UTW znajduje się 50 osób, a Gmina zapewnia słuchaczom bezpłatny dowóz i odwóz.

„Senior+” – dotyczy działalności Dziennego Domu Pobytu Senior+ i Klubu Senior+

Wydatki poniesione w Dziennym Domu Pobytu Senior+ wyniosły 221 962,04 zł.

Wydatki poniesione w Klubie Senior+ wyniosły 72 091,62 zł.

Na wdrożenie programu Gmina Przyjazna Seniorom z budżetu Gminy wydatkowano kwotę 7 995,00 zł. Inauguracja programu i rozdanie pierwszych Kart Seniora będzie miało miejsce w lutym 2025 r.

Gmina realizuje usługi specjalistyczne, opiekuńcze w miejscu zamieszkania, finansowanych z budżetu gminy – 130 744,93 zł. Gmina Gostycyn ponosi również koszty umieszczania podopiecznych w domach pomocy i rodzinnym domu – koszt 286 073,00 zł.

Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi

Tabela nr 17. Poprawa aktywności osób starszych i niepełnosprawnych - ZSLiA

NAZWA DZIAŁANIA	ZREALIZOWANE DZIAŁANIA
Animowanie wolontariatu wśród/na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.	— Organizacja akcji zbiórki nakrętek dla niepełnosprawnej dziewczynki Gabrysi, która uczestniczy w programie „się pomaga.pl” — Akcja wykonywania własnoręcznie kartek świątecznych z okazji Świąt Wielkanocnych dla dzieci z Oddziału Onkologii, Hematologii i Transplantologii Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie, — Współpraca ze Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi (prezentacja podjętych działań), — Pomoc wolontariuszy w Dniu Dziecka dla wychowanków ze Stowarzyszenia Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi (obsługa stoisk), — Współpraca wolontariatu podczas festynu pt. „Marzenia jak ptaki”.
Zwiększenie dostępu do usług rehabilitacyjnych oraz terapeutycznych, w tym wspierających dzieci z niepełnosprawnościami	— Zapewnienie opieki specjalistycznej uczniom niepełnosprawnym na terenie szkoły (pedagog, psycholog, pedagogzy specjaliści) — Udostępnianie informacji o dostępie do usług rehabilitacyjnych oraz terapeutycznych (tablica ogłoszeń, wiadomości w e-dzienniku)

Źródło: ZSLiA Tuchola

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi:

Szerzej działania na temat wspierania osób niepełnosprawnych opisano w sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi za 2024 rok.

Zakres 4: Ochrona zdrowia.

Cel główny – poprawa stanu zdrowia mieszkańców powiatu tucholskiego.

Cele szczegółowe:

- podniesienie świadomości społeczności lokalnej na temat profilaktyki chorób;
- promowanie zdrowego trybu życia;
- poprawa wsparcia dla osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi.

Wskaźniki:

- 1) liczba przeprowadzonych akcji informacyjnych. Liczba przeprowadzonych akcji informacyjnych dotyczących ochrony zdrowia jest trudna do oszacowania, ze względu m.in. na wielość tego typu inicjatyw organizowanych zarówno centralnie, jak i na poziomie jednostek powiatowych i gminnych.

- 2) liczba udzielonych bezpłatnych porad psychologicznych, porad psychiatrycznych. Ze względu na różnorodność form wsparcia w tym zakresie oraz powstawania nowych podmiotów świadczących terapię podanie konkretnej liczby udzielonych porad jest trudna do oszacowania. Na terenie powiatu tucholskiego poradnictwo świadczą m.in. PCPR, Szpital Tucholski, ośrodki pomocy społecznej, PPP w Tucholi, szkoły, jednostki samorządu terytorialnego, podmioty III sektora, prywatne gabinety.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

- udział w Programie profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienie przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim – 30 osób;
- udział w programie „Ogólnopolska karta seniora” – łącznie w 2024 roku wydano 60 kart;
- liczba udzielonych porad w ramach terapii leczenia uzależnień – 203;
- liczba udzielonych porad psychologicznych w punkcie konsultacyjnym w Cekcynie – 102;
- udział w Programie zapobiegania upadkom seniorów w województwie kujawsko-pomorskim – 29 osób;
- uczestnictwo w Projekcie „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” – 50 osób;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

W zakresie opieki zdrowotnej dla mieszkańców gminy Gostycyn usługi świadczą: M. Hofman, E. Kupc s.c. z siedzibą ul. Zygmunta Augusta z Gdyni. Funkcjonuje i dostępna dla mieszkańców jest apteka.

Z badań GUS wynika, iż w gminie Gostycyn na 1 przychodnię przypada 5238 mieszkańców. Jest to wartość znacznie większa, w porównaniu do liczby mieszkańców przypadających na 1 przychodnię w całym powiecie tucholskim, która wynosi 3460. W ramach POZ udzielono 8,3 porad w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Dostępni są lekarze ogólni, specjaliści i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej oraz położna. Funkcjonują poradnie: dziecięca i ginekologiczna. Czynna jest rehabilitacja i udzielane w tym zakresie świadczenia. Dobrze funkcjonuje poradnia dziecięca. Centrum zatrudnia 3 pediatrów. W 2024 kontynuowana akredytacja na prowadzenie specjalizacji z medycyny rodzinnej. Cały czas możliwe są teleporady medyczne, a dostęp do lekarzy pierwszego kontaktu był przez cały okres pandemii dla mieszkańców Gminy Gostycyn możliwy. Ilość świadczeniobiorców 4980. Gmina zakupiła od stomatologa unit dentystyczny wraz z wyposażeniem i dostosowała gabinet stomatologiczny do potrzeb pacjentów – całem zachowania ciągłości pracy stomatologa. Gmina posiada Program Profilaktyki Stomatologicznej.

Samorząd gminy współpracuje z Centrum Medycznym w Gostycynie, w zakresie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i osób starszych. Najbliżej gminy Gostycyn zlokalizowane są następujące placówki: Szpital w Tucholi, Nocna i Świąteczna Opieka Zdrowotna w Tucholi, Koronowie i Chojnicach. Na terenie powiatu funkcjonuje

szpital powiatowy, który jest prowadzony przez spółkę „Szpital Tucholski” Sp. z o.o., której większościowym udziałowcem jest Powiat Tucholski.

Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi:

Podstawowy celem Zakładu jest aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym, jeśli dodatkowo stwierdzono u tych osób autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną. Cel ten realizowany jest poprzez rehabilitację leczniczą, społeczną i zawodową zmierzającą do osiągnięcia jak najwyższego poziomu jakości życia i integracji społecznej, przy aktywnym uczestnictwie osób niepełnosprawnych.

Zatrudniamy osoby niepełnosprawne ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz kadrę obsługowo – rehabilitacyjną. W Zakładzie w ramach aktywności zawodowej osoby niepełnosprawne mogą pracować w hotelu, kuchni, pralni oraz świadczyć usługi gospodarczo-techniczne. Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi zatrudnia łącznie 44 osoby z niepełnosprawnościami, 16 osób kadry oraz dodatkowo na podstawie umów cywilno-prawnych zakład zatrudnia psychologa, inspektora bhp, inspektora RODO.

Zakład gromadzi środki pieniężne na wyodrębnionym rachunku bankowym Zakładowego Funduszu Aktywności. Konto zasilają:

- uzyskane dochody z prowadzonej działalności;
- środki pochodzące ze zwolnień z podatków lokalnych;
- środki pochodzące z nieodprowadzanych zaliczek na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

Środki zgromadzone na koncie zakładowego funduszu aktywności przeznaczone są na zaspakajanie potrzeb osób niepełnosprawnych np. na zakup sprzętu i wyposażenia pomagającego osobie niepełnosprawnej w samodzielnym życiu i uczestnictwie w życiu społecznym w lokalnym środowisku, pomoc w przygotowaniu, budowie, remoncie i wyposażeniu indywidualnych i zbiorowych form mieszkalnictwa chronionego dla osób niepełnosprawnych, a także na doksztalcanie, przekwalifikowanie i szkolenia itp.

Zakład realizuje założenia programów m.in. poprzez: ułatwienia w dotarciu do pracy i powrotu do domów (refundacja kosztów dojazdów do pracy), pomocy w uzyskaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania świadczeń z ubezpieczeń, orzeczeń o niepełnosprawności, rent zdrowotnych oraz stałą pomoc psychologiczną. Na bieżąco angażuje pracowników z niepełnosprawnościami w proces przygotowań do organizowanych przez zakład komercyjnych spotkań. Jednocześnie zapewnia im komfortowe warunki pracy i spędzania wolnego czasu (podczas wyjazdów integracyjnych).

Szpital Tucholski:

W 2024 r. kontynuowano podjęte przez personel medyczny w latach poprzednich działania w ramach programów i strategii funkcjonujących w Powiecie Tucholskim.

Celem podjętych działań było:

- poprawa dostępności i jakości świadczonych usług opieki zdrowotnej oraz promocji zdrowia poprzez diagnostykę, psychoterapię, edukację i profilaktykę;

- poprawa dostępności i jakości świadczeń w Zakładzie Opiekuńczo Leczniczym poprzez zwiększenie liczby łóżek z 17 do 64;
- poprawa dostępności i jakości świadczeń w Zakładzie Rehabilitacji poprzez użytkowanie w budynku wolnostojącym pozbawionym barier architektonicznych dostosowanym dla osób niepełnosprawnych, przyjaznym choremu;
- wspieranie osób uzależnionych i współuzależnionych;
- kontynuowanie współpracy z Urzędem Miejskim w Tucholi;
- pomaganie chorym w adaptacji do zmienionej sytuacji życiowej w wyniku choroby;
- edukowanie pacjenta w celu przygotowania go do samoopieki i samopielęgnacji po opuszczeniu szpitala, mobilizowanie oraz nauka różnych sposobów radzenia sobie z niepełnosprawnością;
- instruowanie w zakresie prawidłowego wykorzystywania sprzętu do pielęgnacji i rehabilitacji;
- niwelowanie postaw utrudniających efektywnej rehabilitacji:
 - brak akceptacji choroby
 - nadopiekuńczość rodziny i związane z tym wyręczanie osoby niepełnosprawnej we wszystkich czynnościach,
 - nadmierne poświęcanie się
- wsparcie dzieci i młodzieży poprzez możliwość skorzystania ze specjalistycznych porad w Ośrodku Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży;
- pomoc cudzoziemcom przebywającym w RP zgodnie z przepisami w otrzymaniu zatrudnienia;
- na parkingu szpitala wyznaczono miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych;
- Szpital Tucholski zatrudnia 22 osoby niepełnosprawne w 2025 r..

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tucholi:

- Rehabilitacja społeczno-zawodowa (podjęcie działań w celu powiększenia dostępu osób z niepełnosprawnościami do innych ośrodków wsparcia, rozmowy z organami władzy); należy wziąć pod uwagę, że nie wszystkie osoby z niepełnosprawnością są w stanie realizować pełną rehabilitację zawodową, dlatego program powinien obejmować: elastyczne formy zatrudnienia – np. praca zdalna, praca w niepełnym wymiarze godzin, elastyczne godziny pracy, praca w dostosowanych warunkach – trudne do osiągnięcia na terenie powiatu. Promowanie pracy wspomaganej – wprowadzenie modelu zatrudnienia wspomaganego, w którym osoba z niepełnosprawnością otrzymuje pomoc w dostosowaniu się do miejsca pracy, a także wsparcie w początkowych etapach zatrudnienia brak możliwości finansowania trenerów pracy. Szkolenia z zakresu samodzielności zawodowej – codzienna praca wykonywana w różnych pracowniach WTZ, uczy samodzielności w wykonywaniu pracy w przypadku osób z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną, poprawiając ich kompetencje miękkie i wpływając na pewne podejmowanie działań społeczno-zawodowych.
- Poszukiwanie rozwiązań w celu aktywizacji zawodowej podopiecznych; uruchomienie sklepiku na terenie WTZ – przygotowanie do zawodu sprzedawcy, praktyki w Zakładzie

- Aktywności Zawodowej, poszukiwanie pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem osób z niepełnosprawnościami;
- Nawiązywanie współpracy z różnymi instytucjami, kontynuacja budowania świadomości na temat pasji, zdolności oraz problemów towarzyszących osobom z niepełnosprawnością w środowisku;
 - Bieżące informowanie rodziców/opiekunów/osób z niepełnosprawnością o prawach i uprawnieniach, zapoznanie się z Konwencją Praw Osób Niepełnosprawnych, programy, projekty, grupy wsparcia;
 - Promocja aktywności sportowo-rekreacyjnej; przeciwdziałanie izolacji osób niepełnosprawnych;
 - Wpływanie na poprawę mechanizmów partnerstwa: podejmowanie współpracy z różnymi instytucjami, szukanie nowych rozwiązań; dobre praktyki innych organizacji;
 - Poszerzanie oferty możliwych form/metod terapii w Warsztacie Terapii Zajęciowej;
 - Wsparcie psychologiczne, wsparcie konsultanta kryzysowego, przeciwdziałanie skutkom różnych stanów kryzysowych; wsparcie psychologiczne – terapia indywidualna lub grupowa, która wspomaga osoby z niepełnosprawnością w radzeniu sobie z trudnościami wynikającymi z ich stanu zdrowia;
 - Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu; wsparcie z Banku Żywności, dowożenie żywności;
 - Edukacja zdrowotna; pomoc w dostępie do różnych specjalistów, umawianie wizyt; edukacja zdrowego stylu życia; instruktaże, pogadanki, warsztaty, spotkania z przedstawicielami służby zdrowia, promowanie i wpływanie na poprawę zdrowia psychicznego;
 - Pomoc merytoryczna dla opiekunów/podopiecznych w odpowiednim pozyskaniu środków niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania rodziny (renty, świadczenia, zasiłki, orzeczenia itp.);
 - Zwiększanie świadomości społecznej, spotkania z dziećmi, młodzieżą, udział w różnych akcjach, współpraca z przedszkolami/szkołami.

Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi

Tabela nr 18. Edukacja prozdrowotna młodzieży – ZSLiA

ZADANIE	REALIZOWANE DZIAŁANIA
Przeprowadzenie akcji informacyjnych na temat profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego trybu życia	— omawianie na zajęciach wychowawczych (przez wychowawców i/lub pedagoga) tematyki dotyczącej szkodliwości palenia tytoniu i e-papierosów z okazji Światowego Dnia bez Papierosa; — przeprowadzenie zajęć z uczniami klas 4 i 5 technikum oraz 3 klas BS zagadnień dotyczących ryzyka zakażeniem HIV i chorobami STD oraz powstawaniem choroby AIDS z okazji Światowego Dnia Walki z AIDS; — propagowanie krwiodawstwa; — realizacja programu profilaktycznego „ARS- jak dbać o miłość”;

	—promowanie zdrowego trybu życia poprzez organizację i/lub udział uczniów w różnych turniejach sportowych (piłka nożna dziewcząt i chłopców, piłka siatkowa dziewcząt i chłopców); —przygotowanie młodzieży do udziału w Wojewódzkich sztafetowych biegach przełajowych; —udział uczniów w zajęciach sportowo-rekreacyjnych organizowanych przez szkołę celem propagowania zdrowego stylu życia; —realizowanie programu profilaktycznego „Tatuaż – moda a zdrowie”; —realizowanie programu profilaktycznego „Podstępne WZW”; —realizowanie zajęć nt. „FAS – płodowy zespół alkoholowy”; —realizowanie programu profilaktyki raka czerniaka „Znamie! Znam je?”; —prowadzenie zajęć wychowawczych na tematy związane ze stresem szkolnym wynikającym z izolacji wywołanej pandemią oraz nauczaniem zdalnym; —funkcjonowanie w szkole gabinetu pielęgniarki; —prowadzenie z młodzieżą w ramach godzin wychowawczych zajęć z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom (wychowawcy, pedagog); —zajęcia z pedagogiem szkolnym nt. skutków zdrowotnych wynikających z używania środków psychoaktywnych; —zajęcia z terapeutami ds. uzależnień w klasach 1,2, 4 i 5 technikum oraz BS; —rozpropagowanie ulotek z Sanepidu wśród uczniów: Podstępne WZW – zaszczep się, Znamie! Znam je? Co musisz wiedzieć o raku czerniaku i inne.
Propagowanie profilaktyki w zakresie ochrony zdrowia psychicznego: zwiększenie wiedzy uczniów na temat zdrowia psychicznego oraz dostępności korzystania z opieki psychologa i pedagogów specjalnych	—przeprowadzenie zajęć przez wychowawców programu „Zdrowie psychiczne. Radzenie sobie ze stresem” (współpraca z Sanepidem); —przygotowanie gazetki w gablocie pedagoga i pielęgniarki szkolnej, poświęconej obniżeniu nastroju oraz depresji młodzieży i osób starszych; —indywidualne poradnictwo psychologa dla młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli w szkole (2 razy w tygodniu od I VI do 2024 a od IX 2024-3 razy w tygodniu); —realizacja programu z profilaktyki zdrowia psychicznego pn. „Godzina dla Młodych Główn” od X 2024 (uczniowie klas 2 technikum oraz BS); —wspieranie uczniów pełnoletnich lub rodziców uczniów niepełnoletnich poprzez zachęcanie do korzystania

	z konsultacji i terapii specjalistów w szkole, w Ośrodkach Środowiskowej Pomocy Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Tucholi oraz lekarzy psychiatrów dziecięcych i dla dorosłych. — udostępnienie informacji na temat ochrony zdrowia psychicznego (w wiadomościach do uczniów, rodziców i nauczycieli) oraz możliwości uzyskania porad i konsultacji w specjalistycznych instytucjach, placówkach.
--	---

Źródło: ZSLiA Tuchola

Zespół Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi

Nasi uczniowie byli włączani do uczestnictwa w cyklicznych i jednorazowych przedsięwzięciach, typu:

- Realizacja ogólnopolskich programów profilaktycznych i prozdrowotnych tj. „Ars, czyli jak dbać o miłość?”, „WZW typu B i C”, „Znamie? Znam je!”, „Czerniak”, „Pierwszy krok”, „Dopalacze, trzecia strona zjawiska”, „Stres – jak sobie z nim radzić?”, „Młode głowy – otwarcie o zdrowiu psychicznym”.
- Przeprowadzono kolejną edycję projektu Szkolne Dni Profilaktyki, czyli szereg przedsięwzięć z zakresu profilaktyki uzależnień, wpisując się podejmowanymi działaniami w główne kierunki polityki oświatowej rekomendowane na rok szkolny 2024. Uczniowie i nauczyciele uczestniczyli w warsztatach, wykładach i pogadankach prowadzonych przez specjalistów z zakresu nikotynizmu, przemocy, radzenia sobie ze stresem, zagrożeniem niedostosowaniem społecznym, cyberprzemocy, higieny cyfrowej. Odbyli spotkania z psychoterapeutą uzależnień z zakresu mechanizmów powstawania uzależnień oraz profilaktyki zdrowia psychicznego. Nauczycieli i młodzież osławiano z istotnymi problemami tj. autyzm, depresja poprzez czynne włączanie się w Dzień Świadomości Autyzmu i Walki z Depresją. W ramach prewencji wychowawczej we wszystkich klasach pierwszych odbyły się pogadanki przeprowadzone przez specjalistę ds. nieletnich Powiatowej Komendy Policji w Tucholi.

Dokonywano diagnozy występujących wśród uczniów problemów i podejmowano działania w kierunku ich rozwiązywania, bądź korzystano z pomocy wyspecjalizowanych instytucji. Z myślą o wsparciu dla rodzin, w których wychowują się nasi uczniowie, oferowano pomoc w zakresie poradnictwa, pedagogizacji, pomocy psychologicznej oraz interwencji w sytuacjach kryzysowych.

Realizowano najważniejsze cele profilaktyki uniwersalnej, czyli:

- Wspieranie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.
- Ograniczanie, likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy tryb życia.
- Inicjowanie, wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Współpracowano z koordynatorami rodzin zastępczych w zakresie konsultowania bieżącego funkcjonowania w szkole dzieci wychowujących się w w/w rodzinach. Dokonywano okresowej analizy przebiegu kariery szkolnej dzieci (uczniów) a jej wyniki przekazywano do koordynatorów w ramach okresowej sytuacji dzieci.

Zakres 5: Edukacja.

Cel główny – dostosowanie kształcenia do wymagań rynków pracy.

Cele szczegółowe:

- Dostosowywanie kierunków kształcenia ponadpodstawowego do potrzeb rynku pracy w oparciu o analizę zawodów nadwyżkowych i deficytowych;
- Zmniejszenie stopy bezrobocia wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, również poprzez umożliwienie podnoszenia wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

Wskaźniki:

- 1) Zmiana stopy bezrobocia absolwentów zasadniczych szkół zawodowych;
- 2) Liczba zrealizowanych kursów kwalifikacyjnych;
- 3) Liczba miejsc w szkołach ponadpodstawowych;
- 4) Liczba nowoutworzonych kierunków w szkołach ponadpodstawowych;
- 5) Liczba osób, które skorzystają z kształcenia ustawicznego.

Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu Starostwa Powiatowego w Tucholi:

Tucholskie Centrum Edukacji Zawodowej umożliwia podnoszenie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych osobom dorosłym, co wpisuje się w koncepcję kształcenia ustawicznego przez całe życie. W TCEZ kształcą się łącznie 383 osoby w różnych formach kształcenia. Oferta ta wciąż jest rozwijana i dostosowywana do potrzeb rynku pracy. Utworzono szkołę branżową II stopnia. W 2024 roku nie było jednak chętnych do kontynuacji edukacji w tej formie.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna:

Kwalifikowanie dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych do odpowiednich form kształcenia:

- orzekanie do kształcenia specjalnego;
- orzekanie do nauczania indywidualnego;
- wskazywanie optymalnych możliwości kształcenia dziecka niepełnosprawnego.

Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

Tabela nr 19. Dostosowanie kształcenia do wymagań rynków pracy – ZSLiA:

NAZWA DZIAŁANIA	ZREALIZOWANE DZIAŁANIA
1. Dostosowanie kierunków kształcenia przez szkołę do rynku pracy	— przeprowadzanie badań losów absolwentów; — organizowanie dodatkowych kursów dających uprawnienia np. kurs kombajnisty, kurs środków ochrony roślin, kurs spawalniczy; — analizowanie potrzeb rynku pracy na podstawie dostępnych danych statystycznych;

	—upowszechnianie specjalności, na które jest zapotrzebowanie.
2. Promowanie kształcenia ustawicznego, kształcenie wszechstronnych postaw, umiejętności koniecznych do bycia elastycznym na rynku pracy	—realizacja tematyki związanej z szeroko rozumianym rynkiem pracy i kształceniem ustawicznym podczas zajęć dydaktycznych; —funkcjonowanie w szkole doradcy zawodowego wspierającego uczniów w profesjonalnym przygotowaniu ich do wejścia na rynek pracy (pomoc w pisaniu CV oraz listu motywacyjnego, indywidualne i grupowe porady dotyczące spełnienia warunków stawianych przez pracodawcę, próbne rozmowy kwalifikacyjne z przyszłym pracodawcą, prezentacja mocnych stron, stworzenie indywidualnych planów działania, pomoc w zaplanowaniu dalszej ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, badanie predyspozycji zawodowych itp.); —wyjazdy do różnych pracodawców – rolników/przedsiębiorstw w ramach wycieczek dydaktycznych, ukierunkowanych na zdobycie specjalistycznej wiedzy oraz umiejętności (z agrobiznesu czy organizacji turystyki oraz ekonomii, architektury krajobrazu); —organizacja dla uczniów klas 5 technikum Dodatkowych Umiejętności Zawodowych (TOT – „Koordynowanie opieki nad turystami”, TA – „Odnawialne Źródła Energii”, Te – „Krajowa Administracja Skarbowa”, AK – „Florystyka i Projektowanie”; —organizacja spotkania młodzieży z pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy; —organizacja spotkania młodzieży z prawnikiem (omówienie praw pracowniczych); —udział młodzieży w konferencji „Przedsiębiorczość dla rozwoju Nowe Ścieżki i Wyzwania”; —udział młodzieży w wykładzie „Nowoczesny HR, czyli jak?”; —organizacja spotkania uczniów z Młodzieżowym Biurem Pracy – Praca Wakacyjna; —organizacja wyjazdu maturzystów na Targi Edukacyjne w Toruniu; —organizacja spotkania młodzieży z funkcjonariuszami służby więziennej w ramach programu „W służbie prawu” (cz.1); —wyjazd do Ośrodka Szkolenia Służb Więziennych w Suchej z młodzieżą z klas maturalnych; —organizacja Dnia Talentów; —organizacja spotkania z Powiatowym Rzecznikiem Praw Konsumenta; —organizacja spotkania młodzieży z żołnierzem Wojska

	Polskiego; —organizacja wyjazdów celem podniesienia jakości kształcenia zawodowego bazy rolniczej (wyjazd stażowy młodzieży do Niemiec – EUROPEA); —udział szkoły w projekcie „Wsparcie dla uczniów i kadry szkół zawodowych Powiatu Tucholskiego – etap I”; —wyjazd do Bednar na targi mechanizacji rolnictwa; —wyjazd do Poznania na targi Polagra; —umożliwianie uczniom w ramach realizacji programu nauki zdobycia dodatkowych kwalifikacji: ✓ kurs prawa jazdy na samochód osobowy i ciągnik; ✓ uprawnienia na kombajn zbożowy; ✓ uprawnienia na stosowanie środków ochrony roślin; ✓ organizacja kursu spawalniczego dla uczniów klasy 3. —zapoznanie absolwentów techników oraz uczniów klas 3 BS z możliwościami dalszego kształcenia się na terenie powiatu (TCEZ) oraz poza nim (współpraca z TCEZ oraz z pedagogiem); —udział uczniów w różnych konkursach i olimpiadach-zgodnie ze swoim typem technikum; —organizacja spotkań dla młodzieży z pracownikiem MCIZ-badanie predyspozycji zawodowych za pomocą Kwestionariusza Zainteresowań Zawodowych; —upowszechnianie specjalności wśród uczniów kończących szkołę, na które jest zapotrzebowanie wśród pracodawców lokalnych (informacje o możliwości doksztalcania się i uzyskania dodatkowych kwalifikacji w zawodzie); —organizacja spotkania młodzieży z pracownikiem WUP w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery pt. „Pasja, motywacja, odwaga”; —współpraca z lokalnymi pracodawcami (np. zapraszanie pracodawców na zajęcia, realizacja programu „Otwarta Firma”); —udział młodzieży w Targach Edukacji i Pracy w Tucholi; —organizacja i udział młodzieży w Dniu Przedsiębiorczości; —organizacja szkolenia dla szkolnych doradców zawodowych z powiatu tucholskiego w celu podniesienia jakości świadczonych usług; —kontynuacja współpracy z licznymi instytucjami rynku pracy, a także ze szkolnymi doradcami zawodowymi w celu wymiany informacji i doświadczeń (Wojewódzki Urząd Pracy, Mobilne Centrum Informacji Zawodowej, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży, Poradnia Psychologiczno-
--	---

	Pedagogiczna w Tucholi, centra promocji szkół wyższych, akademickie biura karier, ZUS, KAS, US, REVAS, Politechnika Bydgoska).
--	--

Źródło: ZSLiA

Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi:

Realizacja projektów na rzecz zwiększania szans na znalezienie zatrudnienia przez absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, w tym we współpracy z pracodawcami.

W końcu grudnia 2024 roku w tut. urzędzie pracy zarejestrowanych było 94 bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (w 2023r. 78 osób), w tym 53 kobiety. Osoby z tej grupy stanowiły 5,4% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do roku ubiegłego liczba bezrobotnych z tej kategorii zwiększyła się o 16 osób, a więc o 20,5%.

Wśród bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki kobiety stanowią 56,4%. Najliczniejszą grupę pod względem poziomu wykształcenia stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym – 44,7% (42 osoby), następnie z wykształceniem zasadniczym branżowym – 26,6% (25 osób) średnim ogólnokształcącym – 14,9% (14 osób) i wykształceniem wyższym – 13,8% (13 osób).

W 2024 roku najwięcej osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki z wykształceniem zasadniczym branżowym zarejestrowało się w zawodach: sprzedawca (18 osób), kucharz (12 osób), fryzjer (10 osób) i mechanik pojazdów samochodowych (7 osób). Z kolei na koniec grudnia 2024r. w ewidencji osób bezrobotnych w tej grupie pozostało 7 sprzedawców, 5 kucharzy, 3 fryzjerów i ani jeden mechanik pojazdów samochodowych.

W 2024 roku 127 osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki podjęło pracę (w 2023 roku 145 osób).

Tworzenie nowych kierunków edukacji w szkołach ponadpodstawowych dostosowanych do potrzeb rynku pracy.

W 2024r. sporządzony został *Barometr zawodów*, który stanowi prognozę zapotrzebowania na pracowników w 2025r. W jego opracowaniu uczestniczyli pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi.

Barometr zawodów to jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach. Barometr dzieli zawody na trzy grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe.

Zawody deficytowe to takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest większa niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej pracodawcom znaleźć kandydatów do pracy).

Zawody zrównoważone to te, w których liczba wolnych miejsc pracy jest zbliżona do liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców.

Zawody nadwyżkowe, w których liczba wolnych miejsc jest mniejsza niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej osobom poszukującym pracy znaleźć zatrudnienie).

Barometr pokazuje zapotrzebowanie na zawody w każdym z powiatów w Polsce oraz na poziomie województw i kraju.

Wyniki badania wykorzystywane są m.in. przy planowaniu kariery zawodowej (wskazują w jakich zawodach warto się dokształcać, gdyż są najlepsze perspektywy na pracę), przy poszukiwaniu pracy w zawodzie (wskazują jak wygląda sytuacja w poszczególnych powiatach - gdzie może być łatwiej o pracę), do analiz rynku pracy (wskazują trendy w zakresie popytu i podaży pracy).

Zawodami deficytowymi w powiecie tucholskim w 2025r. są:

cieśle i stolarze budowlani; dekarze i blacharze budowlani; elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy; fizjoterapeuci i masażyści; inżynierowie elektrycy i energetycy; kierowcy autobusów; kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych; kucharze; lekarze; logopedzi i audiofonolodzy; mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń; monterzy instalacji budowlanych; murarze i tynkarze; operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych; operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych; pielęgniarki i położne; pracownicy służb mundurowych; psycholodzy i psychoterapeuci; ratownicy medyczni; samodzielni księgowi; spawacze; specjaliści ds. organizacji produkcji; specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki; szefowie kuchni; ślusarze; wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych.

Barometr zawodów dostępny jest na stronie internetowej: <http://barometrzawodow.pl/>
Promowanie i dofinansowanie kształcenia ustawicznego

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy.

Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Minister właściwy ds. pracy określił następujące priorytety wydatkowania KFS w 2024r.:

- wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy;
- wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych;
- wsparcie kształcenia ustawicznego w zakresie umiejętności cyfrowych;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w branży motoryzacyjnej;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia;
- wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców;

- wsparcie kształcenia ustawicznego w zakresie zarządzania finansami i zapobieganie sytuacjom kryzysowym w przedsiębiorstwach.

Rada Rynku Pracy określiła następujące priorytety wydatkowania KFS w 2024 r.:

- wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej;
- wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju.

W 2024 roku zawarto 56 umów o sfinansowanie szkoleń dla 195 osób (w tym 9 pracodawców i 186 pracowników).

Obszary, w których najczęściej szkoliły się osoby:

- prawo jazdy kat. C, C+E wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną,
- szkolenia z zakresu fizjoterapii,
- szkolenia w zakresie księgowości,
- szkolenia w zakresie gastronomii (kucharz cateringowy, dania fit, trendy gastronomiczne).

Liceum Ogólnokształcące w Tucholi:

Szkoła dostosowuje w miarę możliwości kierunki kształcenia do potrzeb rynku pracy. W szkole funkcjonują klasy z dwoma przedmiotami nauczanyymi na poziomie rozszerzonym, elastycznie dostosowanymi do potrzeb uczniów.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Gostycynie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Żalnie:

Wyrównywanie szans w zakresie edukacji:

- umożliwienie dziecku niepełnosprawnemu kształcenia w odpowiedniej dla niego placówce edukacyjnej;
- wczesne diagnozowanie w zakresie rozwoju intelektualnego wychowanków nowo przybyłych do placówki w celu uniknięcia trudności edukacyjnych oraz emocjonalnych;
- współpraca ze Stowarzyszeniami, Fundacjami działającymi na rzecz dzieci. W roku 2024 współpraca z Fundacją „Daj Szansę z Torunia” – diagnoza jednego dziecka z FASD;
- współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tucholi;

- prowadzenie zajęć rewalidacyjnych, korekcyjnych i wyrównawczych na terenie placówki.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

Pomoc materialna o charakterze socjalnym – stypendia szkolne, zasiłki szkolne – objętych pomocą 25 uczniów.

Pomoc materialną rozpatrywaną w trzech grupach dochodowych:

W I grupie dochodowej gdzie dochód na osobę w rodzinie wynosi od 0,00 zł do 100,00 zł nie znalazł się żaden uczeń.

W II grupie dochodowej gdzie dochód na osobę w rodzinie wynosi od 100,01 zł do 200,00 zł nie znalazł się żaden uczeń.

W III grupie dochodowej stypendium przyznano 25 uczniom.

Łączna kwota przyznawanych decyzją świadczeń w III grupach dochodowych w 2024 r. wyniosła 18 489,00 zł. Wydano 27 decyzji.

W 2024 roku wydano 8 decyzji odmownych ze względu na przekroczenie dochodu oraz 1 wniosek został wycofany. Z terenu gminy żaden uczeń nie ubiegał się o zasiłek szkolny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

- liczba dzieci objętych opieką żłobkową – 25;
- liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym – 317.

Zakres 6: Bezpieczeństwo publiczne, przemoc domowa i uzależnienia.

Cel główny – poprawa bezpieczeństwa mieszkańców.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie wiedzy na temat praw osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz wiedzy na temat sankcji grożących za popełnienie przestępstw;
- zapewnienie dostępu do wsparcia dla ofiar przemocy domowej;
- upowszechnienie wiedzy na temat przeciwdziałania przemocy domowej;
- zmniejszenie skutków nadużywania substancji psychoaktywnych w powiecie tucholskim;
- rozwój i promocja usług związanych ze wsparciem osób uzależnionych;
- wspieranie rozwoju podmiotów udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie lub uzależnieniami;
- zwiększenie świadomości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi:

Tabela nr 20. Osoby przebywające w Hostelu Ośrodka w 2024 roku.

Liczba osób mieszkających w SOW				
OGÓŁEM	Osoby dorosłe		Dzieci	
	Kobiety	Mężczyźni	Chłopcy	Dziewczynki
27	12	0	11	4

Źródło: SOW w Tucholi

Tabela nr 21. Osoby korzystające z pomocy SOW w 2024 roku.

Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Wsparcia w 2024 r. nieprzebywających całodobowo w SOW				
OGÓŁEM	Osoby dorosłe		Dzieci	
	Kobiety	Mężczyźni	Chłopcy	Dziewczynki
38	36	2	0	0

Źródło: SOW w Tucholi

Tabela nr 22. Rodzaje udzielanej pomocy w SOW w 2024 r.

Rodzaj pomocy	Liczba osób	Liczba porad
Pomoc psychologiczna	9	26
Grupa Wsparcia	5	4
Pomoc prawna	5	8
Pomoc psychiatryczna	1	1
Praca socjalna	28	384
Wsparcie i poradnictwo pedagogiczne	44	795
Indywidualne wsparcie pedagogiczne dziecka	15	330
Zajęcia edukacyjno-wychowawcze	12	75
Zajęcia edukacyjne nt. zjawiska przemocy	12	21
Trening budżetowy	10	22
Zajęcia kulinarne	5	8

Źródło: SOW w Tucholi

Tabela nr 23. Realizacja innych działań w SOW w 2024 r.

Działanie	Ilość
Udział w posiedzeniach grup roboczych, diagnostyczno – pomocowych i Zespołów Interdyscyplinarnych	21
Zebrania zespołu pracowników	11
Spotkania superwizji	7
Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu SOW	30
Liczba opracowanych Indywidualnych Planów Pomocy i Wsparcia dla mieszkańców SOW	36
Liczba opracowanych Indywidualnych Planów Pomocy i Wsparcia	65

dla klientów niestacjonarnych SOW	
Liczba przeprowadzonych przedsięwzięć na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie	25

Źródło: SOW w Tucholi

Zespół Szkół Licealnych i Technicznych:

Działalność profilaktyczna szkolnego koła PCK oraz Klubu Honorowych Dawców Krwi w roku 2024. Propagowano wśród uczniów ideę oddawania krwi. Pełnoletni uczniowie oraz nauczyciele ZSLiT brali udział w cyklicznym dzieleniu się krwią na terenie powiatu tucholskiego. HDR uaktywniał się poprzez rozdawanie ulotek i materiałów poglądowych, aktualizował swoją wiedzę regularnie odwiedzając stronę internetową Stacji Krwiodawstwa w Bydgoszczy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

Na terenie gminy Gostycyn działa punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków. Pomoc otrzymać w nim mogą również osoby współuzależnione oraz z rodzin w których występuje przemoc. Porad udziela w nim specjalista psychoterapii uzależnień od alkoholu i narkotyków.

Do głównych zadań realizowanych przez psychologa i terapeutę należały w 2024r.:

- prowadzenie z osobami uzależnionymi rozmów motywujących do podjęcia psychoterapii w specjalistycznych placówkach leczenia uzależnień;
- diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na podstawie rozmów z osobami zgłaszającymi się po porady;
- współpraca z GKRPA i GOPS w zakresie wymiany informacji na temat dostępnych miejsc pomocy;
- poradnictwo psychologiczne;
- pomoc w problemach rodzinnych, osobistych, wychowawczych;
- pomoc psychologiczna dla osób współuzależnionych w zrozumieniu choroby alkoholowej.

Liczba porad ponad 100.

Pomoc ze strony GOPS w Gostycynie dla osób ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę – 39 rodzin (liczba osób w rodzinach 55), natomiast ze względu na chorobę alkoholową – 23 rodziny (liczba osób w rodzinach 26).

Edukacja środowiska lokalnego poprzez ulotki, plakaty, pogadanki, informacje na stronach internetowych, organizacjach kościelnych.

Podczas trwających co roku zebrań wiejskich przekazywano broszury pn. „Przemoc w rodzinie”, „Nowe uzależnienia”, „Ocalić więzi”, „Przemoc emocjonalna”, „Procedura Niebieskie Karty”.

Pracownicy socjalni, asystent rodziny, jak również członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego informują osoby zainteresowane o możliwości skorzystania z dostępnych zarówno w gminie, jak i w powiecie form wsparcia: materiały promujące przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, broszury, ulotki, filmy udostępnione placówkom oświatowym, oraz udostępnione w siedzibie ośrodka pomocy.

Przedszkole Gminne w Gostycynie – pani Dyrektor cyklicznie informuje rodziców dzieci o możliwościach pomocy udzielanej dla uczniów oraz o zagrożeniach, w tym przemocy domowej.

Szkoły Podstawowe: Gostycyn i Pruszcz – organizują pogadanki na temat cyberprzemocy. Zajęcia prowadzili funkcjonariusze policji i informatycy.

Podczas dożynek gminnych w 2024 r., Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Klubem Seniora+ w Wielkim Mędromierzu i członkami zespołu interdyscyplinarnego na swoim stoisku podejmowali działania edukacyjne związane z przemocą wręczając mieszkańcom otrzymane nieodpłatnie ulotki z Ministerstwa Zdrowia i Krajowego Centrum przeciwdziałania Uzależnieniom pn. „Procedura Niebieskie Karty i inne przepisy prawne”, „Czy to, co robicie to przemoc – informator”.

Wypracowanie jednolitej procedury postępowania podczas interwencji wobec osoby doznającej bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a ustawy.

Zarządzenie Nr 8/2024 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostycynie z dnia 4 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia procedury zapewnienia dziecku ochrony w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z wystąpieniem przemocy domowej w Gminie Gostycyn. Pracownicy socjalni zostali zapoznani z procedurą i przeszkoleni. Zarządzeniem 1/2025 w.w wdrożono nową procedurę.

W jednostkach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Dzienny Dom Senior+ w Gostycynie i Klubie Seniora+ w Wielkim Mędromierzu stosowne prelekcje nt. Prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy domowej prowadził prawnik, w ramach godzin funkcjonowania placówek. Na terenie gminy nie prowadził działania związanego z lokalnym telefonem zaufania interwencyjny/informacyjny dla osób dotkniętych przemocą domową. Informacji na ten temat udziela oprócz GOPS, również Komisariat Policji w Gostycynie.

Gmina Gostycyn zawarła Porozumienie z Urzędem Marszałkowskim w Toruniu, dotyczące współfinansowania Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii – Pogotowie dla Osób Doznających Przemocy Domowej. Porozumienie zawarto już w 2016 roku i aktualne jest do chwili obecnej.

Pomocy udziela również Centrum Wsparcia dla osób w stanie kryzysu psychicznego ITAKA, i prowadzi: Telefoniczne Centrum Wsparcia. Bezpłatną linię, która działa 24 godziny przez 7 dni w tygodniu,

Gmina posiada 19 mieszkań socjalnych. Na potrzeby kryzysowe związane z przemocą domową dysponuje 1 wolnym mieszkaniem. Liczba rodzin objętych wsparciem ze względu na sytuację kryzysową – 3 (liczba osób w rodzinach 6). Dodatek mieszkaniowy stanowił dla Gminy Gostycyn wydatek: 390 536,05 zł.

W Gminie Gostycyn został powołany i funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny. Zespół powołuje Zarządzeniem Wójt Gminy Gostycyn.

W skład zespołu wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- Policji;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Szkół;
- GOPS;
- Pedagog szkolny;

- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej;
- Organizacji pozarządowej „CARITAS”;
- Centrum Medycznego w Gostycynie.

Z poszczególnymi instytucjami zawarto porozumienie o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym. Spotkania Zespołów odbywają się zgodnie z art. 9 a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W 2024 r. do dnia sprawozdania 4 posiedzenia. Liczba odbytych grup roboczych w 2024 roku wynosi 17.

Liczba Niebieskich Kart założonych w 2024 r. – 6,4 - „aktywne” (w tym 2 z zewnątrz), (2 Niebieskie Karty procedura zakończona).

Liczba osób objętych monitoringiem: w 2024 r.: 17

Na 11 procedur NK ofiarami było 13 małoletnich dzieci (osoby starsze stosujące przemoc – 3, ofiary w wieku emerytalnym – 2)

Członkowie Grupy Diagnostyczno-Pomocowej dokonali zgłoszenia na warsztaty podnoszenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych w 2024 r. (sierpień) do Centrum Wsparcia Rodzin w Tucholi trafiły – 2 osoby (osoba doznająca przemocy i sprawca przemocy).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

- liczba osób przebywających w hostelu SOW- 0;
- liczba osób, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego i terapii dla ofiar przemocy w rodzinie – 18;
- liczba wszczętych procedur „NiebieskieKarty” – 11;
- liczba kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzednich - 3.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Śliwicach:

W ramach prowadzonego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w Gminnym Ośrodku Kultury w Śliwicach rodziny mogły korzystać z porad prawnych, w tym z zakresu prawa rodzinnego. Działania pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Śliwicach z zakresu wsparcia rodziny są realizowane we współpracy z podmiotami i instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny, m.in. z pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i społecznymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pracownicy socjalni na bieżąco rozeznają środowiska rodzinne celem zdiagnozowania potrzeb społecznych mieszkańców naszej gminy. Natomiast dla osób dotkniętych przemocą domową dodatkowym działaniem wspierającym jest promowanie dostępu do Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii Pogotowia dla Osób Doznających Przemocy Domowej. Informacja na temat działalności Niebieskiej Linii zamieszczona jest na stronie Internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Śliwicach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kęsowie:

- realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- koordynacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego;
- stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”;

- realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie gminy Kęsowo;
- prowadzenie punktu konsultacyjnego dla mieszkańców gminy dotkniętych przemocą przy GOPS;
- realizacja innych zadań ściśle wynikających z ustawy o pomocy społecznej;

Komenda Powiatowa Policji w Tucholi:

Dzielnicowi na terenie naszej jednostki realizowali działania mające na celu identyfikację i rozwiązywanie lokalnych problemów społecznych poprzez:

- stały monitoring sytuacji w rejonie służbowym oraz współpracę z instytucjami pomocy społecznej i organizacjami pozarządowymi;
- organizację spotkań z mieszkańcami oraz lokalnymi liderami w celu omówienia najważniejszych zagrożeń i działań prewencyjnych;
- realizowane były działania profilaktyczne w szkołach, ośrodku wsparcia oraz innych placówkach.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tucholi:

- Otoczenie opieką dzieci, młodzieży ze stwierdzonymi różnego rodzaju niepełnosprawnościami, zaburzeniami indywidualną terapią psychologiczną, pedagogiczną oraz terapią logopedyczną.
- Wspomaganie rodzin, dzieci, młodych w kryzysach, np. po śmierci bliskiej osoby, rozwodach rodziców, molestowaniu i wykorzystaniu seksualnym małoletnich.
- Wspieranie placówek edukacyjnych w zakresie działań edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych.
- Pomoc w zaplanowaniu dalszej edukacji młodzieży, szczególnie z trudnościami zdrowotnymi, z niepełnosprawnościami, w tym niepełnosprawnościami intelektualnymi i sprzężonymi, z zaburzeniami – przeciwdziałanie bezrobociu.
- Współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami udzielającymi pomocy dziecku i rodzinie w zakresie przeciwdziałania przemocy, agresji i uzależnienia od alkoholu i narkotyków, m.in. z:
 - Poradnią Leczenia Uzależnień w Tucholi;
 - Placówkami Opiekuńczo-Wychowawczymi w Gostycynie i Żalnie;
 - Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi;
 - Ośrodkiem Wsparcia dla Rodzin w Tucholi;
 - Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi;
 - Ośrodkiem Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży w Tucholi;
 - Rodzinnym Pogotowiem Opiekuńczym i z rodzinami zastępczymi;
 - Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi;
 - GOPS-ami;
 - Gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych;
 - Kuratorami sądowymi;

- Policją.

Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

Tabela nr 24. Poprawa bezpieczeństwa publicznego w zakresie przeciwdziałania przemocy.

NAZWA DZIAŁANIA	ZREALIZOWANE DZIAŁANIA
Prowadzenie akcji informacyjnych na temat przemocy domowej oraz przestępczości związanej ze środkami psychoaktywnymi	— prowadzenie przez wychowawców oraz pedagoga szkolnego zajęć z uczniami o tematyce przemocy i agresji (na zajęciach wychowawczych) wraz z informacjami gdzie szukać pomocy; — organizacja zajęć dla uczniów na temat przemocy z pracownikami Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi; — rozpropagowanie ulotek na temat znamion przemocy oraz gdzie szukać pomocy (tablica pedagoga, ulotki w kasach); — prowadzenie przez pedagoga szkolnego oraz wychowawców zajęć z uczniami o tematyce dotyczącej skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych (na zajęciach wychowawczych) wraz z informacjami gdzie szukać pomocy; — zorganizowanie zajęć dla uczniów klas I, III, IV i V technikum oraz SB z terapeutami ds. uzależnień nt. „Wpływ środków psychoaktywnych na życie młodego człowieka”; — prowadzenie zajęć w klasie I nt. skutków prawnych związanych ze stosowaniem przemocy wobec innych oraz przestępczości związanej z narkotykami; — przeprowadzenie z uczniami klas 1 zajęć wychowawczych na temat ”Odpowiedzialność prawna nieletnich” z wykorzystaniem filmu przygotowanego przez Wojewódzką Komendę Policji w Bydgoszczy we współpracy ze Służbą Więzienną; — propagowanie programu profilaktycznego „FreD Goes Net” wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.
Udzielanie wsparcia ofiarom przemocy domowej	— udzielanie informacji ofiarom przemocy o możliwości uzyskania fachowej pomocy ze wskazaniem instytucji pomocowych; — doraźna pomoc pedagoga i psychologa szkolnego uczniom, którzy doświadczyli przemocy (objęcie pomocą wg potrzeb zgłaszanych przez uczniów, rodziców czy inne osoby); — funkcjonowanie i wdrażanie w szkole Standardów Ochrony Małoletnich w przypadku pozyskania informacji związanych ze stosowaniem przemocy w rodzinie lub wobec ucznia.

Świadczenie poradnictwa specjalistycznego i pomocy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie.	— poradnictwo indywidualne pedagoga i psychologa szkolnego oraz pedagogów specjalnych; — współpraca z instytucjami w przypadku uzyskania informacji o stosowaniu przemocy wobec lub założenie Niebieskiej Karty zgodnie z dokumentem Standardy Ochrony Małoletnich w ZSLIA; — przygotowanie wykazu placówek i instytucji działających na rzecz pomocy ofiarom przemocy domowej, rówieśniczej, osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków, z objawami depresji oraz innych form pomocy, przesłanie rodzicom, nauczycielom oraz uczniom informacji /wiadomości przez dziennik o możliwości skorzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie stacjonarnej w Tucholi lub okolicach oraz kontaktów na ogólnopolskie linie telefoniczne lub mailowe na poradnie i instytucje internetowe; wywieszenie w/w informacji w gablocie pedagoga szkolnego, pielęgniarki; — udział pedagoga szkolnego w Powiatowej Interdyscyplinarnej Konferencji „Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy”.
Prowadzenie akcji informacyjnych na temat uzależnień, w tym o metodach i podmiotach terapeutycznych; upowszechnianie informacji o zjawiskach przemocy w rodzinie i uzależnieniach i informacje o możliwości wsparcia.	— udział uczniów, nauczycieli oraz rodziców ze Standardami Ochrony Małoletnich na zajęciach wychowawczych oraz wywiadówkach klasowych (informacje na temat zgłaszania przemocy doznanej przez uczniów zarówno w domu jak i na terenie szkoły, informacje o możliwości wsparcia i uzyskania pomocy); — udział uczniów naszej szkoły w zajęciach ze specjalistami ds. przemocy ze Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi; — rozpropagowanie na terenie szkoły informacji oraz ulotek o funkcjonowaniu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Tucholi (gablota pedagoga, pedagog, psycholog); — funkcjonowanie programu wczesnej interwencji „FreD Goes Net” realizowanego na terenie Tucholi, w przypadku młodzieży eksperymentującej z alkoholem lub /narkotykami czy innymi środkami uzależniającymi; — realizacja programu profilaktycznego „ARS- jak dbać o miłość?” – program propagujący życie bez środków psychoaktywnych oraz działania prozdrowotne, służące zdrowej prokreacji; — realizowanie elementów programu z zakresu narkomanii, HIV i AIDS oraz chorób STD;

	— realizacja zajęć z młodzieżą, dotyczących specyfiki FAS (Płodowy Zespół Alkoholowy); — zorganizowanie szkoleniowej rady dla nauczycieli „Nauczyciel wobec trudnych zachowań uczniów”.
--	--

Źródło: Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Gostycynie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Żalnie:

Zapobieganie patologiom społecznym

Sposób realizacji:

- Motywowanie rodziców wychowanków do podejmowania terapii w poradni uzależnień, poradni zdrowia psychicznego i poradni terapii rodzinnej.
- Udział dzieci w zajęciach terapeutycznych na terenie domu, wsparcie w procesie edukacyjnym (zajęcia terapeutyczne prowadzone przez pedagoga oraz psychologa placówek).
- Umożliwienie wychowankom udziału w zajęciach z wczesnego wspomagania rozwoju dziecka organizowanych przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tucholi, Przedszkole w Gostycynie, Szkołę Podstawową w Żalnie.
- Współdziałania z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Tucholi celem diagnozy wychowanków.
- Prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania dzieci przez pracowników placówki z różnych dziedzin w celu konstruktywnego spędzania czasu wolnego:
 - zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
 - zajęcia plastyczne
 - zajęcia sportowe
 - zajęcia kulinarne
 - zajęcia teatralne
 - zajęcia integracyjne
- Współpraca z dyrektorami i nauczycielami szkół, kuratorami, Młodzieżowymi Ośrodkami Socjoterapii, Młodzieżowymi Ośrodkami Wychowawczymi, funkcjonariuszami policji KPPw Tucholi.
- Współpraca pracownika socjalnego placówki z ośrodkami pomocy społecznej z miejscowości, z których pochodzą nasi wychowankowie.

Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Lubiewie:

Organizacja czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych i inne działania organizowane przez Bibliotekę – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo w 2024 roku. Dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe miały możliwość uczestniczyć w:

- zajęciach w Klubie Seniora w Lubiewie;
- zajęciach z tańca współczesnego dla dzieci i młodzieży;
- fitnessu dla dorosłych;
- zajęciach wokalnych;
- ognisku muzycznym – nauki gry na pianinie, rytmika dla dzieci w wieku 5-6 lat;

- nauki gry na ukulele i keyboardzie;
- zajęciach teatralnych.

W 9 świetlicach prowadzono zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Lubiewo.

- Bysław – zajęcia w środy, czwartki i piątki w godzinach od 14.00 do 18.00.
- Bysławek- zajęcia w poniedziałki i wtorki w godzinach od 14.00 do 18.00.
- Lubiewo – zajęcia w środy, czwartki i piątki w godzinach od 14.00 do 18.00.
- Klonowo – zajęcia w poniedziałki i wtorki w godzinach od 14.00 do 18.00.
- Lubiewice – zajęcia w środy w godzinach od 14.00 do 18.00.
- Płazowo – zajęcia w czwartki i piątki w godzinach od 14.00 do 18.00.
- Sucha – zajęcia w poniedziałki i wtorki w godzinach od 15.30 do 18.30.
- Trutnowo – zajęcia w poniedziałki i wtorki w godzinach od 14.00 do 19.00.
- Wępin- zajęcia w środy i czwartki w godzinach od 14.00 do 18.00.

W Gminie Lubiewo funkcjonuje Punkt Pomocy w Rodzinie, w którym porad udziela psycholog – terapeuta od spraw uzależnień oraz psycholog rodzinny. Specjaliści są zatrudnieni ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 25. Ilość przyjętych osób oraz udzielonych porad przez psychologa – terapeutę.

Rok	Liczba osób	Liczba porad
2024	35	192

Tabela nr 26. Ilość przyjętych osób i udzielonych porad przez psychologa rodzinnego.

Rok	Liczba osób	Liczba porad
2024	98	231

Terapeuta pełni dyżury w pierwszą i третią sobotę miesiąca od godziny 7.00 do 10.00 w Domu Strażaka w Bysławiu oraz od 10.15 do 13.00 w Urzędzie Gminy w Lubiewie, natomiast psycholog pełni dyżury w każdą środę w Bysławiu od godziny 8.00 do 10.00 w pomieszczeniach Szkoły Podstawowej w Bysławiu i Lubiewie od godz. 10.15 do 12.15 w pomieszczeniach Szkoły Podstawowej w Lubiewie.

Informacje odnośnie działania punktów są umieszczane na stronach internetowych Urzędu Gminy w Lubiewie, tablicy ogłoszeń, w GOPSie, szkołach, ośrodkach zdrowia, Domu Kultury oraz na rozpropagowanych ulotkach.

W roku 2024 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubiewie prowadziła również inne działania na rzecz wspierania rodzin. Były to działania obejmujące tematykę edukowania, wspierania rodzin, a także konsultacji i pomoc doraźna.

Przykładowe działania to:

- objęcie jak największej grupy dzieci i młodzieży w świetlicach wiejskich – zajęcia obejmujące tematykę uzależnień;
- zajęcia dla seniorów w świetlicach wiejskich obejmujące tematykę uzależnień;
- udzielanie dalszej pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom poprzez zatrudnienie psychologa, terapeuty w Lubiewie i w Bysławiu;

- udzielanie pomocy psychologicznej osobom będącym w kryzysie poprzez zatrudnienie psychologa w Rodzinnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Lubiewie i w Bysławiu;
- realizację profesjonalnych programów profilaktycznych kierowanych do uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Lubiewo – „Spójrz inaczej” i inne;
- realizacja zajęć socjoterapeutycznych w Lubiewie i w Bysławiu;
- podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania w zakresie profilaktyki uzależnień m.in. poprzez organizowanie i udział w seminariach, warsztatach i innych szkoleniach dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- podnoszenie wiedzy rodziców na temat zagrożeń zdrowotnych związanych ze spożywaniem przez dzieci i młodzież napojów alkoholowych i substancji psychoaktywnych;
- dofinansowanie działalności stowarzyszeń;
- prowadzenie integracji sensorycznej;
- finansowanie „Telefonu zaufania” dzięki ogólnopolskiemu systemowi pomocy ofiarom przemocy „Niebieska Linia”;
- wezwania w związku ze złożonymi wnioskami w sprawie nadużywania alkoholu do przeprowadzenia rozmów;
- wnioski o skierowanie osób na leczenie w warunkach leczenia odwykowego;
- zbieranie dokumentacji i wysyłanie do Sądu o leczenie odwykowe.

W 2024 r. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Lubiewo działający przy GOPS w Lubiewie objął pomocą 27 rodzin. W 24 rodzinach wszczęta została procedura Niebieskiej Karty.

Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu:

Współpracujemy z pedagogami szkolnymi i nauczycielami, którzy zajmują się programami prozdrowotnymi oraz wychowawczymi w szkołach.

W ramach zadań wydziału na wniosek rodziców i opiekunów prawnych kierujemy nieletnich do młodzieżowych ośrodków socjoterapii. Dotyczy to dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym. W 2024 roku wystawiono 4 skierowania do MOS.

Zakres 7: Budowa systemu wsparcia dla rodzin zastępczych i wielodzietnych.

Cel główny – poprawa sytuacji rodzin zastępczych i wielodzietnych.

Cele szczegółowe:

- wspieranie funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej;
- wpieranie funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- organizacja działań na rzecz rodzin wielodzietnych zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wskaźniki*:

- 1) liczba nowopowstałych zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka – 2 ;

- 2) liczba osób, które ukończyły szkolenia dla rodzin zastępczych – 15;
- 3) liczba rodzin zastępczych, które korzystają ze wsparcia specjalistycznego – 28;
- 4) liczba wychowanków pieczy zastępczej, które wzięły udział w projektach – 80;
- 5) liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych – 8; lub zostały przysposobione – 0;
- 6) liczba rodzin zastępczych i usamodzielnionych wychowanków otrzymujących świadczenia – 80 (rodziny), 13 (wychowankowie);
- 7) liczba funkcjonujących na terenie powiatu placówek opiekuńczo-wychowawczych dostosowanych do nowych standardów – 2 (wiek i liczba wychowanków)
- 8) liczba przeprowadzonych przedsięwzięć na temat rodzicielstwa zastępczego (konferencji, wydanych broszur itp.) – promocja rodzicielstwa zastępczego podczas wydarzeń organizowanych przez PCPR;
- 9) liczba wolontariuszy działających na rzecz rodzin zastępczych – 0;
- 10) liczba zrealizowanych projektów na rzecz rodzin wielodzietnych zagrożonych wykluczeniem społecznym – 1;
- 11) liczba zrealizowanych działań promocyjnych w zakresie rodzicielstwa zastępczego – promocja rodzicielstwa zastępczego podczas wydarzeń organizowanych przez PCPR;

*Stan na 31.12.2024 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi:

Działania na temat wspierania rodzin zastępczych szeroko opisano w sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi za 2024 rok.

Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi:

Szkoła współpracuje z opiekunami prawnymi oraz pracownikami PCPR w ramach wspierania uczniów będących w pieczy zastępczej poprzez diagnozowanie na bieżąco problemów zgłaszanych przez podopiecznych swoim wychowawcom lub pedagogowi szkolnemu lub psychologowi.

Na bieżąco w sposób dwukierunkowy przekazywane są informacje o dzieciach, ich sytuacji szkolnej oraz frekwencji, a także występujących problemach.

Pedagog szkolny brał udział w spotkaniach Zespołów Interdyscyplinarnych mających na celu ocenę funkcjonowania młodzieży uczącej się w naszej szkole, będącej w pieczy zastępczej. Dwa razy w roku przygotowywane były przez wychowawców we współpracy z pedagogiem szkolnym informacje na temat bieżącej sytuacji szkolnej tych dzieci.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy:

- Systematyczny kontakt z opiekunami dzieci w pieczy zastępczej. Wspieranie ich i udzielanie wskazówek (w razie potrzeby) jak radzić sobie z trudnościami, jak rozwijać dzieci.
- Współpraca z dyrekcją i wychowawcami placówek opiekuńczo-wychowawczych w Gostycynie i Żalnie.
- Zapewnienie dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych zgodnie z zaleceniami PPP.

- Obejmowanie dzieci pomocą działaniami terapeutycznymi (logopedia, rewalidacja, gimnastyka korekcyjna, psycholog).
- Wspieranie usamodzielniających się wychowanków w tworzeniu programu usamodzielniania, właściwych form integracji ze środowiskiem.
- Przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywanie trudności życiowych.
- Wspieranie rodzin i pomoc w rozwiązywaniu ich problemów.
- Wzmacnianie rodziny w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi:

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Rozdział 2 - Praca z rodziną (Art. 10 i 11) określa zadania gminy w zakresie pracy z rodziną i wszystkie są realizowane przez OPS w Tucholi przez Dział Pomocy Środowiskowej, do którego włączeni są też asystenci rodziny.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, pedagogicznego;
- terapii - rodziny są kierowane na terapię rodzinną, która jest realizowana przez podmiot zewnętrzny (Spółdzielnia Socjalna Progres) w ramach zadań zleconych przez gminę;
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych (jak wyżej);
- współpracy z asystentem rodziny;
- pomoc socjalna w formie finansowej (zasiłki okresowe, specjalne, dożywianie dzieci), materialnej, w tym zakresie poprawy warunków mieszkaniowych oraz kierowanie do programów realizowanych przez Bank Żywności.

4. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Natomiast po zakończeniu asystentury, w wielu rodzinach jest prowadzony monitoring.

Asystent rodziny wraz z pracownikami socjalnymi oraz rodziną tworzy plan pracy oparty na diagnozie potrzeb i zasobów rodziny i dalej wspólnie odpowiadają za jego realizację.

Ponadto asystenci rodziny współpracują z innymi przedstawicielami instytucji pomocowych, a w szczególności z kuratorami (Kuratorski Zespół Służby Sądowej), pedagogami i wychowawcami szkół i przedszkoli, a także koordynatorami pieczy zastępczej i wychowawcami placówek opiekuńczo - wychowawczych. Uczestniczą w ocenach sytuacji dziecka umieszczonych w pieczy zastępczej i współtworzą plan pomocy dziecku: dzieci do 3 lat co 3 m-ce, a powyżej 3 lat co 6 m-cy.

Gmina pokrywa koszty związane z zatrudnieniem asystentów rodziny - w 2024 roku były to 4 etaty (3 umowy o pracę, 1 umowa zlecenie), w tym szkoleń w celu podnoszenia ich kwalifikacji. Asystenci pracowali z 45 rodzinami, w których łącznie jest 108 dzieci. Ponadto współfinansuje pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W 2024 r. w Gminie Tuchola realizowane były następujące zadania w zakresie realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej:

1. Praca w ramach asystentury rodziny z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej:
 - liczba rodzin objętych asystenturą rodzinną wynosiła 8, z tego 6 wyraziło swoją dobrowolną zgodę, a 2 podjęły współpracę w ramach postanowienia Sądu Rejonowego w Tucholi ;
 - praca polegała na rozwijaniu kompetencji społecznych w zakresie konstruktywnego rozwiązywania problemów, a także rodzicielskich we wszystkich obszarach realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej; a także motywowanie do podjęcia terapii uzależnień (i kontynuacji) oraz uczestnictwa w warsztatach rozwijających kompetencje rodzicielskie;
 - 15 dzieci z rodzin objętych asystenturą umieszczonych było w pieczy zastępczej.
2. W/w współpraca była również realizowana poprzez:
 - poradnictwo psychologiczne;
 - pomocą społeczną w formie materialnej, w tym w formie produktów żywnościowych;
3. Pokrywanie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej:
 - dla 10 dzieci przebywających w pieczy zastępczej (rodziny zastępcze);
 - dla 5 dzieci umieszczonych w Domach dla Dzieci w Gostycynie i w Żalnie;
4. Współpraca asystentów rodziny z koordynatorami pieczy zastępczej oraz dyrekcją i wychowawcami z Domów dla Dzieci w Gostycynie i w Żalnie;
 - udział w ocenach sytuacji dzieci i współpraca w tworzeniu wspólnych planów pracy;
 - bieżące omawianie różnych sytuacji związanych z dziećmi, np. zmiana formy kontaktów rodziców z dziećmi;
 - monitorowanie sytuacji dzieci w czasie urlopowania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

- Zachęcanie w ramach pracy socjalnej potencjalnych kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej.
- Udzielanie wsparcia istniejącym rodzinom zastępczym;
- Kierowanie asystenta rodziny do pracy z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.
- Udział w szkoleniach i konferencjach z zakresu pomocy dziecku i rodzinie (asystent rodziny, pracownicy socjalni GOPS).
- Udział asystenta rodziny i pracowników socjalnych w okresowych ocenach sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Śliwicach:

W 2024 r. z pomocy społecznej skorzystało 140 rodzin (436 osób w rodzinach), w tym z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych 24 rodziny.

Liceum Ogólnokształcące w Tucholi:

W 2024 roku łączna liczba uczniów naszej szkoły pozostających w pieczy zastępczej wyniosła 8 osób. Współpraca z wszystkimi rodzicami zastępczymi przebiegała dobrze. Nie odnotowano żadnych problemów czy nieporozumień w zakresie kontaktów rodziców zastępczych ze szkołą. Wychowawcy poszczególnych uczniów wraz z pedagogiem sporządzali dwa razy w roku opinie na temat funkcjonowania danego ucznia w szkole, a także w miarę możliwości uczestniczyli w spotkaniach w siedzibie PCPR.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiewie:

W związku z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w okresie od stycznia do grudnia 2024r. w GOPS zatrudniony był asystent rodziny, który współpracował z 14 rodzinami (w tym z 8 rodzinami, które otrzymały nakaz współpracy z Asystentem postanowieniem Sądu Rodzinnego z problemami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzeniu gospodarstwa domowego, bezrobociem, trudną sytuacją finansową i mieszkaniową, alkoholizmem, przemocą lub zaburzonymi relacjami pomiędzy członkami rodziny. Asystent współpracował również z rodzinami, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej (celem tej współpracy był powrót małoletnich do domu rodzinnego). Asystent brał udział w zebraniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dzieci w Tucholi. Środki przeznaczone na zatrudnienie pochodziły z budżetu Wojewody i gminy.

W roku ubiegłym ze środków gminy realizowana była odpłatność zapobyt 19 dzieci w rodzinach zastępczych oraz Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Gostycynie.

W roku 2024 pomoc z GOPS

- Z powodu wielodzietności otrzymało 25 rodzin;
- Z powodu bezradności otrzymało 15 rodzin – w tym niepełne – 9 rodzin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

Rodzaje świadczeń i ich wysokość:

- Zasiłek rodzinny – liczba świadczeń: 2286, łączna kwota: 259 700,83 zł;
- Dodatki do zasiłku rodzinnego – liczba świadczeń: 1443, łączna kwota: 143 518,38zł;
- Świadczenia opiekuńcze:
 - Zasiłek pielęgnacyjny – liczba świadczeń: 1603, łączna kwota: 345 991,52 zł;
 - Świadczenia pielęgnacyjne – liczba świadczeń: 1171, łączna kwota: 3 486 949,00zł;
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – liczba świadczeń: 15, łączna kwota: 15 000 zł;
- Świadczenie rodzicielskie – liczba świadczeń: 112, łączna kwota: 103 604,00 zł;
- Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – liczba świadczeń: 720, łączna kwota: 651 081,48 zł;
- Zasiłek dla opiekuna – liczba świadczeń: 0, łączna kwota: 0 zł;
- Fundusz alimentacyjny – liczba świadczeń: 308, łączna kwota: 132 115,11 zł;
- „Za życiem” – liczba świadczeń: 1, łączna kwota: 4 000,00 zł;

Karta Dużej Rodziny

O kartę Dużej Rodziny w 2024 r. wystąpiło 21 rodzin (1 wniosek odrzucony) i wydano 40 kart.

Realizując cele wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w GOPS w Gostycynie zatrudniony jest asystent rodziny do pracy z najbardziej tego wymagającymi środowiskami. W 2024 roku asystent objął swoim wsparciem 11 rodzin z terenu gm. Gostycyn. Działania skierowane zostały do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Środki wydatkowane: 92 071,38 zł

W pieczy zastępczej w 2024 r. przebywało 3 dzieci z terenu gminy Gostycyn. Łączna kwota za sprawowanie pieczy zastępczej wynosiła 14 748,43 zł.

Komenda Powiatowa Policji w Tucholi:

W zakresie wspierania rodzin zastępczych i dzieci przebywających w pieczy zastępczej dzielnicowi:

- współpracowali z pracownikami ośrodków pomocy społecznej oraz sądowymi kuratorami w celu monitorowania sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- prowadzili działania prewencyjne i edukacyjne dotyczące zagrożeń dla dzieci i młodzieży;
- uczestniczyli w spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Sprawozdanie z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w powiecie tucholskim na lata 2021-2026.

„Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w powiecie tucholskim na lata 2021-2026” (zwany dalej „programem”) został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Tucholskiego nr XXVIII/199/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 r. Głównym celem dokumentu jest zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w powiecie tucholskim.

Dane, którymi się posłużono w niniejszym opracowaniu zostały pozyskane od realizatorów Programu.

Obszar: Edukacja

Cel szczegółowy: Poprawa dostępu do edukacji dla osób niepełnosprawnych.

Sposoby realizacji:

- zwiększenie liczby miejsc w placówkach edukacyjnych dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych uczniów;
- zwiększenie liczby specjalistów wspierających dzieci niepełnosprawne;
- podejmowanie działań informacyjno-promocyjnych dotyczących szkolnictwa specjalnego;
- zwiększenie wiedzy na temat pracy z osobami niepełnosprawnymi, ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego wspomagania i diagnostyki zaburzeń u dzieci;
- poprawa dostępu do nowoczesnych form wspierania rozwoju dzieci niepełnosprawnych;

- zwiększenie liczby uczniów z niepełnosprawnościami uczęszczających do szkół powszechnych.

Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu:

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Tucholi pełni funkcję Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego w Tucholi i realizuje zadania wynikające z ustawy „Za Życiem”. W 2024 r. w ramach wsparcia dzieci oraz ich rodzin, podjęto następujące działania:

1. Zespół powołany przez Dyrektora Ośrodka dokonał diagnozy poszczególnych dzieci oraz zaplanował zakres pomocy dla poszczególnych dzieci i ich rodzin.
2. Zespół opracował dokumentację diagnostyczną oraz ewaluacyjną, pozwalającą podjąć odpowiednie działania wzmacniające i usprawniające.
3. W ramach prowadzonych zajęć i terapii z dziećmi realizowano:
 - Zajęcia logopedyczne/neurologopedyczne/surdologopedyczne: 275 godz.
 - Zajęcia pedagogiczne/oligofreno/surdo/tyflo: 410 godz.
 - Zajęcia Integracji Sensorycznej: 156 godz.
 - Zajęcia TUS (Trening Umiejętności Społecznych): 120 godz.
 - Zajęcia rehabilitacji ruchowej: 157 godz.
 - Zajęcia Terapii Ręki: 85 godz.
 - Zajęcia Tomatisa/innych zajęciach słuchowych: 50 godz.
 - Zajęcia komunikacji alternatywnej: 100 godz.

Liczba godzin przepracowanych z rodzicami: 94

Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy zapewnia miejsce wszystkim dzieciom z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego z powiatu tucholskiego, którzy wyrazili wolę korzystania z edukacji w ośrodku na wszystkich etapach edukacji od przedszkola do szkoły branżowej I stopnia.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna:

Wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie zaburzeń rozwojowych u dzieci w ramach systemu wczesnej interwencji:

- wczesne wykrywanie niepełnosprawności;
- opracowanie programów rewalidacyjnych;
- prowadzenie terapii zaburzeń rozwojowych: indywidualnej i grupowej;
- konsultacje dla rodziców oraz nauczycieli dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych;

Diagnozowanie dzieci i młodzieży dla potrzeb Zespołu ds. orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Otoczenie pomocą psychologiczną i pedagogiczną rodzin wychowujących dziecko dotknięte niepełnosprawnością:

- prowadzenie poradnictwa dla rodziców i rodzeństwa;
- spotkania dla rodziców;
- udzielanie pomocy w sytuacjach kryzysowych;

- współdziałanie z instytucjami będącymi w tym samym obszarze w zakresie wypracowania najbardziej efektywnej formy pomocy.

Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną w Tucholi łącznie realizowało:

W II półroczu 2023/2024 – 17 uczniów z uwagi na niepełnosprawności:

- słabe widzenie: 6 uczniów;
- słabe słyszenie: 1 uczeń;
- ruchowa: 1 uczeń;
- intelektualna stopnia lekkiego: 3 uczniów (BS);
- autyzm w tym z zespołem Aspergera: 4 uczniów;
- zagrożenie niedostosowaniem społecznym: 1 uczeń;
- niepełnosprawność sprzężona: 1 uczeń (BS).

W I półroczu 2024/2025– 16 uczniów z uwagi na niepełnosprawności:

- sprzężona (słabe widzenie, ruchowa/afazja): 1 uczeń;
- ruchowa, w tym afazja: 2 uczniów;
- słabe widzenie: 4 uczniów;
- słabe słyszenie: 1 uczeń;
- intelektualna: 4 uczniów;
- autyzm w tym z zespołem Aspergera: 2 uczniów;
- zagrożenie niedostosowaniem społecznym: 2 uczniów.

Uczniowie realizowali zgodnie z zaleceniami PPP indywidualne zajęcia rewalidacji (oprócz 6 uczniów) oraz inne formy zajęć, wg zgłaszanych potrzeb.

Uczniom dostosowano również wymagania edukacyjne do ich indywidualnych możliwości i potrzeb zgodnie z rodzajem niepełnosprawności w oparciu o zalecenia zawarte w orzeczeniach PPP (po dokonaniu Wielospecjalistycznych Ocen Poziomu Funkcjonowania Ucznia oraz na bazie IPET).

Wszyscy uczniowie niepełnosprawni mieli możliwość uczestniczenia w życiu swojej klasy oraz udziału w innych formach aktywności społecznej z zachowaniem wymogów bezpieczeństwa (ogniska, uroczystości, wycieczki przedmiotowe, zawodowe). Uczniowie uczestniczyli w nich na miarę swoich możliwości zdrowotnych i rodzaju niepełnosprawności. Uczniowie niepełnosprawni oraz ich rodzice na bieżąco informowani byli o realizacji różnych kampanii informacyjnych w zakresie wspierania młodzieży z niepełnosprawnościami oraz o przysługujących im prawach.

W ramach zajęć wychowawczych uczniowie realizowali zagadnienia poświęcone problematyce życia codziennego osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności ze wskazaniem, jak mogą im pomóc.

Przyszli absolwenci szkoły, będący uczniami niepełnosprawnymi - informowani byli także o możliwości dalszego kształcenia np. w Branżowej Szkole II stopnia czy w TCEZ w Tucholi oraz rozwoju, zdobywania innych kwalifikacji. Od doradców zawodowych pozyskali niezbędną wiedzę na temat możliwości podjęcia dalszej nauki, np. na wyższych

uczelniach czy w szkołach policealnych po dogłębnej analizie aktualnego stanu zdrowia i rodzaju niepełnosprawności danego ucznia.

Szkoła wspierała samodzielność uczniów niepełnosprawnych. Prowadzone były także porady i konsultacje pedagoga i psychologa szkolnego w zakresie problemów szkolnych, społecznych lub innych wg potrzeb uczniów oraz przeprowadzono na zajęciach wychowawczych programy zwiększające wiedzę uczniów o różnych rodzajach niepełnosprawności. Czuwano również nad sytuacją osób niepełnosprawnych w szkole poprzez okazywanie im akceptacji i zrozumienia ich sytuacji zdrowotnej i niepełnosprawności.

Zespół Szkół Licealnych i Technicznych:

W gronie uczniów ZSLiT im. Ziemi Tucholskiej funkcjonują również uczniowie niepełnosprawni i zgodnie ze wskazaniami i zaleceniami zawartymi w posiadanej przez nich dokumentacji – objęci byli zróżnicowanymi formami pomocy wspierającymi ich prawidłowy rozwój. Nasi uczniowie posiadają orzeczenia o niepełnosprawności i orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego np. z tytułu niedosłuchu, niedowidzenia, zagrożenia niedostosowaniem społecznym, niepełnosprawności umysłowej, afazji, Zespołu Aspergera. Wszyscy uczniowie z orzeczeniami o niepełnosprawności mogli liczyć na precyzyjne dostosowanie wymagań edukacyjnych do swoich możliwości i potrzeb rozwojowych. Umożliwiono im korzystanie z pomocy psychologa specjalnego, surdo, tyflo i oligofrenopedagoga, pedagoga szkolnego, psychologa, pielęgniarki i zachęcono do podejmowania nieograniczonych kontaktów społecznych i aktywności w życiu szkoły. Zatrudnieni specjaliści optymalnie, na bieżąco udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom, nauczycielom, co podnosi w znaczący sposób poziom funkcjonowania naszej placówki i stanowi gwarancję lepszego funkcjonowania młodych ludzi oraz ich rodzin.

Przez cały 2024 rok działało Szkolne Koło Wolontariatu, które kontynuowało współpracę ze Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Specjalnej Troski. Utrzymywano współpracę ze świetlicą terapeutyczną „Przyjazny kąt” oraz Domem Pomocy Społecznej w Wysokiej. Wolontariusze wraz z opiekunem uczestniczyli w zajęciach terapeutycznych i plastycznych. Wolontariat współpracował ściśle ze Szkolnym Samorządem Uczniowskim. Podejmowano różnorodne akcje na rzecz osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, takie jak:

- wspierania dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez: objęcie ich pomocą i wdrażanie do aktywności, udział w „Zakręconej akcji” zbieranie kapsli na rehabilitację, udział w akcji „Pomagamy, bo możemy”;
- wolontariusze brali udział w świątecznej zbiórce żywności, organizowanej przez Ogólnopolski Bank Żywności; akcesoriów i karmy dla schroniska w Bysławiu;
- wolontariusze i chętni uczniowie ZSLiT, przygotowali kartki świąteczne dla pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej a także kartki z okazji Dnia Seniora, które osobiście wręczyli na zorganizowanym w tym celu spotkaniu;
- z okazji Świąt Bożego Narodzenia wolontariusze przygotowali upominki (słodycze, maskotki) dla dzieci ze świetlicy środowiskowej.

Liceum Ogólnokształcące w Tucholi:

Zagadnienia związane z tolerancją i integracją z osobami niepełnosprawnymi zawarte są w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym, w planach pracy wychowawców klas. Wychowawcy, pedagog, nauczyciele współorganizujący kształcenie oraz inni nauczyciele realizują zajęcia z uczniami na temat tolerancji i integracji osób niepełnosprawnych. Również praca szkolnego klubu wolontariatu przyczynia się w znacznym stopniu do uwrażliwienia naszej młodzieży na potrzeby drugiego człowieka, zwłaszcza osób niepełnosprawnych.

Nauczyciele współorganizujący kształcenie przygotowują materiały z zakresu pracy z uczeniem z niepełnosprawnościami dla nauczycieli. Realizują akcje informacyjne w ramach np. Międzynarodowego Dnia Białej Laski, Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami, Światowego Dnia Świadomości autyzmu, Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego.

W szkole uczą się uczniowie z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego – łącznie w roku 2024 to 22 osoby. W przypadku każdego z tych uczniów dokonuje się wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania dziecka, tworzone są indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne, uczniowie uczestniczą w zajęciach rewalidacyjnych oraz innych zajęciach specjalistycznych.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy:

- Specjalny Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy w Tucholi przyjmuje do szkoły wszystkich uczniów z różnymi stopniami niepełnosprawności intelektualnej, którzy złożyli do niej podanie.
- Nauczyciele Ośrodka systematycznie doszkaldają się wzbogacając się o dodatkowe uprawnienia pozwalające na prowadzenie różnorodnych terapii (m.in. w swych szeregach mamy 2 fizjoterapeutów, 6 logopedów, 4 neurologopedów, 7 terapeutów SI oraz psychologa).
- Nasza kadra ma uprawnienia do pracy w ramach zajęć z wczesnego wspomagania rozwoju. Wielu nauczycieli zdobyło uprawnienia do diagnostyki np. PEPR. Nauczyciele doszkaldają się w obszarze diagnostyki w celu podniesienia jakości pracy szkoły oraz lepszego wsparcia rozwoju dzieci.
- Placówka cały czas doposaża się w nowoczesne sprzęty wspomagające rozwój dzieci. Oferta edukacyjna jest wzbogacona o możliwość korzystania z internatu.
- Uczniowie są dowożeni do Placówki spod domu i odwożeni do domów w gminach: Lubiewo, Cekcyn, Śliwice, Kęsowo, Gostycyn i Tuchola.
- Uczniowie mają możliwość udziału w różnych zawodach sportowych na szczeblu międzyszkolnym, powiatowym, wojewódzkim.
- Placówka aktywnie uczestniczy w Przeglądach Twórczości Osób Niepełnosprawnych, Powiatowym Dniu Dziecka oraz Rodzicielstwa Zastępczego.
- Uczniowie i rodzice mogą korzystać z pomocy psychologa, który pracuje na pełnym etacie w naszym ośrodku.
- Istnieje grupa wsparcia dla rodziców, których dzieci uczestniczą w zajęciach WWR.

- SOSW współpracuje z PCPR (np. korzystanie z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych).
- Placówka współpracuje z WTZ, ZAZ, PPP.
- Placówka współpracuje z SOSW w Chełmnie, SOSW w Poznaniu, ZSS w Czersku, ZSS w Chojnicach i ZSS w Sępólnie Krajeńskim.

Obszar: Infrastruktura

Cel szczegółowy: Poprawa dostępności do usług publicznych.

Sposoby realizacji:

- Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej, w szczególności w jednostkach oświaty, obiektach służących rehabilitacji;
- Wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań w budynkach użyteczności publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób niewidomych i niesłyszących;
- Zwiększenie liczby usług dostępnych cyfrowo;
- Poprawa dostępności stron internetowych jednostek publicznych.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy:

- Promujemy naszą szkołę w informatorze oświatowym powiatu tucholskiego, uczestniczymy w targach pracy, rozdajemy plakaty i ulotki (pozostawiamy je w ośrodkach zdrowia, przedszkolach, szkołach), umieszczamy informacje na Facebook, prowadzimy rozmowy z pedagogami szkolnymi i rodzicami.
- Placówka cały czas doposaża się w nowoczesne sprzęty wspomagające rozwój dzieci. Oferta edukacyjna jest wzbogacona o możliwość korzystania z internatu.
- Uczniowie korzystają z windy, która umożliwiła im dostęp do wszystkich pomieszczeń placówki.
- Uczniowie są dowożeni do Placówki spod domu i odwożeni do domów w gminach: Lubiewo, Cekcyn, Śliwice, Kęsowo, Gostycyn i Tuchola.

Gmina Śliwice

W 2024 r. Gmina Śliwice zrealizowała inwestycję p.n. „Przystosowanie budynku Urzędu Gminy dla dostępności osób niepełnosprawnych”, w ramach którego przystosowano siedzibę Urzędu w zakresie montażu platformy dla osób z niepełnosprawnościami, poszerzenia drzwi, przystosowania łazienki i budowy podjazdu. Zadanie było współfinansowane ze środków PFRON w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”

Obszar: Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych

Cel szczegółowy: poprawa dostępu do instrumentów aktywizacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Sposoby realizacji:

- Zwiększenie miejsc w jednostkach wsparcia dziennego;
- Realizacja wsparcia finansowego ze środków PFRON;

- Zwiększenie wiedzy osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na temat możliwości otrzymania wsparcia;
- Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym powiatu tucholskiego;
- Wspieranie funkcjonowania organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych;
- Zwiększenie dostępu do instrumentów polityki wytnieniowej.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Gostycynie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Żalnie:

Stworzenie warunków do pełnego uczestnictwa osobom niepełnosprawnym intelektualnie w życiu kulturalnym, sportowym, rekreacji oraz turystyce.

Rozwijanie aktywności osób niepełnosprawnych poprzez zajęcia dodatkowe, wycieczki, dodatkowe aktywności poza placówką;

Kadra obu placówek opiekuńczo-wychowawczych regularnie podnosi swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w szkoleniach zewnętrznych. W roku 2024 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych zorganizowane zostały trzy szkolenia wewnętrzne:

- Z zakresu standardów ochrony małoletnich;
- Z zakresu udzielania pierwszej pomocy;
- Z zakresu kompetencji opiekuna w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Celem podniesienia standardu opieki i wychowania obie placówki wyposażone są w różnego rodzaju sprzęty, gry i zabawki. W roku 2024 ogrody przed placówkami wyposażono w dodatkową roślinność.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

- Czynny udział pracowników socjalnych w diagnozowaniu środowisk z osobami niepełnosprawnymi oraz w rekrutacji klientów do programów realizowanych przez instytucje jak: PCPR, PUP, WTZ, ZAZ.
- Prowadzenie akcji informacyjnych przez pracowników socjalnych:
 - informowanie o możliwości korzystania ze środków PFRON i innych programów skierowanych do osób niepełnosprawnych;
 - informowanie osób niepełnosprawnych o ofertach edukacyjnych przez pracowników socjalnych podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych oraz możliwościach zatrudnienia w zakładach pracy chronionej, ZAZ oraz informowanie o innych formach aktywizacji;
 - informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących ulgach i uprawnieniach z tytułu niepełnosprawności;
 - pomoc w występowaniu do fundacji z wnioskiem o wsparcie na leki i leczenie oraz rehabilitację;
 - nawiązywanie kontaktów z potencjalnymi pracodawcami dla poszczególnych klientów;

- informowanie o funkcjonujących na terenie powiatu tucholskiego zakładach pracy chronionej, w których o zatrudnienie mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne.
- Propagowanie możliwości zagospodarowania czasu wolnego poprzez udział w kołach zainteresowań, realizowanych projektach oraz organizacjach i stowarzyszeniach działających na terenie gminy Cekcyn.
- Integracja dzieci niepełnosprawnych z rówieśnikami oraz seniorami.
- Zachęcanie osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w imprezach okolicznościowych oraz konkursach.
- Informowanie na stronach internetowych oraz tablicach informacyjnych Urzędu Gminy Cekcyn osób niepełnosprawnych o prowadzonych akcjach dotyczących możliwości uzyskania wsparcia.
- Realizacja pracy socjalnej w środowiskach z dzieckiem niepełnosprawnym.
- Współpraca z placówkami służby zdrowia i placówkami oświatowymi na rzecz dzieci z niepełnosprawnością.
- Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi.
- Realizacja usług asystenta rodziny w środowiskach z dzieckiem niepełnosprawnym.
- Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.
- Kierowanie na komisję lekarską w celu wydania orzeczenia o niepełnosprawności.
- Udzielanie informacji o możliwości skorzystania z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- Opiniowanie sytuacji materialno-bytowej rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym celem pozyskania środków na rehabilitację.
- Udzielanie w ramach pracy socjalnej informacji o możliwości skorzystania z turnusów rehabilitacyjnych, sprzętu rehabilitacyjnego.
- Działalność wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.
- Pozyskiwanie informacji o osobach niepełnosprawnych poprzez wywiady środowiskowe, informacje uzyskane z Referatu Świadczeń Rodzinnych oraz od osób prywatnych.
- Udzielanie informacji o możliwości wspierania osób niepełnosprawnych w formie finansowej, rzeczowej i usługowej (zasiłki pieniężne, pomoc w formie żywności, usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne i możliwości korzystania ze środków PFRON, prowadzenie pracy socjalnej).
- Realizacja resortowego programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024.
- Realizacja resortowego programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2024.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiewie:

Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej 2024

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiewie w 2024 roku kontynuował realizację ministerialnego programu: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2024. Usługi asystenta wpisują się w główny cel funkcjonowania Funduszu

Solidarnościowego, którego idea jest m.in. zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Za realizację usługi asystencji osobistej, uczestnik nie ponosi odpłatności. W 2024 roku objętych programem było 26 osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Lubiewo.

Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi:

- Rehabilitacja społeczno-zawodowa zawodowa (podjęcie działań w celu powiększenia dostępu osób z niepełnosprawnościami do innych ośrodków wsparcia, rozmowy z organami władzy); należy wziąć pod uwagę, że nie wszystkie osoby z niepełnosprawnością są w stanie realizować pełną rehabilitację zawodową, dlatego program powinien obejmować: elastyczne formy zatrudnienia – np. praca zdalna, praca w niepełnym wymiarze godzin, elastyczne godziny pracy, praca w dostosowanych warunkach – trudne do osiągnięcia na terenie powiatu. Promowanie pracy wspomaganej – wprowadzenie modelu zatrudnienia wspomaganego, w którym osoba z niepełnosprawnością otrzymuje pomoc w dostosowaniu się do miejsca pracy, a także wsparcie w początkowych etapach zatrudnienia brak możliwości finansowania trenerów pracy. Szkolenia z zakresu samodzielności zawodowej – codzienna praca wykonywana w różnych pracowniach WTZ, uczy samodzielności w wykonywaniu pracy w przypadku osób z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną, poprawiając ich kompetencje miękkie i wpływając na pewne podejmowanie działań społeczno-zawodowych.
- Poszukiwanie rozwiązań w celu aktywizacji zawodowej podopiecznych; uruchomienie sklepiu na terenie WTZ – przygotowanie do zawodu sprzedawcy, praktyki w Zakładzie Aktywności Zawodowej, poszukiwanie pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem osób z niepełnosprawnościami.
- Nawiązywanie współpracy z różnymi instytucjami, kontynuacja budowania świadomości na temat pasji, zdolności oraz problemów towarzyszących osobom z niepełnosprawnością w środowisku.
- Bieżące informowanie rodziców/opiekunów/osób z niepełnosprawnością o prawach i uprawnieniach, zapoznanie się z Konwencją Praw Osób Niepełnosprawnych, programy, projekty, grupy wsparcia.
- Promocja aktywności sportowo-rekreacyjnej; przeciwdziałanie izolacji osób niepełnosprawnych.
- Wpływanie na poprawę mechanizmów partnerstwa: podejmowanie współpracy z różnymi instytucjami, szukanie nowych rozwiązań; dobre praktyki innych organizacji.
- Poszerzanie oferty możliwych form/metod terapii w Warsztacie Terapii Zajęciowej.
- Wsparcie psychologiczne, wsparcie konsultanta kryzysowego, przeciwdziałanie skutkom różnych stanów kryzysowych; wsparcie psychologiczne – terapia indywidualna lub grupowa, która wspomaga osoby z niepełnosprawnością w radzeniu sobie z trudnościami wynikającymi z ich stanu zdrowia.
- Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu; wsparcie z Banku Żywności, dowożenie żywności.

- Edukacja zdrowotna; pomoc w dostępie do różnych specjalistów, umawianie wizyt; edukacja zdrowego stylu życia; instruktaże, pogadanki, warsztaty, spotkania z przedstawicielami służby zdrowia, promowanie i wpływanie na poprawę zdrowia psychicznego.
- Pomoc merytoryczna dla opiekunów/podopiecznych w odpowiednim pozyskaniu środków niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania rodziny (renty, świadczenia, zasiłki, orzeczenia itp.).
- Zwiększanie świadomości społecznej, spotkania z dziećmi, młodzieżą, udział w różnych akcjach, współpraca z przedszkolami/szkołami.

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków

- organizowanie spotkań edukacyjnych;
- wyjazdy jednodniowe rekreacyjno – integracyjne;
- wycieczki krajoznawcze, pikniki;
- udział w przeglądzie osób niepełnosprawnych i w dniach borów tucholskich;
- akcje profilaktyczne na światowy dzień cukrzycy.

Obszar: Świadczenia na rzecz osób niepełnosprawnych

Cel szczegółowy: zwiększenie dostępu do świadczeń dla osób niepełnosprawnych.

Sposoby realizacji:

- Organizacja kampanii informacyjnych na temat praw osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem;
- Liczba osób korzystających ze świadczeń związanych z niepełnosprawnością.

Dane o wydanych orzeczeniach w 2024 r. prezentują poniższe tabele.

Tabela nr 27. Wydane orzeczenia dla osób po 16 roku życia.

Lp.	Wyszczególnienie		Liczba
1	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności		1174
2	Wydanie orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych		92
3	Wydanie orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności		23
4	Ogółem wydane orzeczenia		1289
5	W tym: Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych po raz pierwszy	Znaczny	174
		Umiarkowany	122
		Lekki	95
		Razem	391
	Wydane orzeczenia na podstawie art. 5a ustawy	Liczba	1

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Tucholi

Tabela nr 28. Wydane orzeczenia dla osób przed 16 rokiem życia.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	3
2	Wydanie orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	9
3	Wydanie orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	209
Ogółem wydane orzeczenia		221

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Tucholi

Tabela nr 29. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny niepełnosprawności, wieku, płci – osoby przed 16 rokiem życia.

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Razem	Wiek			Płeć	
		liczba orzeczeń	0-3 lat	od 4-7 lat	od 8-16 lat	K	M
1	01 – U	5	0	2	3	4	1
2	02 – P	48	5	19	24	10	38
3	03 – L	9	2	3	4	4	5
4	04 – O	1	0	0	1	0	1
5	05 – R	14	1	4	9	7	7
6	06 – E	3	0	1	2	2	1
7	07 – S	35	5	16	14	15	20
8	08 – T	1	0	0	1	0	1
9	09 – M	7	1	2	4	3	4
10	10 – N	13	3	4	6	6	7
11	11 – I	25	2	8	15	11	14
12	12 – C	48	11	15	22	17	31
RAZEM		209	30	74	105	79	130

Źródło: Powiatowy Zespół ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności w Tucholi

Objaśnienia:

- 01 – U – upośledzenie umysłowe,
- 02 – P – choroby psychiczne,
- 03 – L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
- 04 – O – choroby narządu wzroku,
- 05 – R – upośledzenie narządu ruchu,
- 06 – E – epilepsja,
- 07 – S – choroby układów oddechowego i krążenia,
- 08 – T – choroby układu pokarmowego,
- 09 – M – choroby układu moczowo – pęciowego,
- 10 – N – choroby neurologiczne,

- 11 – I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,
12 – C – całościowe zaburzenia rozwojowe.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi:

Niepełnosprawność jest jednym ze szczególnych powodów, oprócz ubóstwa, udzielania pomocy, określonym w ustawie o pomocy społecznej. Pomoc osobom/rodzinom dotkniętym niepełnosprawnością jest jednym z priorytetów w działaniach Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucholi na rzecz mieszkańców Gminy Tuchola.

W 2024r. z powodu niepełnosprawności z pomocy społecznej w gminie Tuchola skorzystało 161 rodzin. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą wynosiła 301.

Do najważniejszych zadań związanych z realizacją zadań i działań na rzecz osób z niepełnosprawnością, realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi należą:

A. W zakresie udzielania pomocy pieniężnej:

- Wypłata świadczeń w postaci zasiłków stałych: z tej formy pomocy skorzystało 87 osób, na realizację zadania wydatkowano kwotę 768.027,00 zł.
- Opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 74 osób pobierających zasiłek stały.
- Wnoszenie odpłatności za pobyt 29 osób w domach pomocy społecznej, na ten cel przeznaczono kwotę: 1.543.551,00 zł.
- Przyznawanie innych świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej takich jak: zasiłki celowe, w tym formie rzeczowej w postaci opału z dowozem, zasiłki okresowe, specjalne zasiłki celowe, posiłki i artykuły żywnościowe wydawane w Jadłodajni funkcjonującej przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucholi. Z tej formy pomocy skorzystały 182 osoby / rodziny w których występuje niepełnosprawność.

B. W zakresie udzielania pomocy niepieniężnej:

- Kierowanie osób do domów pomocy społecznej, w 2024 r. zostało skierowanych 5 osób, 3 osoby do DPS i 2 osoby do Rodzinnego Domu.
- Świadczenie pomocy w formie usług opiekuńczych dla 32 osób.
- Świadczenie usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – pomocą objęto 18 dzieci z zaburzeniami rozwojowymi, w tym z autyzmem.
- Kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Tucholi, który liczy 45 uczestników. W 2024 r. skierowano 2 osoby z niepełnosprawnością.
- Pobyt 14 osób w funkcjonującym przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucholi Dziennym Domu.
- Realizacja Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024: pomocą objęto łącznie 103 osoby, z tego: 48 ze znacznym sprzężonym stopniem niepełnosprawności, 28 ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 15 z umiarkowanym sprzężonym stopniem niepełnosprawności, 6 z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 6 dzieci do 16 roku życia. Pomoc na rzecz osób z niepełnosprawnością świadczyło 46 asystentów.

- Realizacja Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 rok, gdzie 10 osób skorzystało z pomocy w formie usług sąsiedzkich.
- W ramach Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka 75+” na rok 2024 skorzystało 13 osób.
- Odbędzie się rekrutacja do Projektu „Kujawsko – Pomorska Teleopieka Etap I”, projektu partnerskiego współfinansowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 Priorytetu FEKP.08 Fundusze Europejskie na Wsparcie w Obszarze Rynku Pracy, Edukacji i Włączenia Społecznego, Działanie FEKP.08.24 Usługi Społeczne i Zdrowotne, gdzie wsparciem w postaci usługi teleopieki (opaski) zostanie objętych 70 osób.
- Realizacji Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024, z pomocy skorzystało 7 osób.
- Wypełnianie kart informacyjnych dla rodzin/osób ubiegających się o pomoc finansową z fundacji.
- Prowadzenie pracy socjalnej dla 197 osób. Dominującymi problemami osób z niepełnosprawnością były: problemy zdrowotne, niskie dochody, brak możliwości zapewnienia opieki przez innych członków rodziny.
- Obejmowanie 8 rodzin, w których występuje niepełnosprawność pomocą w formie asystentury rodzinnej.
- Udzielanie pomocy dla 137 osób z niepełnosprawnością w formie żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) z Banku Żywności w Chojnicach.
- Przekazywanie paczek świątecznych dla 93 osób z niepełnosprawnością.
- Organizacja spotkania wigilijnego, w którym wzięło udział 68 osób z niepełnosprawnością.

W 2024 r. informowano osoby z niepełnosprawnością o możliwości ubiegania się o świadczenie uzupełniające 500+ w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w tym pomagano w wypełnieniu tych wniosków na prośbę klienta. Informowano również o możliwości ubiegania się o świadczenie wspierające.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi wspiera także twórczość osób niepełnosprawnych poprzez przygotowanie grup na przegląd twórczości osób niepełnosprawnych i inne wydarzenia w których mogą wziąć udział.

Oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tucholi realizowano również zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W 2024 r. na rzecz osób z niepełnosprawnością wypłacono następujące świadczenia:

- 8 567 zasiłki pielęgnacyjne na łączną kwotę 1 849 102,00 zł, dla 744 osób;
- 719 świadczeń pielęgnacyjnych na łączną kwotę 8 078 849,00 zł, dla 234 osób;

- 336 świadczeń pielęgnacyjnych przyznanych na nowych zasadach, obowiązujących od 01.01.2024 r. na łączną kwotę 1 166 091,00 zł;
- 911 dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego na łączną kwotę 95 477,22 zł, dla 78 dzieci;
- 24 zasiłków dla opiekuna na kwotę 14 880 zł, dla 2 osób;
- 2 jednorazowe świadczenia „Za życiem” na kwotę 8 000,00 zł, dla 2 osób.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiewie:

Kierowanie przez pracowników GOPS do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tucholi w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności:

- osoby w wieku poniżej 16 roku życia – 5 osób,
- osoby w wieku powyżej 16 lat – 11 osób.

Rodziny z osobą niepełnosprawną objęte pomocą socjalną GOPS – łącznie 35 rodzin. Osobom tym udzielono pomocy w formie zasiłków, dożywiania a także pracy socjalnej.

W dziale Świadczeń Rodzinnych rodzinom z osobami niepełnosprawnymi udzielono następujących świadczeń:

- świadczenia pielęgnacyjne razem 85 osób;
- zasiłki pielęgnacyjne – 215 osób;
- dodatek do zasiłku rodzinnego na kształcenie i rehabilitację dla dziecka niepełnosprawnego – 17 dzieci.

W roku ubiegłym na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 11 rodzinach, gdzie usługami objętych było 13 dzieci.

Osoby niepełnosprawne mają możliwość skorzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego. Powyższy sprzęt użyczany jest przez Zarząd Gminy Polski Komitet Pomocy Społecznej w Lubiewie.

Zarząd Gminny Polski Komitet Ochrony Społecznej w 2024 r. prowadził dystrybucję żywności z „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020”. Łącznie z tej pomocy skorzystały 693 osoby. GOPS kwalifikuje osoby i rodziny do korzystania z tej formy pomocy oraz współfinansuje transport żywności ze środków przyznanych przez gminę.

Na terenie szkół Gminy Lubiewo prowadzone są zajęcia specjalistyczne prowadzone przez: logopedów, terapeutów integracji sensorycznej, osoby prowadzące zajęcia „Spójrz inaczej”, pedagogów specjalnych, pedagogów szkolnych, terapeutów pedagogicznego oraz psychologów.

W Ośrodku Zdrowia w Bysławiu osoby niepełnosprawne mają możliwość korzystania z zabiegów w gabinecie rehabilitacyjnym.

GOPS udzielał wsparcia rodzinom (w tym z osobami niepełnosprawnymi) w formie żywności otrzymanej od Stowarzyszenia Bank Żywności w Chojnicach:

Rok: 2024

- Wartość towarów: 239.945,16 zł.
- Tonaż produktów żywnościowych: 12.647,73 kg.
- Liczba rodzin, które skorzystały z programu: 99.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kęsowie:

- realizowanie programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”;
- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- realizacja innych zadań ściśle wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz innych zadań wynikających ze statutu GOPS.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Śliwicach:

Udzielana przez tutejszy Ośrodek pomoc kształtowała się następująco:

- liczba osób korzystających z dożywiania – 115 dzieci;
- liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności – 68 osób;
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowano dla 9 dzieci;
- zapewniono usługi opiekuńcze w 3 środowiskach;
- liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej – 7 osób;
- liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny – 15 rodzin (41 dzieci w rodzinach);
- liczba zamkniętych Niebieskich Kart – 6;

GOPS w Śliwicach realizuje wypłatę świadczeń rodzinnych. W 2024 roku z tej formy pomocy skorzystało 375 rodzin, w tym z tytułu niepełnosprawności wypłacono:

- Zasiłki pielęgnacyjne dla 177 osób;
- Świadczenia pielęgnacyjne wypłacono 86 osobom;
- Pomoc uprawnionym do alimentów otrzymało 38 osób.

Obszar: Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Cel szczegółowy: Podniesienie poziomu aktywności zawodowej niepełnosprawnych mieszkańców powiatu tucholskiego.

Sposoby realizacji:

- realizacja instrumentów rynku pracy na rzecz osób z niepełnosprawnością;
- realizacja projektów na rzecz podniesienia kwalifikacji zawodowych osób z niepełnosprawnością;
- działalność zakładów pracy chronionej oraz Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Gostycynie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Żalnie:

- przygotowanie dziecka niepełnosprawnego do usamodzielnienia;
- objęcie szczególną opieką usamodzielnianych wychowanków niepełnosprawnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi:

Realizacja instrumentów rynku pracy na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP odbywała się w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U.2022.690), ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U.2021.573) oraz przepisy wykonawcze do ww. ustaw.

Praca na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych niepełnosprawnych traktowana jest jako proces ciągły.

Według stanu z dnia 31 grudnia 2024 r. zarejestrowanych pozostawało 98 bezrobotnych niepełnosprawnych, którzy stanowili 5,6% ogółu bezrobotnych (w 2023 r. odpowiednio: 135 osób i 7,6%).

Poza niepełnosprawnymi bezrobotnymi w rejestrze znajdują się również osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu (nie mają oni statusu osoby bezrobotnej) – wg stanu na koniec grudnia 2024 r. 12 osób.

Pracę w 2024 r. podjęło 95 osób niepełnosprawnych, co stanowiło 6,2% wszystkich podjęć pracy (w 2023 r. było to odpowiednio 102 osoby i 7,0%).

Pracę subsydiowaną podjęło 17 osób (w 2023 r. 28 osób).

Aktywizację osób niepełnosprawnych w 2024 r. w poszczególnych formach obrazuje poniższa tabela.

Tabela 30. Aktywizacja niepełnosprawnych w 2024 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Bezrobotni		Poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
1	Podjęcia pracy subsydiowanej, z tego:	17	9	1	0
	w ramach prac interwencyjnych	3	2	0	0
	w ramach robót publicznych	9	4	x	x
	na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON	1*	1	0	0
	- podjęcie działalności gospodarczej,	3	2	1	0
	w tym ze środków PFRON	2	2	1	0
	- podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	1	0	0	0
2	Rozpoczęcie szkolenia	4	2	0	0
3	Rozpoczęcie stażu	2	1	0	0
4	Rozpoczęcie prac społecznie	1	0	x	x

Lp.	Wyszczególnienie	Bezrobotni		Poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	
	użytecznych				

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi na podstawie sprawozdania MRiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

** zatrudnienie w ramach wakatuna zwolnionym stanowisku pracy utworzonym w latach poprzednich*

W 2024r. 36 osób niepełnosprawnych skorzystało z porady indywidualnej. Z porady grupowej skorzystały 4 osoby.

W 2024r. ze środków PFRON przyznano 2 osobom bezrobotnym niepełnosprawnym i 1 osobie niepełnosprawnej zarejestrowanej jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Osoby te podjęły działalność w zakresie (kod PKD - przeważająca działalność gospodarcza):

- prac wodno - kanalizacyjnych (43.22.Z Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatycznych),
- sprzedaży detalicznej (47.78.Z Sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach),
- pracy biurowej (82.11 Z Działalność usługowa związana z administracyjną obsługą biura).

Realizacja projektów na rzecz podniesienia kwalifikacji zawodowych osób z niepełnosprawnością

Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi realizuje organizację szkoleń, udzielając osobom uprawnionym informacji i pomocy w nabywaniu, podwyższeniu lub zmianie kwalifikacji. Bezrobotni mogą wziąć udział w szkoleniach grupowych organizowanych przez urząd pracy oraz wskazanych przez siebie, jeżeli uprawdopodobnią podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

W 2024r. w szkoleniach grupowych uczestniczyły 3 osoby bezrobotne niepełnosprawne tj.:

- *Marketing w firmie. Jak pozyskać pierwszych klientów* - 1 osoba,
- *Opiekun osób starszych i niepełnosprawnych* - 1 osoba,
- *Specjalista ds. księgowości z obsługą programu finansowo-księgowego* - 1 osoba.

W szkoleniu wskazanym przez siebie (*Kurs spawania blach i rur spoinami pachwinowymi metoda MAG 135*) uczestniczyła 1 osoba bezrobotna niepełnosprawna.

Obszar: Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.

Cel szczegółowy: Zwiększenie wiedzy mieszkańców powiatu tucholskiego na temat uprawnień osób niepełnosprawnych.

Sposoby realizacji:

- prowadzenie kampanii na rzecz przestrzegania osób niepełnosprawnych;

- świadczenie usług na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie informowania o przysługujących prawach;
- umieszczenie informacji o prawach osób niepełnosprawnych przez jednostki działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Liceum Ogólnokształcące w Tucholi:

Zorganizowano kampanię informacyjną dla uczniów o osobach z niepełnosprawnością – spectrum autyzmu – w ramach Dnia Świadomości Autyzmu. Szkoła bierze udział w ogólnopolskim programie „Młode Głowy”. Zorganizowano „Dzień Kropki”, jako wyraz solidaryzowania się z osobami niewidomymi oraz słabo widzącymi. Szkoła realizuje projekt „Szkoła dostępna dla wszystkich” – Instytut Badań Edukacyjnych, UNICEF. Wychowawcy realizują na godzinach wychowawczych lekcje z PAH.

Komenda Powiatowa Policji w Tucholi:

Dzielnicy podejmowali działania wspierające osoby z niepełnosprawnościami, w tym:

- podejmowali współpracę z ośrodkami pomocy społecznej i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- brali udział w inicjatywach dotyczących poprawy bezpieczeństwa tej grupy społecznej, m.in. eliminowaniu barier w przestrzeni publicznej i przeciwdziałaniu dyskryminacji.

IX. PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI ORAZ TUCHOLSKIE STOWARZYSZENIE „JAK W RODZINIE”

1) „Rodzina w centrum Etap I”

Projekt „Rodzina w centrum Etap I” realizowany jest od stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2026 r. w ramach Osi Priorytetowej 08 Fundusze Europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działanie FEKP.08.25 Usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027. Łączna wartość projektu 2.661.818,00 zł.

Celem projektu jest stworzenie spójnego i zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych poprzez rozwój usług wspierających i aktywizujących rodziny w środowisku lokalnym o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym dla rodzin w województwie kujawsko-pomorskim.

Projekt zapewnia wsparcie rodzinom biologicznym w ramach prewencji umieszczania dzieci w pieczy zastępczej oraz na doskonaleniu sposobu funkcjonowania systemu pieczy zastępczej, tak by w jego centrum znajdowało się zawsze dziecko/młody człowiek i zapewnienie mu bezpiecznego i wspierającego miejsca do życia.

Projekt skierowany jest do:

- rodzin naturalnych, adopcyjnych i zastępczych z dziećmi i ich otoczenia,
- dzieci, młodzieży i młodych dorosłych wymagających wsparcia, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnością i ich otoczenia,
- osób opuszczających pieczę zastępczą oraz inne instytucje opieki całodobowej,

- w których przebywają dzieci i młodzież,
- d) kandydatów do pełnienia funkcji w ramach pieczy zastępczej oraz członków ich rodzin,
 - e) osób doświadczających przemocy domowej

W ramach projektu „Rodzina w centrum Etap I” w 2024 r. zrealizowano następujące usługi:

- specjalistyczne poradnictwo rodzinne – pedagogiczne (400 godzin);
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne – psychologiczne (800 godzin);
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne – logopedyczne (400 godzin);
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne – prawne (100 godzin);
- specjalistyczne poradnictwo rodzinne – psychiatryczne (zadanie ROPS Toruń);
- mediacje rodzinne (20 godzin);
- terapia rodzinna (200 godzin);
- superwizja rodzin (60 godzin);
- grupy wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych (24 spotkania);
- warsztaty dla rodzin (12 warsztatów);
- zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów (12 spotkań);
- warsztaty dla dzieci i młodzieży, w tym socjoterapeutyczne (18 warsztatów);
- warsztaty „Moje emocje” (4 cykle);
- warsztaty dla dzieci i młodzieży (20 warsztatów);
- grupy wsparcia dla młodzieży (5 spotkań).

Każdy uczestnik w ramach projektu korzysta z form wsparcia, adekwatnych do zdefiniowanych potrzeb, które są określone podczas indywidualnej diagnozy potrzeb. W 2024 roku w projekcie uczestniczyło 444 osób.

2) Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”

Od 2024 r. PFRON kontynuował realizację wieloletniego programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”, mającego na celu wspieranie aktywności osób z niepełnosprawnością. Program składa się z czterech modułów, z których dwa realizowane są przez samorządy powiatowe:

- „Dostępne mieszkanie” – program skierowany jest do osób poruszających się przy pomocy wózków inwalidzkich, którzy zamieszkują nieprzystosowane do ich potrzeb lokale. W ramach programu można uzyskać dofinansowanie na pokrycie różnicy pomiędzy sprzedawanym mieszkaniem z barierami a kosztami zakupu nowego mieszkania pozbawionego barier. W 2024 r. nie wpłynął żaden wniosek w ramach programu.
- „Mieszkanie dla absolwenta” w ramach tych działań osoby z znacznym stopniem niepełnosprawności lub umiarkowanym wydanym z powodu dysfunkcji narządu słuchu, będący absolwentami szkół każdego typu lub usamodzielnionymi wychowankami pieczy zastępczej, mogą otrzymać dofinansowanie do kosztów wynajmu mieszkania w miejscu aktywizacji zawodowej (podjęcie zatrudnienia jest warunkiem otrzymania dofinansowania). W 2023 wpłynął jeden wniosek oraz zawarto

jedną umowę na łączną kwotę 80.868,00 zł do wynajmu mieszkania dla osoby z niepełnosprawnością, która postanowiła rozpocząć karierę zawodową w Warszawie (umowa zawarta jest do 2026 r., kwota dotyczy całego okresu wsparcia). W 2024 r. kontynuowano realizację umowy zawartej w 2023 r.

**3) Projekty realizowane przez Tucholskie Stowarzyszenie „Jak w rodzinie”:
„Aktywni w Borach – grupy środowiskowego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością”**

Projekt dofinansowany z PFRON skierowany był do 60 osób w tym 25 dzieci i 35 osób dorosłych. Uczestnicy korzystali z zajęć grupowych – warsztatów, grup wsparcia oraz zajęć indywidualnych – terapeutycznych (zajęcia w sali doświadczania świata, sali integracji sensorycznej, rehabilitacji). Projekt miał na celu zwiększenie dostępu do specjalistycznych usług na rzecz osób niepełnosprawnych, wyrównanie szans osób z niepełnosprawnością w sferze społeczno-zawodowej. Celem projektu była poprawa ogólnego stanu zdrowia fizycznego i psychicznego oraz zniwelowanie różnych zaburzeń u uczestników. Wartość projektu: 141.555,90 w tym dofinansowanie 130.000,00 zł.

X. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA ORGANIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE:

1) Powiatowy Dzień Dziecka, Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, XXII Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych

Dnia 24 maja 2024 r. na dwóch placach przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi miało miejsce wydarzenie związane z obchodami Powiatowego Dnia Dziecka, Dnia Rodzicielstwa Zastępczego oraz XXII Przeglądu Twórczości Osób Niepełnosprawnych. Organizatorami byli: Powiat Tucholski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, Tucholskie Stowarzyszenie „Jak w rodzinie” i Stowarzyszenie „SIĘ UDA”. Podczas wydarzenia odbył się spektakl teatralny grupy „Projekt 41” z Chojnickiego Centrum Kultury – Piosenki z „Akademii Pana Kleksa”. Podczas obchodów wystąpili: Przedszkole nr 1 w Tucholi, Przedszkole Samorządowe Gminy Lubiewo „Borowiacka Tęcza”, Studio Rozwoju SENS, Tucholski Ośrodek Kultury, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Chojnicach, Środowiskowy Dom Samopomocy w Tucholi, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tucholi, Chojnickie Centrum Kultury „Projekt 41”.

Na uczestników czekały również loteria fantowa, ciepły posiłek, wata cukrowa, popcorn, żywe maskotki, stoisko z ulem edukacyjnym, stoisko ASD, stoisko 112, stoiska Straży i Policji oraz warsztaty przeprowadzone przez Muzeum Borów Tucholskich. Swoją twórczość zaprezentowały również osoby niepełnosprawne.

2) Organizacja X Powiatowej Interdyscyplinarnej Konferencji.

W dniach 3-4 października w Fojutowie odbyła się X Powiatowa Interdyscyplinarna Konferencja, która ponownie zgromadziła liczne grono specjalistów zajmujących się szeroko pojętą tematyką bezpieczeństwa społecznego.

W wydarzeniu wzięło udział 120 przedstawicieli różnych instytucji, których codzienna praca wiąże się z przeciwdziałaniem przemocy, ochroną dzieci i innymi aspektami profilaktyki społecznej.

Po oficjalnym powitaniu gości i przemowach organizatorów, uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładów:

1. „Działania instytucji podejmowane w ramach procedury Niebieskiej Karty – wyniki nadzoru Wojewody”, który wygłosiły Beata Sulima i Anna Kuczora z Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy. Prezentacja dotyczyła procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wyników nadzoru nad wdrażaniem „Niebieskiej Karty”.
2. „Jak Feniks z popiołów – o wypaleniu zawodowym i odporności psychicznej” – podinsp. Beata Wieczorek oraz podkom. Karolina Engelgardt - Sekcja Psychologów Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.
3. „Ochrona dziecka – współdziałanie służb w świetle obowiązujących przepisów” – kom. Marcin Górak – Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.
4. „Hejt w sieci i cyberbezpieczeństwo” – mł. insp. dr Klaudia Ryczek Pierwszy Zastępca Komendanta Powiatowego Policji w Żninie oraz Ireneusz Ruszczyk – instruktor ds. informatyki i łączności – Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej w Suchej.
5. Projekt „Rodzina w centrum – Etap I” - Michał Neumann Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu, Maria Rosółek – Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Szkoleń Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu.
6. „Opór przed zmianą – przyczyny oporu i strategia zarządzania zmianą” – Katarzyna Kotowska Starszy Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej – PCPR w Tucholi.
7. „Poznaj tajemnice FASD i działaj teraz!!! Fas ma swój czas” - Małgorzata Korolczuk, FASmisja.
8. „Czego uczy nas o przemocy domowej BoJack Horseman” - Michał Siromski – Stowarzyszenie Gildia Superbohaterów. Tematyka konferencji była wyjątkowo złożona, ponieważ bezpieczeństwo społeczne obejmuje wiele trudnych zagadnień, z którymi mierzą się instytucje codziennie. Mimo to, konferencja dała uczestnikom możliwość pogłębienia wiedzy i wymiany doświadczeń, co było szczególnie ważne w obliczu dynamicznych wyzwań związanych z ochroną społeczeństwa, co jest dla nas ogromnym powodem do radości i stanowi motywację do przygotowania kolejnych konferencji.

3) Spotkanie świąteczne „Tucholskie święta – niech każdy zapamięta”

Dnia 11 grudnia 2024 r. w budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi odbyło się świąteczne spotkanie dla rodzin zastępczych, dzieci i opiekunów placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz kandydatów na rodziny zastępcze. Organizatorami byli: Powiat Tucholski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi oraz Tucholskie Stowarzyszenie „Jak w rodzinie”.

Podczas spotkania świątecznego mieliśmy okazję wziąć udział w różnych warsztatach, w których dzieci pokazywały swoje talenty lub odkrywały nowe umiejętności i rozwijały zainteresowania: laboratorium chemiczne i robotyka prowadzone przez Fundację Akademii Nauka Baza z Torunia, warsztaty piernikowe prowadzone przez Fundację CudaWianki i Warsztatownię Kreatywności z Lubiewic oraz warsztaty wytwarzania ozdób świątecznych i różne konkursy prowadzone przez pracowników naszego Centrum. Do tego inne atrakcje jak

grzaniec bezalkoholowy, który pachniał już od wejścia, popcorn, gofry oraz przepyszne potrawy przygotowane przez Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi. Każdy z obecnych miał możliwość zakupienia losu na loterii fantowej w której wszystkie losy były zwycięskie. Wydarzenie umiliły nam dzieci ze Szkoły Podstawowej w Iwcu – grupa Krasnale i Krasnolud, które przyjechały do nas z Panem Dyrektorem Romanem Witkowskim i Panią Moniką Janiak i Idalią Czapiewską, które to przygotowały grupę do występu. Było to piękne przedstawienie „Anielska Munufaktura”, które wprowadziło wszystkich w świąteczny klimat.

Kulminacyjnym punktem naszego spotkania był przyjazd Świętego Mikołaja oraz Gwiazdora. Każde dziecko zostało przez nich obdarowane słodkim upominkiem.

PCPR w celu realizacji wydarzeń i projektów pozyskuje środki finansowe od sponsorów prywatnych, którym bardzo dziękujemy za wsparcie!

Sprawozdanie z działalności PCPR w Tucholi jak zawsze jest bardzo obszerne. Dziękuję Państwu za zapoznanie się z nim, a wszystkie osoby, którym nasunęła się po przeczytaniu jakaś refleksja, zapraszam do kontaktu z nami, bowiem wszystkie uwagi, wskazówki, które mogą podnieść jeszcze bardziej efektywność naszej pracy są dla nas zawsze bardzo ważne.

Podpisała:
Hanna Zielinska
Zastępca Dyrektora
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Tucholi